Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 285. szám. Vasárnap, október 15.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Pulszky Ágost levele.

Budapest, október 14.

(v.) Immár igazán csak *egy* szabadelvü párt van: egy csupán és egységes. Eddig kettő volt: a régi és az uj. A régi nem tudott felejteni; az ujat pedig bántotta ez a csökönyös emlékezés. A réginek a multhoz tapadott a lelke és a szeme; az uj egyre a jobb jövendőt nézte és áhitotta. Kettejük között pedig ott állott a jelen s állhatatosan azt tanácsolta: *egyesüljetek!* Okos is volt, becsületes is volt ez a tanács; fogott is a régi párton épp ugy, mint az ujon. A feledni nem tudóknak egyre csökkent a száma, a feledni akaróké egyre gyarapodott. S az egybeforradás politikája nap-nap után haladt; hol aprót lépett, hol nagyobbat, de veszteg nem állott egy pillanatig sem. Most aztán eljutott, ha nem is a célpontra, de legalább egy jelentős mérföldmutatóhoz. Pulszky Ágost levele ez a mérföldmutató.

Éles nyelvü, rakoncátlan temperamentumu és makacs akaratu ember irta azt a levelet. A régi pártnak egyik legszivósabb és legtipikusabb alakja. Egyike a legerősebb egyéniségeknek azok közt, akik nehéz áldozatot hoztak, mikor beletörödtek a dolgok uj rendjébe. Sohasem titkolta, hogy nem szivesen hozta meg ezt az áldozatot. Kelletlenül fogadta az uj korszakot s a többségnek az uj elemekkel való erősbödését. Erős küzdelmébe kerülhetett ez az önmegtagadás és annak a sok ellenszenvnek a lebirása, amelyet az uj alakulás ellen indulatos lelkében összehalmozott. Meglátszott rajta, hogy abba, ami történt, belenyugodni tudott ugyan, de vele megbarátkozni nem. A régi tábor harcosai benne látták a hajthatatlanságnak örökké nyugtalan szimbolumát.

S ime most Pulszky Ágost is a kiengesztelődés ügye mellé szegődött. S nem szóval tette ezt, amit később talán más irányban lehetne magyarázni, hanem olyan cselekedettel, amelynek világos értelmét semmiféle hermeneutika el nem homályosithatja. A szécsényi választókerület képviselőjéül maga Pulszky Ágost ajánlja Szczitovszky Jánost, Nógrádmegye volt derék alispánját, a volt nemzeti pártnak ezt az oszlopos emberét. E két férfiu között még a közelmultban is a legélesebb politikai ellentét uralkodott; Nógrádmegyében szenvedélyes küzdelmeket vivtak egymás ellen s kérlelhetetlennek látszott közöttük az antagonizmus. És most Pulszky Ágost tárja ki a parlament kapuját Szczitovszky János előtt. Teszi ezt a maga jószántából, meleg hangon és kifejezetten a közélet engesztelődésének szószólójaképpen. Hát biz ez gyökeres fordulat. Aki ma egy esztendeje ezt megjósolta volna, annak Pulszky Ágost a szemébe ugrik, Szczitovszky pedig gunyos szánakozással fordul el töle. Egy tevének keresztülsétálnia a tüfokon könnyebbnek látszott akkor, mint politikailag egymás mellé hozni ezt a két férfiut. S hogy ma egymás mellett állanak, egyazon lobogó alatt, lojális bajtársakul, ennek a meglepő faktumnak ki vitathatná el az örvendetes jelentőségét?

Az utolsó évek politikai harcaiban mi szemközt állottunk mindig Pulszky Ágosttal. Sokszor keményen kellett ostromolnunk az ő álláspontjait; olykor kiméletlenül kellett az ő felfogásai ellen sikra szállani. Annál jobban esik lelkünknek most rokonszenves elismeréssel emlékezni meg e lojális tettéről. A példa, amelyet Pulszky Ágost ad, igazán országra szóló dolog. A szécsényi kerületnek polgáraihoz cimeződött a levél; de az egész nemzet fog belőle érteni. A többség nem *caucus* többé, amelyet a ridegül felfogott pártönzés sáncol körül s amelybe csupán a hatalmi érdek felvonóhidján lehet bevonulni; hanem nyilt tábor immár a többség, amely nem szigeteli el magát senkitől s amelyhez szabadon csatlakozhatik minden rokon gondolkodásu jövevény. Ezt az uj állapotot a Pulszky Ágost levele nem elszontyolodva konstatálja, hanem jólélekkel elfogadja. S azt is fennhangon hirdeti ez a szózat, hogy a parlamentbe való bejutásra méltán formál magának jogcimet mindenki, akit jelleme és tehetsége a közéletben való szereplésre utal. Ennek a két szempontnak deferálván, Pulszky Ágost szakit a multtal, igazságot szolgáltat a jelennek s az uj ige hirdetőjévé avatja magát. Üdvözöljük Pulszky Ágostot e diadaláért. Hogy ide eljuthasson, kemény legényt — magamagát — kellett lebirnia.

Széll Kálmánnak is fényes győzelmét látjuk ebben a fordulatban. Az ő nemes és szivós törekvésének ime érnek a gyümölcsei. A merőben mekanikus egyesülés a lelkek vegyi folyamatává alakul át. A nagy szabadelvü pártban, amely átérti és átérzi vezérének hazafias szándékát, ledőlnek im a közbensö korlátok s egyre jobban hódit az egybeforradásnak gondolata. Széll Kálmán erős hite ezt áhitotta kezdettől fogva; de reménykedésének eleinte nem akadt sok osztályosa. Az ábrándok birodalmából most a kézzelfogható valóság talajára költözködik át az a gondolat, amely az uj korszak politikáját inspirálta. A szabadelvü párt zárt sorokban s egységes akarattal tömörül vezére köré s az ország nyugalommal élvezi s a politikai erőgyüjtés munkájára használja fel a közéletnek szerencsésen helyreállott békéjét.

TÁRCA.

Sir Anton van Dijck.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Pekár Gyula.*

. . . Az utcai zajos dicsőség után a szentélyben vagyunk: az antwerpeni muzeum nagy szeretettel összeállitott különkiállitásában. A nagy nemzetközi bizottság a flandriai gróf elnöklete alatt tényleg mindent elkövetett, hogy ha már a nagy külföldi muzeumok nem adhatták oda képeiket, legalább a magán vagy nem egészen hivatalos kezekben levő tekintélyes Van Dijck-kines mind összekerüljön az alkalmi kiállitásra. Amennyiben a Mester második hazájának, Angliának egy sereg szerfölött becses Van Dijck-kép van a birtokában, a norfolki herceg vezetése alatt egy külön albizottság vállalta magára Angliát, — Corsini-Sforza hercegnő, Rospigliosi és Doria hercegek pártfogása mellett pedig egy másik albizottság Olaszországban müködött. Ezeken kivül német, francia s osztrák képtudósok is dolgoztak az ügy érdekében. És csakugyan össze is hoztak száz és egynehány Van Dijck-képet. E gyüjtemény rendkivüli becse abban áll, hogy a müremekek nagy része magánkezekből kerülvén elő, voltaképp ösmeretlen a nagy közönség előtt. De eltekintve ettől, *ennyi*, ugyszólván „uj" Van Dijck-kép összhatása olyan felséges látvány, amilyenhez foghatóban se ezelőtt nem volt, se ezután nem lesz alkalma a világnak gyönyörködni. A kiállitás mindössze rövid időre van tervezve s már október 15-én bezárul. Mint ahogy az emberek mások egyedül és mások tömegben, a tömeg uj és különálló egyéniségének hatása alatt, ugy el lehet mondani, hogy az egyes Van Dijck-képek hatása sem hasonlitható ahhoz az összhatáshoz, melylyel tömeges gyülekezetük összegyénisége elbájolja, szinte megdöbbenti az embert . . . .

Nos, itt már nincs szükség többé a nép, a világ pompázatos ünneplésére, a halhatatlanság ez ihletett levegőjében, néma szóval, minden hódolatnál jobban maguk a mester képei dicsőitik őt. Ot, aki egyedül nincs jelen . . . De ha nincs itt a földi valóságában, olyannyira mindenestől és mindörökre beletette ő lelkét festményeibe, hogy igazán csak nagyon gyarló anyagi ember lehet az, aki nem érzi jelenlétét. Minden képéből spirituális egyéniségének egy darabja szól felénk — minden képben rátalálunk lénye valamely döntő vonására. És ahogy a tárlaton átmegyünk, képzelmünk — akár csak mozaikot állitana össze — lassan, önkénytelen *egy* egységes vázlattá illeszti össze e széjjelszórt arcképvonásokat . . . Ugy hogy mire a legutolsó képet is megnéztük, egyszerre egy uj legeslegutolsó kép fog a szemünkbe ötleni, mely nincs is benne a katalogusban s amelyet csak lelki szemeink látnak: a Van Dijck portraitja lesz ez, az az egyedül igazi, melyet a mester a *mások* arcképeiben festett meg magáról . . . Látni fogjuk öt magunk előtt, — látni fogjuk angolosan nyugodt arckifejezését, elegáns mozdulatait s kissé dandysen előkelő tartását, — hallani fogjuk kimért, tán kissé közönyös hangját . . . Sejteni fogjuk szokásait, pompaszeretetét s udvaronci óvatosságát, — érezni fogjuk előszeretetét és ellenszenveit, nagyravágyását és önérzete beteges érzékenységeit. Mindenekfelett azt fogjuk érezni, hogy nem volt „bohém" müvész, hogy nem szerette s tán titokban megvetette kollegáit. Az a hit fog meggyökerezni bennünk, hogy ez az ember, aki királyokkal és hercegekkel állt barátságban, ha büszke is volt arra, hogy müvészetével fejedelmi magaslatra emelkedett, voltaképp tán odaadta volna minden dicsőségét azért, ha egyszerüen grand-seigneurnek születik, egy olyan fiatal lordnak, a milyeneket számtalanokat festett oly irigyen gyönyörködő előszeretettel . . . Az elegáns nagyuri élet volt élete álma, az volt a mániája és boldogtalansága. Egy delikát, nem annyira erős, mint inkább finom szerkezetü zseni volt: az első és tán egyedüli müvészi zseni, aki egy voltaképp nem a „grand art" körébe tartozó, tán kissé banális dolgot: a nagyvilági eleganciát olympusi magaslatra eme't . . . Nos, sok mindent meglátunk azon a láthatatlan arcképen, melyet egy müvész a mások portraitjeiben fest meg magáról, — de vajjon ha kinematografice látjuk is mozogni az alakját, vajjon meglátunk-e mindent? Meglátjuk-e benne épp azt az ösmeretlen Valamit, ami megkülönbözteti őt a többi emberektől s ami tán egyedül lényeges ugy a testében, mint a lelkében: a zsenit? Az ember szinte hajlandó volna azt hinni, hogy az a bizonyos ösmeretlen isteni Valami teljesen független ugy a testi, mint a lelki szerkezettől s egészen önálló, külön életet él abban a lényben, melynek a Teremtő — nem oda adta, hanem csak *odaköleshönözte*. Csak odaköleshönözte, mert hisz a zseni *öntudatát* nyilván magánál tartotta vissza. A zseni épp oly öntudatlan és ösmeretlen Valami marad birtokosának, mint a többi embereknek, kik valami különös sejtelemmel emberfeletti tüneményként bámulják. Közmondásos, hogy a lángelméknek rendesen fogalmuk sincs magukról s hogy oly erős a dualizmus bennük, miszerint zsenijük homályos és tőlük független müködésétől eltekintve esetleg közepesen alóli, bárgyu emberek. Nos, ha a zseni „az öntudatlan", mint a francia meghatározás mondja, — akkor tán épp azért öntudatlan, mert azoknak az isteni attributumoknak a közvetlen része, melyeknek misztériumát a természet magának tartja fenn s melyek nekünk örök „ignorabimus" maradnak . . . Figyelemre méltó az a csudálatos érdeklődés, melylyel az emberek a lángelmék fizikai személye és legbanálisabb szokásai iránt vi-

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

BELFÖLD.

Wlassics a tanitóknak. A tanitók országos bizottságának igazgató tanácsa ma délután ülést tartott s ebből az ülésből olyan örvendetes meglepetés pattant ki, mely méltó feltünést fog kelteni a magyar tanitók körében. Mig ők csak kölcsönt mertek az államtól kérni, hogy a Tanitók Házát megcsinálhassák, most arról értesülnek, hogy a kölcsön helyett ajándékot fognak kapni. És igen jelentékeny ajándékot. Az igazgató tanács jelentése szerint ugyanis Wlassics Gyula kezdeményezésére a kormány nem kevesebb, mint *egy millió korona* megszavazását fogja kérni a törvényhozástól a Tanitók Házára, még pedig olyanformán, hogy már az 1900. évi költségvetésbe 200.000 koronát vétessék föl erre a célra és aztán öt esztendőn keresztül mindig ugyanennyi. S ez nem kölcsönnek van szánva, hanem ajándéknak, amint azt a tanitók meg is érdemlik az államtól. Wlassicsnak az a terve, hogy az állam ezen a pénzen átveszi az Eötvös-alap által megvásárolt Tanitók Házát, kiépiti azt és Kolozsvárott is épit egyet. A fönntartás kötelessége ugyan a tanitók vállaira fog nehezedni, de hisz ők ezt most már örömmel vállalhatják. A törvényhozás ezt a tanitóknak szánt milliót kétségtelenül egyhangulag fogja megszavazni.

A delegációk. Bécsből jelenti egy táviratunk, hogy gróf *Clary* kormányelnök és *Knyazolucky* lovag, a pénzügyminisztérium vezetője, ma este *Budapestre* utaztak. A hétfőn és kedden *Bécsben* tartandó közös miniszteri tanácskozásokon a delegáció tagjainak megválasztásáról lesz szó. — Hir szerint a közös *hadügyminiszter* ragaszkodik ahhoz, hogy a katonatisztek fizetésemelésére és az ágyuk beszerzésére szükséges összegeket még ebben az évben bevegyék a közös költségvetésbe.

A Vaskapu-szabályozás zárószámadása. Az aldunai hajózási akadályok eltávolitására szolgáló munkálatok az állami számvevőszék 1898. évi zárószámadása szerint a mult évben 1·410 millió forint kiadást okoztak. *1889 óta egészben véve 14.555 millió forintot forditottak* a Vaskapu-szabályozó munkálatokra, melyek az Orsova alatt lévő ugynevezett semleges területen épülő rakpart kivételével teljesen be vannak fejezve.

Községi jegyzők tanácskozása. Hétfőn délelőtt tiz órakor egy érdemekben gazdag hadsereg fog tanácsot ülni a vármegyeház disztermében. Magyarország községi és körjegyzői gyülnek ott akkor össze, hogy rendes évi közgyülések alkalmából letárgyalják a központi egyesület elnöksége által szerkesztett s a közigazgatás rendezésére vonatkozó memorandumot. Ez a memorandum különösen a községi törvény reformjával foglalkozik s behatóan tárgyalja a községek szervezetét, az illetőség kérdését, az elöljáróság hatásköret és a fegyelmi eljárást. Kétségtelen, hogy a buzgó jegyzői kar mindezeket a kérdéseket azzal a higgadtsággal és alapossággal fogja megbeszélni, amelyet a kérdések fontossága megérdemel, s amelyet a kartól meg is lehet várni. Éppen ezért a hétfői közgyülés elé méltán néz mindenki a legszebb várakozással. Az országos egyesület különben már holnapi választmányi ülésén megbeszéli a memorandumot s ennek kapcsán azt a méltányos kérést is, hogy a jegyzők fizetésének minimuma 400 forintról 600 forintra emeltessék, amire az 1886. XXII. t. c. 66. §-a különben is jogot ád. Az érdekes közgyülésen az elnökség azt is be fogja jelenteni, hogy a jegyzők árvái számára tervezett árvaház a király engedelmével a megdicsőült királyné nevét fogja viselni. Az árvaházra 39.604 forintnyi alaptőke van együtt, de az egyesület országos sorsjáték engedélyezését akarja kérni, hogy igy a szükséges költségeket gyorsabban teremthesse elő.

Chorin Ferenc Szatmáron. *Szatmárról* táviratozzák: dr. *Chorin* Ferenc, Szatmár város országgyülési képviselője a napokban Szatmárra érkezett abból a célból, hogy a szatmári kézmüiparosok anyagi helyzetének javitása érdekében mozgalmat inditson. E kérdésben ma nagy értekezlet volt a városházán, amelyen *Gerster* Miklós iparfelügyelő is résztvett.

Dr. *Chorin* Ferenc nagyhatásu beszédet mondott. Kifejtette, hogy a kézmüipar helyzetének rosszabbodása európai baj, de a szatmári viszonyok különösen sulyosak. Orvoslás törvényhozási, kormányzati és társadalmi akció által lehetséges, mind-három módot meg kell kisérleni.

Chorin dr. szavait lelkes éljenzés követte; azután az egyes iparága képviselői terjesztették elő kivánalmaikat, melyek nagyobbára a körül összpontosulnak, hogy az iparnak gyakorlása képesitéshez köttessék. Azonkivül első sorban olcsó hitelre van szükség.

Az értekezlet abban állapodott meg, hogy ipartestületeket alakit, hitelszövetkezeteket állit fel és e célra központi kiküldöttet kér, továbbá a jövő év folyamán helyi kiállitást rendez, még pedig ugy, hogy előzetesen megrendeléseket gyüjt és a megrendelt tárgyakat állitják majd ki.

Másnap szombaton az iparosok kiküldöttei szükebb értekezleten a részleteket állapitották meg. Este dr. *Chorin* Ferenc tiszteletére bankettet rendeztek, amelyen Chorin érdekes beszédet mondott.

Elmondotta, hogy a mult országgyülésen tudomásulag oda fejlődtek a politikai ellentétek, hogy az alkotmány forgott veszedelemben. A gondviselés *Széll* Kálmán személyében megadta azt az államférfit, aki ez ellentéteket szerencsésen eloszlatta. A kiegyezés tető alá hozatott, ugyszólván minden politikai pártnak közremüködésével, mert a függetlenségi párt is inkább a zászló becsületeért küzdött. Minden politikai párt tisztában volt azzal t. i., hogy a gazdasági önállóság kivivására nem vagyunk eléggé elkészülve és felfegyverkezve. Lehetséges lesz-e a kiegyezés idejének lejárta után ujabb kiegyezés megkötése, azt ma senki biztosan meg nem mondhatja. Éppen ezért kötelesség az ország minden gazdasági erejének fejlesztése és megerősitése. A gazdaközönség helyzetén tagadhatatlanul sokat lenditett egy zseniális miniszter: Darányi Ignác. Csak a kézmüiparosok vannak elhagyatva, az ő helyzetükön kell segiteni és nekik maguknak is tömörülniök kell. Ma oly miniszter áll a kereskedelmi tárca élén, aki az iparosokkal együtt érez és igy remélhető, hogy a most megindított akciót a kormány is támogatni fogja.

Dr. *Kelemen* Samu inditványára a jelenvoltak elhatározták, hogy *Hegedüs* miniszterhez a következő táviratot intézik:

> Szatmár-Németi városának iparosai országgyülési képviselőjük itt időzése alkalmával egybegyülvén, hálás köszönetüket fejezik ki azon jóakaratért, melylyel Nagyméltóságod a magyar iparosok sorsa iránt viseltetik. Bizalommal tekintenek a jövőbe és kérik Nagyméltóságod jóindulatát és hathatós támogatását a nehéz helyzetben levő és sulyos bajokkal küzdő iparososztály számára.

A házszabályok reviziója.

Budapest, október 14.

Abban a munkaprogrammban, melyet *Széll* Kálmán miniszterelnök a képviselőház legelső ülésén kifejtett, a legközelebbi teendők közé sorolta a házszabályok revizióját. A parlamentnek ugyanis összhangzásba kell hoznia a maga házszabályait a kuriai biráskodásról szóló törvénynyel és szabályoznia kell az eljárást, amelyet az uj törvény alapján a választásoknak panasz utján történt és továbbra is a képviselőház illetékessége alá tartozó megtámadása, a kérvénynyel megtámadott és a Kuria által elbirált választások igazolása, uj választás elrendelése, vagy egyes kerületek választási jogának felfüggesztése körül követnie kell. A házszabályok ilyen értelemben való reviziójára kiküldött bizottság előadója, *Rohonyi* Gyula, a tervezetet már elkészitette és a bizottság már e hónap 29-én délután öt órakor tárgyalás alá is veszi *Szilágyi* Dezső elnöklete alatt tartandó ülésén.

A tervezetet a következőkben ismertetjük:

(Módositások.)

A *képviselőház alakulásáról* szóló fejezetben:

4. §. . . . a választások érvényessége ellen a Kuriától beérkezett kérvényeket és az ezekre vonatkozó határozatokat, ugy a képviselőházhoz benyuj-

---

seltetnek. Mitha ezekből akarnák naiv logikával levezetni az ösmeretlen isteni valamit! . . . Persze, ez sohse sikerül, de a bámulók önérzete csak nyer, mert hisz ők csak azt látják, hogy annak a zseninek épp oly emberi gyöngéi vannak, mint nekik s hogy voltaképp hát nem is különbözik tőlük annyira — — Megismerhetjük-e valaha a nagy emberek második isteni énjét? Ha igazán sohse férközhetünk hozzá, akkor vigasztaló lehet ránk nézve az a tudat, hogy egy háromszáz évvel ezelőtt született zsenit épp oly kevéssé ismernénk meg, ha ma itt közöttünk járna és mindennap látnánk. Söt épp oly kevéssé ismernők meg, ha mindennap beszélnénk vele s faggatnánk . . . mert hisz ő maga épp oly keveset tud a benne rejlő isteni valamiről, mint mi . . . És különös, azért mégis mindig megkiséreljük a lehetetlent! És miért ne? Ha nem is érünk célt, örökké érdekelni fog bennünket az, hogy a természet a zseniben mily örökké uj kombinációk révén siklik ki gyarló emberi kezeink közül.

*

Nos, a Van Dijck esetében például azzal tüntet a természet, hogy nem titokzatos és romantikus életviszonyok közé rejti a zsenit, hanem mint valami büvész, a legegyszerübb, legtenyéren fekvőbb viszonyok közt mutatja be. Mi sem egyszerübb a Van Dijck életénél. Mesterember szülőktől született Antwerpenben. Tizennégy éves korában már arcképeket festett s huszonegy éves korában mint mesterlegény belépett a Rubens mühelyébe. Csakhamar azonban Angliába ment át, hol ugy kitüntette magát arcképeivel, hogy a király évi száz font dijat biztositott neki. Azonban atyja halála alkalmával ismét visszajött Antwerpenbe s megint belépett, — most már mint munkatársa — a Rubens mühelyébe. Csakhogy a két ember nem nagyon fért össze és Van Dijck elszakadt mesterétől s Olaszországba költözött. Élt Velencében, Rómában, Génuában és Florencben s ez alatt az utazásai alatt festette meg hires Doria és Brignole képeit s mindenekfelett a Bentivoglio bibornok oly méltán hiressé vált portrait-ját. Már akkor valósággal megdöbbentette a világ legmüvészibb népét csudás alkotásaival. Huszonkilenc éves korában ismét otthon volt. Ekkor hivta meg I. Károly király őt Angliába s ekkor kezdődik voltaképpen dicsőséges és fejedelmien fényes élete. Londoni palotája pompában versenyzik az angol hercegekével s atelierje az udvar s a főnemesség gyülekezőhelye. Tiz évig éli ezt a diadalmámoros előkelő életet s akkor egyszerre rosszra fordulnak a dolgai. A kontinensre kell jönnie, azonban nem kap arcképrendeléseket . . . Visszatér Angliába s meghal Londonban 1641-ben negyvenkét éves korában.

Van Dijck Antwerpen szülötte, de voltaképp nem a Rubens flamand Veneziájának a gyermeke. Mondhatni, épp homlokegyenest ellenkező müvészi képességekkel tünik ki, mint mestere s egyáltalában faja. Ettől a fajtól ugyszólván csak a portrait iránti különös hajlamot örökölte. Mert tán egy nemzetnek sincs annyira a vérében az arckép-genre, mint a niederlandiak nak, — s ez a tény érdekes lelki tulajdonokat árul el, egyebek közt azt, hogy először is nincs elég indulatosan teremtő képzelmük a hősies (p. o. olaszos) kompoziciókra, másodszor meg hogy nagyon is sok érzékük van a realizmus s az analizáló psychologia iránt és melyek épp sehol sem nyilatkozhatnak meg annyira, mint az egyéni, emberi arcban. A németalföldi arcképfestészet ebből a szempontból majdnem inkább filozófia vagy kritika, mint müvészet . . . mint müvészet is nem a szabadon s ennélfogva szinesen szárnyaló képzelem müvészete, hanem a tulzott valóság (vagyis a „hasonlóság") által többé-kevésbé korlátolt müvészet, mely főleg a világitás mesteri kihasználásában remekelhet. A hollandi muzeumok, melyekben a városi őrségek „káplárságaitól" kezdve a szindikusokig és „burgmestre"-kig az egész XVII-ik század élete előttünk áll, — nemcsak képtárak, hanem psychologiai iskolák is . . . Nos, e hajlamon kivül különben nyoma sincs Van Dijckben a specifikus flamand tulajdonságoknak. Nem ösmeri a szabad életörömöt, sem a Rubens olympusi magaslatán, sem a Teniers kocsmai mélységében, — s idegen neki az a bizonyos niederlandi durvaság és esetlenség, mely bár a zseni magaslatán, de mégis annyira kiérzik Rubensből s Jordaensből. Van Dijcknek ellenkezőleg csupa olyan tulajdonai vannak, amelyek ugyszólván hiányzanak a flamand fajból: van szabatos izlése, van mértéktudó képzelme és van könnyedsége. Söt van egy tulajdona, mely nemcsak hogy egyáltalában nem létezik az éjszaki fajoknál, hanem tán még a legnagyobb déli müvészeknél sincs meg ilyen csudás mértékben: az ő egészen sajátságos előkelősége, *eleganciája*. Ez teszi őt, különbeni zsenijétől eltekintve, unikummá, — a fejedelmek és grandseigneurök olyan eszményi arcképfestőjévé, amilyen rajta kivül még sohasem volt s amilyen tán sohasem is lesz.

Érdekes dolog Van Dijcknek ez az ő eleganciája. Keresem ennek az imponderábilis va-

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörü képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak **1 frt.**

Kiadóhivatal: **Budapesten. Andrássy-ut 10. szám.**

tott panaszokat a Háznak bemutatja. (1899. XV. t.-c. 30. §. u. a t.-c. 33. §., 59. §.)

Az 1899. XV. t.-c. 145. §-a esetében a Kuria ítéletének tartalma a korelnök által bejelentendő azzal, hogy ezen választás érvénye panasszal a bejelentés napjától számított 15 nap alatt támadható meg. (1899. XV. t.-c. 135. §.)

A 6. §-ban. A kérvényekre vonatkozó kuriai határozatok azon osztálynak adandók ki, melyhez az illető kérvény és megbizólevél jutott.

A *biráló-bizottságokról* szóló III. fejezetben.

37. §. A biráló-bizottságok hatásköre a megbizólevelek ellen a 12. §. b), c) és f) pontja értelmében tett kifogásoknak és a választások érvényessége ellen beadott panaszoknak tárgyalására és elintézésére, ugy a kérvénynyel megtámadott választások ügyében a házszabályok 110.—121. §§-ban szabályozott igazolási eljárásra terjed ki.

Az 50. §-ban. *Uj bekezdés.*

Azon megbizólevelek felett, melyeknek érvényessége a Kuriánál kérvénynyel lett megtámadva, az eljárás mindaddig függőben tartandó, mig a kérvényt a Kuria végleg elintézte (1899. XV. t.-c. 13. §.)

Az 51. §-nál uj bekezdésül:

Az 1899. XV. t.-c. 135. §-a alapján a panaszok, azon naptól, melyen a Kuria ítélete a Háznak bejelentettet — 15 nap alatt nyujtandók be.

A következő hét bekezdés marad, azonban a „kérvények és kérvényeket" szavak helyett „panaszok és panaszokat" teendő.

A 71. §-nál a *választás megsemmisítése* panasz utján kérhető:

a) ha a képviselő a választás időpontjában, akár egyáltalán, akár csak az illető kerületben (1874. XXXIII. t.-c. 63. és 1899. XV. t.-c. 166. §.) a törvény szerint választható nem volt; — amennyiben a Kuriához benyujtott kérvényben ugyanezen érvénytelenségi ok miatt a választás meg nem támadtatott;

b) ha az 1874. XXXIII. törvénycikk, vagy az azt kiegészitő 1899. XV. törvénycikkben körülirt szabályok bármily, de olymérvü megsértése forog fönn, amely mellett a választási eredmény a többség akarata kifejezésének egyáltalán nem tekinthető, — az 1899. XV. törvénycikk 3. §-a 2—27. pontjaiban foglalt érvénytelenségi esetek kivételével.

Az a) és b) pontban körülirt érvénytelenségi esetek bármelyikének bebizonyitása esetén a választás megsemmisitendő.

Ha a választás ellen panasz be nem nyujtatott is, vagy alaki szempontból visszautasittatott: a 12. §. alapján kifogásolt választás érvényét a biráló bizottság a fenti a) és b) pontokban foglalt esetek bármelyikének fönnforgása esetén megsemmisitheti.

(Uj szakaszok.)

VII. cim. A kérvénynyel megtámadott megbizó levelekre vonatkozó igazolási eljárás:

110. §. A kérvénynyel megtámadott megbizólevelekre vonatkozó igazolási eljárás során a házszabályok II. részében foglalt szabályok a következő eltérésekkel alkalmazandók.

121. §. Ha a Kuria valamely érvénytelenségi ok felett a biráskodást hatáskörébe nem tartozónak mondotta ki: az ily érvénytelenségi ok feletti biráskodást „az illető" biráló-bizottság gyakorolja. (1899. XV. t.-c. 12. §.)

112. §. Amennyiben a Kuria az előtte lefolyt érvénytelenitési eljárásban valamely tény bebizonyitott voltát itélettel megállapitotta: az ily megállapitás a biráló-bizottság előtti eljárásban ellenbizonyitás kizárásával az itéletnél alapul veendő. (1899. XV. t.-cik 13. §. második bekezdés.)

113. §. Ha a Kuria itéletében a választást érvénytelennek mondotta ki, ezen itélet alapján a biráló-bizottság a megbizólevelet semmisnek jelenti ki, a nála akár panasszsal, akár kifogás folytán (Házszabályok 12. §.) meginditott eljárást határozattal beszünteti és határozatát a Háznak bejelenti.

A Ház a 78. § alapján uj választást rendel.

114. §. Ha a Kuria itéletében megállapitotta, hogy nem a képviselő, hanem más jelölt nyerte el az érvényes szavazatok általános többségét, vagy azt, hogy a törvény szerint más jelöltet kellett volna megválasztott képviselőnek kijelenteni: ez esetben az itélet hiteles kiadványa a kérvénynyel sorsolás utján valamely osztálynak, illetve az állandó igazoló-bizottságnak adandó ki előzetes megvizsgálás végett.

Az osztály, illetve az igazolási állandó bizottság, bevárva az 1899. XV. t.-c. 135. §-ában emlitett tizenöt napi határidő leteltét, — az itéletet és kérvényt megvizsgálja s a 12. §, illetve 107. §. szerint jár el.

115. §. Ha a Kuria itélete szerint megválasztottnak kijelentett képviselő (1899. XV. t.-c. 134. §.) választása ellen panasz be nem adatott, vagy kifogás nem emeltetett (12. §.): — a Ház a 108. §. értelmében, az igazolási állandó bizottságnak jelentése alapján — az illető képviselőt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Egyuttal elrendeli, miszerint a Ház igazolási határozata (1899. XV. t.-c. 134. §.) az általános választási jegyzőkönyvnek két példányára, valamint a Kuria itéletének hiteles kiadványára rávezettessék.

Az igazolási határozattal ellátott kuriai itélet hiteles kiadványa — az illető igazolt képviselőnek kézbesitendő.

116. §. Ha a Kuria által megválasztottnak kijelentett képviselő választása ellen az 1899 XV. t.-cikk 135. §-a alapján panasz nyujtatott be, vagy az ellen az osztály, illetve igazolási állandó bizottság által a 12. §. b) vagy f) pontja alapján kifogás emeltetett, — ezen panasz és a megbizó-levelet helyettesitő kuriai itélet hiteles kiadványa sorsolás utján valamely biráló-bizottsághoz utasitandó.

117. §. Ha a biráló bizottság a panasznak, illetve a 12. §. b) vagy f) pontja alapján emelt kifogásoknak helyt adott, a Kuria által megválasztottnak kijelentett képviselő választását itéletileg megsemmisiti.

A Ház a biráló-bizottság jelentése alapján a 78. §. értelmében uj választást rendel.

118. §. Ha biróló-bizottság a 116. §. alapján emelt kifogásoknak, vagy a panasznak helyt nem adott, illetve azt elvetette: a Kuria itéletében megválasztottnak kimondott képviselőt határozatilag végleg igazoltnak jelenti ki.

A biráló-bizottság erre vonatkozó határozata bejelentetvén, a Ház az illető képviselőt, a végleg igazolt képviselők jegyzékébe beiratja s egyuttal elrendeli, miszerint a biráló bizottság igazoló határozata (1899. XV. törvénycikk 134. §.) ez általános választási jegyzőkönyv két (hatóságnál őrzött) példányára, valamint a Kuria itéletének hiteles kiadványára rávezettessék.

119. §. Ha a Kuria által hiánypótlásra kiadott kérvény ujból be nem adatván, hivatalból visszautasittatott és az erre vonatkozó határozat, illetve értesités (1899. XV. törvénycikk 33. §.) a Házhoz beérkezik: a biráló bizottság, akár kifogás, akár panasz folytán került hozzá a megbizólevél, eljárását meginditja s az ügy érdemében dönt.

Ellenben ha panasz vagy kifogás a megbizó levél ellen be nem adatott, a választást végleg igazolja.

120. §. Ha a kérvény a Kuria által alaki kellékek hiánya miatt végleg visszautasittatott (1899. XV. t.-c. 31. §.) vagy az eljárás a kérvény visszavonása, illetve a feleknek meg nem jelenése miatt megszüntettetett (1899. XV. t.-c. 11. §.) és a Kuriának arra vonatkozó határozata, illetve értesitése, hogy ujabb kérvény be nem adatott, vagy hogy az ujólag benyujtott kérvény is elutasittatott, beérkezik, a biráló bizottság, ha az illető választás ellen panasz be nem adatott vagy kifogás nem emeltetett, a képviselőt végleg igazolja, ellenkező esetben, panasz vagy kifogás folytán, eljárását meginditja, azok érdeme fölött dönt.

121. §. Ha a Kuria a kérvény elvetésével a választást érvényesnek mondotta ki, amennyiben a megbizólevél ellen panasz be nem adatott vagy kifogás nem emeltett, a biráló-bizottság a megválasztott képviselőt határozatilag végleg igazoltnak jelentik ki.

Ellenben, ha a Kuria által érvényesnek kijelentett megbizólevél az osztály vagy az igazolási állandó bizottság által kifogásoltatott vagy az ellen panasz lett benyujtva, a birálóbizottság eljárását a panasz vagy kifogások felett meginditja s a választás érvénye fölött itélettel dönt.

VIII. cim. Eljárás a választókerület képviselőküldési jogának felfüggesztése tárgyában.

122. §. Azon esetben, ha akár a Kuria itélete, akár a biráló-bizottság jelentése folytán a képviselőháznak tudomására jutott, hogy valamely érvénytelennek kimondott választás alkalmával a választókerületben nagymérvü vesztegetés vagy etetés-itatás gyakoroltatott, a képviselőház ennek megállapitására, az illető biráló-bizottság véleményes jelentése alapján vizsgálatot rendelhet el.

A vizsgálat elrendelése fölött a képviselőház, az előadó és a kisebbségi vélemény meghallgatása után egyszerü szavazással dönt.

123. §. E vizsgálat teljesitésére a képviselőház három tagu bizottságot küld ki, mely bizottság saját kebeléből elnököt és jegyzőt választ.

A bizottság megalakulása után 15 napra a vizsgálatot meginditani tartozik.

124. §. A vizsgálat az 1899. XV. t.-c. negyedik cimében foglalt határozmányok értelmében a házszabályok 82—95 §-a szerint teljesitendő.

125. §. A kiküldött bizottság tagjai a házszabályok 81. §-ában megszabott esküt teszik le.

A bizottsági tagok utiköltsége és 15 frtnyi napidija a képviselőház pénztárából fedeztetik.

126. §. A befejezett vizsgálatról szóló iratok, jelentés kapcsán a Ház elnökének nyujtandók be.

A Ház elnöke tanácskozásra s az ügyben való határozathozatalra meghivja mind a kilenc biráló-bizottság elnökeit, kik a Ház elnökének elnöklete alatt külön bizottsággá alakulnak, jegyzőt (előadót) választanak.

Az ekként megalakult bizottságban határozathozatalra az elnökön kivül 6 tag jelenléte szükséges.

A jelenlevők általános többsége határoz.

---

laminek a titkát ... A hősies képzelmü nagy „pogányok", Rubens, Tizián és Tintoretto is festettek előkelő nagy urakat s alakjaikba mégse tudták beletenni azt a fenségesen diskrét és visszatartó valamit, ami nem is a beszédességével, hanem inkább a néma méltóságával hat s ami benne van Van Dijcknek minden képében. Annyira benne van, hogy alakjai mind *egy* család tagjainak látszanak ... És olyan sohasem látott elegancia ömlik el a család tagjain, hogy ha igy együtt látjuk őket, kezdjük azt hinni, hogy ez az elegancia tán sohasem is létezett a valóságban, hogy nem a modellekben van az benne, hanem magában a müvészben, Van Dijckben. Külön levegőjük van ezeknek a fensőbbséggel teli princeknek és utolérhetetlen ildomosságu ifju lordoknak ... Etherikus egy udvari levegő ez: a Van Dijck élete álmának müvészetté lett nagyvilági ambiciójának a levegője. A mi Rubenst és Tiziant illeti, azt mondhatnák önök, hogy ezek azért nem festették olyan elegánsakra az alakjaikat, mert modelljeik esetleg nem voltak olyanok. Azért nem hiszem: az elegancia, ha a XVII. és XVIII. századokban érte is el legnagyobb pompáját, mindig létezett a földön, amióta a felsőbb osztályok az öltözék, a fellépés és a modor bizonyos szabadkőmüvességével elzárkóztak az alacsonyabb emberiségtől. Az, amivel Alkibiades és Richelieu marsall olyan mesésen tudtak hatni korukra, körülbelül egyugyanaz a dolog ... Mást sejtek én a Rubensek és Tizianok kevésbé „elegáns" arcképfestési modorában. Azt hiszem, ők müvészi méltóságukon alólinak tartották volna, hogy ennek az „eleganciának" váljanak a dicsőitivé. Miért? Ezek a pogány óriások oly nagy lendülettel élték az egyetemes emberi életet, hogy nem fértek volna bele az elegancia kasztszerü korlátai közé. Mert be kell vallanunk, hogy bármilyen müvészetté tudta is emelni a Van Dijck zsenije ezt az imponderabilis valamit, — müvészete nélkül banális maradt volna az elegancia ... Be kell vallanunk, hogy egy nem müvészi, hanem nagyon is mulandóan gyarló fogalom kisért annak a mélyén: a divat. Épp ugy az öltözékbeli külső divat, mint a gondolatbeli belső divat. Sőt még e testi-lelki divatnak is egy speciális tulzása, mely főleg arra való, hogy a magasabb kaszt megkülönböztesse magát az alacsonyabbtól: a dandyzmus, vagy snobizmus... Szóval nem az az igazán lényeges örök emberi van benne az eleganciában, amit a renaissance nagy müvészei mindenütt kerestek s érvényre juttattak. Ők csak megvethették az öltözéknek s mozdulatoknak amaz ugynevezett „előkelő" sajátosságait, melyek tán tetszetősek lehetnek, de amelyek voltaképp csak *nem* hagyják érvényesülni az örökemberit s klasszikus szempontból határozottan megbénitják azt. Ha ők egy Van Dijck-szerüen elegáns alakot kaptak volna modellnek, nem tetszelegtek volna az ő módja szerint előkelőségben, hanem az első dolguk az lett volna, hogy kihámozták volna eleganciájából s az *embert* keresték volna benne, az érző embert ... A világmüvészet legnagyobb remekei csak egyszerüen „szépek"... Ha „elegánsak" volnának, esetleg tán meg is szünnének „szépek" lenni ... Épp, mert a „szép" a teljes harmónia, valami derüs, békés nyugalmi állapot, — az „elegáncia" pedig egy speciális, hogy ne mondjam modoros valami, ami épp azért akarja megmutatni, hogy előkelő, mert nem szeretné, ha a nem előkelőekkel összetévesztenék. A „szép" az egyetemes emberi: az elegáncia a speciális emberi, mely épp azért nem müvészi valami, mert korlátolt regiszterében nem fér el az örökemberi. Ebből a szempontból az elegáncia az, amit a nép és a kisebb talentum mindig szeretni, — a zseni pedig mindig gyülölni fog ... Nos, a „divat" s a „szép" örök ellenségeskedésénél vagyunk s itt meg is kell állanunk, annyival is inkább, mert ez az ellenségeskedés a Van Dijck korában teljességgel nem volt olyan nagy, mint ma. A „divat" és a „szép" voltaképp csak a legutóbbi időben szakitottak egymással teljesen. Azóta, mióta a müvészi érzékü régi arisztokrácia izlését a feltámadó demokrácia tette magáévá és ferditette el. A régi urak még azért öltöztek és éltek pompásan, hogy szépek legyenek, holott a mai divat a kényelem kevésbé müvészies szempontjából indul ki s ennek a nagyon korlátolt eszthetikai lehetőségeit variálja. Ma a divatos elegáncia csak a tömeg tucat izlése, holott a Van Dijck korában, ha kisebbrangu müvészet is, de müvészet volt az. *Ezt* az eleganciát felvihette még olympusi magaslatára az antwerpeni mester, de a maiból nincs az a Van Dijck, aki müvészi szépet tudjon teremteni.

És az a kor, a XVII. század lovagromantikával és pásztorjátékokkal édes eleje, melynek emléke oly költőien maradt fel nekünk a „Louis XIII" divatban, a d'Urfé „Astrée"-jában s a kora-rokoko udvariasságokban, — csudálatosan alkalmas volt a Van Dijck müvészetére. Bizonyára hősiesebb és nagyobbszerü volt a véres XVI. század és nagyobbszerü is volt azoknak a renaissance mestereknek a müvészete, kik a hadakozó meztelen testek izomjátékában örökitették meg a titáni szépet, — de megvan ennek a fáradtabb, *kényelmesebb* kornak s müvészetének is a maga nyugodtabb bája. A mély középkoriasan vad, cinquecento erkölcsök után most lépnek a lovagok először — *szalonba*, hogy ott ildomosan társalogjanak a hölgyekkel. Ki-

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

Az elnök csak a szavazatok egyenlő megoszlása esetén szavaz.

127. §. A tárgyalás a vizsgálatra kiküldött bizottság jelentésének felolvasásával kezdődik.

Azután előterjeszti az előadó a vizsgálat során kideritett tényállást s az arra vonatkozó bizonyitékokat, végül javaslatot tesz a választókerület képviselőküldési jogának felfüggesztése, vagy fenntartása iránt.

Egyebekben ugy a tárgyalásra, mint a határozat hozatalára nézve e bizottság a biráló-bizottságokra vonatkozó szabályok szerint jár el.

128. §. A határozat megindokolandó s véleményes jelentés alakjában a Háznak benyujtandó.

A véleményes jelentésben inditvány teendő az illető választókerület képviselőküldési jogának a folyó országgyülés tartamára való felfüggesztése vagy fenntartása iránt.

129. §. A képviselőház a véleményes jelentés fölolvasása, a bizottsági előadó s a netáni kisebbségi vélemény előadójának meghallgatása után, minden további vita kizárásával, egyszerü szavazással határoz az inditvány fölött.

Érvényes határozat hozatalára a képviselőház igazolt tagjai általános többségének jelenléte (a horvát-szlavon képviselőket nem számitva) szükséges.

130. §. A képviselőház határozata ugy a fővárosi hirlapokban, mint az illető választókerület székhelyén (területén) megjelenő lapokban, végre a választókerület községeiben hirdetmény utján s egyéb szokott módon közhirré teendő.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai helyzet. Gróf *Clary* osztrák kormányelnök, mint bécsi tudósitónk jelenti, ma dr. *Gross* képviselővel tanácskozott. A *jobboldal* végrehajtó bizottságának ma ülése volt, amelyen másfél óra hosszat állitólag az elnökség betöltéséről tanácskoztak. Hir szerint a jobboldalnak *Ferjancsics* a jelöltje az alelnökségre. A konferenciát *hétfőn* folytatják.

Egy brünni cseh lapnak azt jelentik Bécsből, hogy a *király* egy aktiv államférfiunak, akit nemrég kihallgatáson fogadott, a következőket mondta:

— *Jóindulattal vagyok a cseh nép iránt* és rendelkezésére fogjuk bocsátani a fejlődéséhez való összes eszközöket.

A háboru.

Budapest, október 14.

Két csatatéren folyik a küzdelem Transvaalért, mind a kettőn e percben a boerok az erősebb fél. A küzdelem Transvaal nyugati határa mellett a leghevesebb. A boerok behatoltak a brit-becsuána földre s ott *Mafeking várost ostromolják*, amelyet *Baden-Powell* tábornok védelmez. Mafeking állomása a tervezett fokvárosi vasutnak, nevezetes csomópont, ahova északról is, délről is brit területen szállithatnak haderőt az angolok. A boerok *Cronje* tábornok vezetése mellett ezt a nevezetes pontot támadták meg, de először légköröpitettek egy hadi vonatot, amelynek páncélos kocsijai ezuttal nem váltak be. Azután fölszedték a sineket, elvágták a táviródrótot s ezzel megakadályozták a közlekedést. Egyelőre nem tudunk biztosat Mafeking sorsáról, amely láthatólag aggasztja az angol közvéleményt.

A másik csatatér az a szöglet, amelynél Transvaal, Oranje és Natál határai összeérnek. Az angolok, mig elegendő haderő érkezik, egyelőre minden módon meg akarják védeni Natalt. E birtokuk legészakibb részéből azonban máris vissza kellett vonulniok, még pedig kardcsapás nélkül. A transvaali boerok elfoglalták az üresen hagyott New-Castlet s onnan indulnak délfelé, Ladysmith ellen, ahol *White* tábornok parancsnoksága alatt áll az összevont angol-natáli haderő. *White* tábornokot azonban nyugot felől is veszedelem fenyegeti: onnan az oranjei boerok vonulnak ellene, miután átlépték a Van Reenen szoroson a natáli határt. Ezeknek a szövetséges csapatoknak nyilván az a tervük, hogy északról és délről közrefogják *White* hadierejét s kiszoritsák Ladysmithből, amely további hadimozdulataik alapjául szolgálna. Bizonyára ezt az egyesülést akarja az angol tábornok megakadályozni, mert ott hagyta Ladysmithet s először is az oranjei boerokkal veszi fel a harcot, hogy kedvező esetben azok szétverése után a transvaali boerokkal vegye fel a küzdelmet.

Az angolok a sikság felől jönnek, a boerok a magas és szakadékos határhegységből szállnak alá. E percben mind a két fél a néki alkalmasabb terepen áll. A Ladysmithért folyó harc sorsa valószinüleg azon fog megfordulni, hogy melyik félnek sikerül az ellenfelet a neki kedvezőtlenebb terepen a csata felvételére szoritani. A haderők körülbelül egyformák.

A boerok Natalban.

London, október 14.

Dundeeből jelentik, hogy az angolok már *kiüritették Newcastlet*, amelyet a boerok tegnap elfoglaltak. Az angolok egyelőre *végképp föladták Észak-Natalt.*

London, október 14.

A *Daily Telegraph* jelenti Ladysmithből:

Tegnap délelőtt a Harrysmithtől a határig vezető vasutnak összes alkalmazottjai, a bérlők, a kereskedők és mások Harrysmithbe érkeztek. Az albertinai állomás főnöke azt hallotta az oranjei boeroktól, hogy ezek *Ladysmith ellen* akarnak vonulni. Éjjel erős zivatar volt és még most is esik. Ennek ellenére is az *oranjei boerok* a Van Reenen szorosnál *tizenegy ágyuval álléptek a határon.*

White tábornok Ladysmithből az összes helyőrséggel és tizenkét ágyuval elejük ment. A két ellenség még ma meg fog mérkőzni.

Egy későbbi távirat jelenti:

Az angol csapatok *összes tartalékkészletükkel* korán reggel *White* tábornok vezetésével elindultak Ladysmithből és délnyugati irányban Acton-Homes felé indultak. Acton-Homes husz mérföldnyire van a Tugela-szorosiól és tizenöt mérföldnyire Ladysmithtől, amely helységgel telegráf által összeköttetésben van.

Dundeeből jelentik, hogy a brit csapatok Colentonban *mozdulatlanul állnak;* a boerok valószinüleg nem fogják őket megtámadni, mert a terület nem alkalmas az ő taktikájuknak. A transvaali boerok északnyugat felől törtek be Natalba; számuk tizezer. Az oranjei boerok a Muller-szorosnál mentek át a határon, az a céljuk, hogy Ladysmithnél egyesülnek és együtt támadják meg ezt a várost.

White tábornok erősen bizik diadalában.

London, október 14.

A Reuter-ügynökségnek jelentik a glencoei (Natal) táborból tegnapi kelettel: A boerok megszállták a New-Castletől északra emelkedő Spitzkop hegyet.

London, október 14.

*Ladysmith*ből érkező félhivatalos jelentés szerint *White* tábornok pénteken este egész hadierejével elindult *Van Reenen* szoros felé. Az ellenséges csapatokat kényszeriteni akarta, hogy vonuljanak át a szoroson, *de sikertelenül* s erre az angolok kénytelenek voltak kardcsapás nélkül *visszatérni Ladysmithbe.*

A lordmayor kezelése alatt álló pénzalap, amelyet a transvaali háborúba menő önkéntesek szállitására forditanak, *hatvanezer* fontot tesz ki.

Fokváros, október 14.

Két vonat, amelyeken johannesburgi és bloemfonteini menekülők voltak, Three Sistero (Fokgyarmat) állomáson összeütközött. *Nyolc ember meghalt*, hét megsebesült.

London, október 14.

Hivatalos távirat szerint *White* tábornok, miután sikerült neki a boerokat közelebb csalni, visszatért Ladysmithbe. Ütközet nem volt.

Mafeking ostroma.

London, október 14.

A *Daily Mail* táviratot kapott Fokvárosból, amely szerint a boerok *megtámadták Mafekinget* s már *több vereséget* szenvedtek.

---

gombolják a feszes hadi bársonyzekét s ime a Louis XIII. szalonruha van rajtuk! — levetik a nehéz csizmát s a versaillesi selyemharisnyában táncolják a pávatáncot... Nem hősköltemények szavalatnak többé udvari költőkkel, hanem az arkádiai pásztorjátékokat kedvelik, meg a finom, epigrammatikus szellemet... Nem a régi, dacos hősök ezek többé, — hanem udvarias szalonemberek. Nem michelangelói izmokat képeznek testükön, hanem fürteiket, kezüket és cipőiket gondozzák... Nos, el kellett jönnie a fáradtabb, de elegánsabb. — a XVI. század életerejéhez képest hanyatló kor művészének is s ez a művész volt Van Dijck. Csak ugy megrészegszik ő a kora-rokoko világ elegancia-áramlatától, mint a Hôtel Rambouillet marquisai és az I. Károly udvarának a lordjai. Nem fest ő többé renaissance-izomzatokat, hanem finom arcokat és még finomabb kezeket és lábakat. Arra fektet sulyt, amire modelljei sulyt fektetnek... Ah azok a Van Dijck-kezek! Kis költői tulzással elmondhatjuk, hogy Van Dijck volt az első művész, aki fölfedezte, hogy az embernek keze van s hogy ez a kéz csak ugy, sőt néha tán jobban tud beszélni az arcnál...

*

De tán épp a hősies világ hanyatlása, tán épp az a körülmény, hogy ezek a szalonemberek nem fektetnek többé sulyt az *egész* emberi testre, hanem csak arra, amit szalonban látni lehet: a fejre, kézre és lábra, — tán ez a felfogás teszi azt, hogy Van Dijckben nem is fejlődhetett ki a hatalmas kompoziciók iránti érzék. Mellette még diadalmasan tombol pogány életörömében az elmult kor igazi gyermeke: Rubens, — és ő már milyen szkeptikus unalommal kezeli ecsetét, ha a hagyományos bibliai tárgyakhoz kell nyulnia! *Még csak művészileg se hisz* ezekben a herkulesi izomzatu szent csoportokban, — épp oly kevéssé, mint előkelően gunyoros lord-barátai, kik undorodtak már az efféle anatómiák mészárszéki illatától... Ahogy végignézem a gyüjteményt, elbámulok azon, hogy milyen kedvetlenek, hogy ne mondjam, hanyagok ezek a kompoziciók. Hiányzik belőlük a meggyőződés heve, lelke... A „pásztorok adorációja", a „Szent Katalin misztikus házassága", a „Judás árulása", a „Kereszt felállitása", a „Keresztről való levétel" s a 21. sz. „megfeszittetés," „Szent Sebestyén": mind csupa szinpadias összeállitások, melyeknek alakjai között nincs meg az élet fluiduma s melyekből egyáltalában hiányzik mindaz, ami Van Dijckot nekünk becsessé teszi. De hiszen tán épp azért lett olyan nagy arcképfestővé, mert nem volt meg benne a rubensi képesség a nagy emberi tömegek mozgatására: a hősies fantázia.

*

Tán alig van nagy festő, kinek olyan változó lenne a művészete, mint az övé. Ott, ahol otthon van, az arcképfestészetben, ott még jobban kitetszik ez. Bezzeg, ha Malderus püspököt vagy valami pohos flamand polgármestert kell festenie, — milyen kedvetlenül kezeli az ecsetet! Mintha más ember festette volna ezeket a képeket... Különben olyan óriási az előkelőség iránti érzék benne, hogy megteszi azt is, hogy egy esetlen, kövér dámának finom arisztokratikus kezeket fest oda, — olyan kezeket, melyek a legkomikusabb ellentétben vannak az egész alakkal!... Nem szeret, nem akar és nem is tud igazán remek portraitokat festeni, csak abból a világból, amelyet igazán szeret, ahova a szive, lelke vonzza: az előkelő világból. Amint mondám: élete nagyvilági álmát festi meg ezekben az alakokban... És ha igaz, hogy egy művészt csak ama művei után szabad megitélni, amelyeket igaz jókedvvel teremt, mert azok a legjobbak, — Van Dijcket is csak az előkelő galeriája után kell megitélnünk, mert géniusza ezekben a képeiben nyilik ki a legszabadabban.

Hát felségesen fényes egy társaság ez. A tragikus végü I. Károly nyitja meg a sort gyermekeivel, kiket Van Dijck annyi képen bájosabbnál bájosabb variációkban fest meg. Velazquez, aki nem „elegáns" festő, *csak* tiszta nagy művész, embert csinál még a leggögösebb Fülöpökből is: az antwerpeni mester királyképein ellenkezőleg olyan megdöbbentő élettel él a majesztás szertartásos része, hogy az ember szinte zavarba jön, mintha audiencián volna... És szinei sohasem tomboló gazdagságukkal hatnak, hanem ellenkezőleg előkelő, szinte visszatartó diskrétségükkel. Fenséges ildomosságukban megfelelnek modelljeiknek... Bübájos szinszimfoniák e képek: egy fekete szimfonia Medici Mária, egy ezüstszürke szimfonia Spinola marquis s egy sárga szimfonia Sunderland grófné... Soha szebb allegoriáját az olasz rejtelmességnek — ugy ahogy azt az északi emberek sejtik — nem láttam, mint a Doria doge s a Scaglia abbé portrait-in... Elhaladunk a Croy és Arenberg hercegek képei mellett s a lordok birodalmába érünk. Hát igaz, hogy szép faj az angolszász és bizonyos tipusaiban tán egyedül közeliti meg a régi görög metszést, de az is bizonyos, hogy senki Van Dijcknél költőiebb bájjal nem tudja a brit szépséget idealizálni. Lord Falkland, Lord-John és Bernard Stuart, vicomte Grandison és Lord Wharton: mindmegannyi szalagos és csipkés udvaroncokká vált görög *ephébos*ok ezek, kiknek előkelő nyugodt szépsége, szinte leányos ifju bájossága valami olyan gyönyörrel tölt el, amit nem lehet szóval leirni, mert hisz ecsettel is csak *egy* Van Dijck tudta megfes-

Telefon sz. 43—16. Telefon sz. 43—16.
HOLTZSPACH ÉS HERMANN kizárólagos tulajdonosai a szab. „Bruckner"-féle épitési rendszernek a magy. kor. országaiban. E rendszerrel **lakások, házak, gyárak stb. átalakitásai a legpraktikusabban, legolcsóbban és leggyorsabban eszközölhetők.** Az egyes vidéki városokban képviseleteket, gyárakat vagy raktárakat tartunk. Felvilágositással, átalakitási tervekkel, költségvetésekkel központi műszaki irodánk készségel szolgál. **II. Szt. Margit-park. Holtzspach házcsoport „J" ház.**

London, október 14.

Valótlan az a hir, hogy egy asszonyokkal és gyermekekkel telt vonatot, mely Mafekingből Vyburgnak tartott, utközben elpusztitottak volna. Ennek ellenében igaz az, hogy a boerok megtámadták azt a vonatot, mely ellenkező irányból Mafeking felé tartva, ágyukat szállitott az angoloknak.

A hadügyminisztérium hivatalos jelentést is adott ki e páncélos vonat körül lefolyt küzdelemről. A vonaton két hétfontos ágyu volt, melyeket Mafekingbe akartak szállitani. A boerok fölszaggatták a sineket s a vonat kisiklott. Erre másfél óra hosszat szakadatlanul tüzeltek a vonatra, melynek utasai végre megadták magukat. Az elesettek száma eddig ismeretlen.

London, október 14.

Az esti lapok a következő mai keletü fokvárosi táviratot közlik: A boerok *levegőbe röpitettek* egy Mafekingből jövő páncélos vonatot, amely táviró-személyzetet szállitott. A lapok megjegyzik, hogy valószinüleg *uj vonatról* van szó.

London, október 14.

A Vryburg és Mafeking között egy angol páncélos vonatra intézett támadásról a *Reuter-ügynökség*nek Vryburgból 12-iki kelettel még a következőket jelentik: A páncélos vonatot, amely innen 15 emberrel, két Nordenfeldt-ágyuval és egy müszaki osztálylyal indult el, tegnap reggel támadták meg. Azóta folyvást tart a harc. Eddigelé az angoloknak nem sikerült a fölszakitott sineket kijavitaniok és a Mafekinggel való összeköttetést helyreállitaniok. Mind a két fél erősen tüzelt. Egy nagyobb vonat, amely a Lancashire-ezreddel Vryburgba érkezett, sértetlenül tért vissza Kimberleybe.

London, október 14.

Néhány estilap egy harctéri táviratot közöl, amely ezt jelenti: A boerok *Cronje* parancsnoksága alatt csütörtökön éjfél tájban *megkezdték a támadást Mafeking ellen*. A harc eredményét, amely még ismeretlen, *aggódva várják*, mert a boerok tüzérsége *erősebb*, mint *Baden-Powell* angol parancsnoké.

Pretória, október 14.

A nyugati határról érkező hivatalos jelentések azt mondják, hogy egy boer csapat egy tábornok vezénylete alatt Ramahlabana közelében átlépte a határt. Igen erős dörrenéseket hallottak. Azt hiszik, hogy a boerok felrobbantották a vasuti pályát. A táviródrótokat elvágták. Cock boer tábornok azt táviratozza, hogy csapatai megszállták a Bohtaszorost, a volksrusti csapatok pedig Leingsneket. Az utóbbi jelenleg előrenyomul Natal felé. (Reuter).

(Az európai hatalmak.)

London, október 14.

A *Standard*nak egy lisszaboni jelentése szerint ott hire jár, hogy a *Vasco de Gama* páncélosha ó és a *Zaire* ágyunaszád Lourenco-Marquezbe megy és hogy előkészületeket tesznek egy katonai expedició odaküldésére.

Páris, október 14.

Henrik orléansi herceget megintervievolták a transvaali kérdésről. A herceg azt mondotta, hogy *Franciaország ingadozó viselkedése* az oka a háborunak. Németország most is hasznot fog huzni a háboruból, ellenben Franciaországnak csak kára lesz miatta.

Berlin, október 14.

Londonban biztosra veszik, hogy *Vilmos* német császár legközelebb *ismét meglátogatja Angliát*. Az angol lapok már részletes tudósitásokat is hoznak arról, hogy kik fogják ez utjában kisérni, meddig fog ott tartózkodni és azt sem mulasztják el, hogy politikai megjegyzéseket füzzenek tudósitásaikhoz. A német sajtó ennek ellenében kétkedően tárgyalja e hireket s többek között *ma ellene is ir*, mert a mostani viszonyok között, *tekintettel Anglia délafrikai szerepelésére*, a látogatás különböző következtetésekre adna okot és olyan eredményekkel járhatna, melyek *II. Vilmos nézeteivel nem egyeznek meg*. S így valószinü is, hogy Németországnak Transvaal iránt táplált *rokonszenves hangulata* következtében *Vilmos császár angliai látogatása elmarad*.

Hága, október 14.

A félhivatalos *Abendpost* megerősiti azt a hirt, hogy *Vilmos* császár megigérte a királynőnek, hogy *alkalmas pillanatban közbe fog lépni Transvaal érdekében*.

HIREK.

Stephanus Zajtay de Nagy-Zajta

avagy

a peleskei nótárius második utazása.

Tökéletesen mindegy, hogy azt az urat, akit tegnap kicsalogattak a Népszinházból, mivel a tetszésének hangos szavakban adott kifejezést, Zajtay Istvánnak hivják-e, avagy Bárány Daninak. A fő az, hogy megváltotta a bileta kártyáját, amint Zajtayék mondanák, megváltotta pedig azon az egy forint husz krajcáron, amelyet vidéki, becsületes szorgalommal kapargatott össze. Aztán, hogy följött ide az ország fővárosába, azt hallotta, hogy a teátrumban a nemzet csalogánya nótázik, hát az csak természetes, hogy elment s az még természetesebb, hogy a gyönyörü hangra, a pompás asszony láttára amugy jó magyarosan odaszólt, hogy: Éljen a haza! Éljen a nemzet! Bizonyos igaz, hogy ez az eset két embernek a legnagyobb művészi diadala. Gvadányié meg a Blahánéé. Gvadányié azért, mert a Peleskei nótárius ébredt fel jó Bárány Daniban, tehát a Peleskei nótárius alakja még ma is él. A Blahánéé meg azért, mert a nótázásával kicsalta Bárány Daniból azt a hangot, amelyet egyébként csak a követválasztási izgalom szokott kicsalni a magyarból. A követválasztásnál pedig pincs nagyobb müélvezet ezen a világon.

Bárány Dani azonban nem hagyta annyiba a dolgot. Eddig csak azt tudták róla, hogy a Népszinházból akolbolitották ki, most meg arról is értesülünk, hogy Bárány ur a Népszinházból egyenesen a Somossyba ment, ott csókot hintett a kezével a publikum felé, a szinpadra. Tapsolt, ujongott, éltette a hazát, a nemzetet. Egy darabig mosolyogva nézték ezt a szokatlan lelkesedést, aztán megint jött a rendőrség s megint kicsalta Bárány urat a Somossyból is.

Odakünn az utcán nézték az emberek, hogy miképpen szállitják el a jókedvü atyafit. Viccelték és végre kimondták róla a szentenciát, amely igy hangzik: Bolond!

Hát az igaz is, hogy aki a nemzetet éljenzi, mikor nem muszáj, annak aligha van rendben a szénája. Aki pedig eljön messze idegenből a fővárosba csak azért, hogy amugy régi magyar módra kimulassa magát, az is hőbölygős, vagy micsoda. Itt egy szót sem lehet szólni, Bárány Dani tisztára bolond ember. Ami azután történt, az megint más lapra tartozik. Mert az történt, hogy a szegény ember, miután innen is, amonnan is kikarhatalmazták, sirva fakadt s nagy bánatában leborult a vendéglő asztalára, ott zokogott keservesen. Aztán megmagyarázta, hogy milyen haszontalan népség van itt az ország szivében.

— Felpakkoltam, hogy mondok, elmegyek már egyszer az én hazám fővárosába, ahol a miniszterek laknak, meg a király. Aztán kimulatom magamat, kurjantok egyet, kettőt, elköltök egy pár száz pengőt a megtakargatott pénzemből. Aztán, mert igazi jó kedvem volt, meg mert örültem, hogy ilyen szépen müvészkednek minálunk, hát kidobtak — kidobtak . . .

Ugy áll a dolog, hogy ha Bárány Dani véletlenül a Nemzeti Szinházba váltja meg a belépő-biletáját s ott Othellót játszszák, hát Bárány Dani felugrik a szinpadra, s ugy elveri Othellót, mint annak a rendje. Vagyis Bárány Dani egy cseppet sem bolond, hanem jólelkü, becsületes lélek, falusi a szó legjobb értelmében, aki sir a Desdemonák sorsán és kacag, éljenez, ha magyar nótát meg szép asszonyt lát.

Jó Gvadányi, mit szólnál hozzá, ha láttad volna Bárány Danit. Nem paroláztál volna vele s nem szóltál volna-e a tapintatos rendőrnek emigyen:

— Ne bántsa az ur. Hisz ez az én régi ismerősöm. A Zajtay István, a peleskei nótárius, akinek immáron ez a második budai utazása.

Nem bolond az kérem, hanem magyar.

G—a.

Budapest, október 14.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 15-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hirek.** Gróf *Forgách* János pétervári nagykövetségi titkárt hágai ügyvivővé nevezték ki. — Dr. *Farkas* László királyi tanácsos a francia sebész-kongresszusra *Párisba* utazott.

— **Az udvar Budapesten.** A király holnap, vasárnap reggeli 6 óra előtt hosszabb tartózkodásra ide érkezik. Ő felsége kiséretében érkeznek: gróf *Paar* lovassági tábornok és *Boltras* altábornagy főhadsegédek, *König* udvari tanácsos, a kabinetiroda részéről, dr. *Kerzl* főtörzsorvos, továbbá Pitlik őrnagy, szárnysegéd, *Mallász* és *Dittl* századosok és *Hoehnel* lovag sorhajóhadnagy. *Liechtenstein* herceg első főudvarmester a legközelebbi napokban szintén ideérkezik. Ő felsége hétfőn délelőtt 10 órakor általános kihallgatást fog adni. Ezt megelőzőleg az ujonnan kinevezett valóságos belső titkos tanácsosok, névszerint *Hegedüs* Sándor és *Plósz* Sándor miniszterek, *Pokorny* altáboruagy, a 6. hadtest parancsnoka, és gróf *Andrássy* Gyula leteszik az esküt ő felsége kezeibe. Ő felsége hétfőn délután Gödöllőre megy, ahonnan csak csütörtökön reggel érkezik ismét vissza a kihallgatások megtartására. Csütörtöktől kezdve több udvari ebéd lesz, amelyekre alkalmasint meghivják a politikai és katonai méltóságokat és a társadalmi élet több előkelőségét is.

Ő felsége holnap reggel résztvesz az angyalföldi karmelita-templom föiszentelésén. Erre az ünnepségre már ma este 9 órakor megérkezett Bécsből Ottó főherceg neje *Mária Jozefa* főhercegnő *Attems* grófnő udvarhölgy és *Salm* gróf szolgálati kamarás kiséretében. Ő felsége a királyi palotában szállott meg, ahol a főhercegnőt *Apponyi* Lajos gróf magyarországi udvarnagy tiszteletteljesen üdvözölte. A főhercegnő már hétfőn reggel visszautazik Bécsbe.

— **Károly román herceg betegsége.** *Bukarest*ből jelentik, hogy az orvosok a beteg *Károly* hercegen a *tifuszos láz* rendes tünetein kivül kisfoku tüdőgyuladást is konstatáltak. A beteg hőmérséklete emelkedett, de azért az általános állapota aránylag jó.

— **A F. M. K. E. uj alapitó tagja.** Gróf *Esterházy* János nyitra-ujlaki nagybirtokos s a főrendiház tagja 100 forinttal belépett a *Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület* alapitó tagjai közé.

---

teni . . . Tán ez ifju angol lordokban emelkedik az antwerpeni mester müvészete a legmagasabbra. Nem szólok a két Stuart óriási képéről: az a két ifju lord, ki Louis XIII. pompájában olyan fensőbbséges méltósággal néz le ránk, többet mond el nekünk arról a korról, mint sok kötet tudákos történet. De van ott egy kép, melyet a pétervári Eremitage küldött el a kiállitásra s amely, ugyszólván, összegezi a Van Dijck egész müvészetét. A Lord Philippe Wharton hires arcképe ez s ebben Van Dijck a Lionardo magaslatára emelkedik. Itt végre megtalálja müvészi eszményképét s ez ugyanaz, mint a Lionardoé. Mint az antik müvészeket, mint a milanói mestert, ugy Van Dijcket is az az álom szállja meg, hogy a férfi és női szépséget *egy* bübájos alakban testesitse meg. Lord Wharton testvére a Lionardo Bacchusának és Szent Jánosának s ajkai körül a Gioconda szfinxmosolya játszik. Egy tizenkilencéves csodaszép ifju ez, ki az „Astrée“ pásztorainak öltönyében árkádiai lombozat alól merengve néz ránk. Tekintete mély, akár csak a mondák rejtelme; fius és leányos egyszerre, gyönyörködtető és nyugtalanitó, gyöngéd és lenyügöző . . . És ábrándossága csodálatosan szomoru, — olyan melankólikus, amilyennek Poe Edgár mondja a legmagasabb szépet, mely mindig inkább szomoru, semmint vig, mert hisz minden elmulik a földön . . . Nézi az ember ezt a bübájos arcot s mentől tovább nézi, annál több titkot sugnak meg a szemei; kimondhatatlan dolgokat, melyeket már csak a zene tudna kifejezni. Szfinxmosolya, mely örökké változik s hol komoly, hol derüs, — örökké beszél, csak ugy mint a Giocondáé, kivel négyszázévi társalgás után még most se tudott leszámolni a világ. Ebben a mosolyban éri el nemcsak Van Dijck, hanem a müvészet is a legmagasabbat, azt, a mi már isteni: a *lélekteremtést*, — egy oly léleknek a teremtését, aki élőbb az egyszerü földi embereknél, mert hisz örökké fog társalogni a muló századokkal a lét nagy misztériumairól s lelki atyja halhatatlanságáról.

— **Stefánia főhercegnő házassága.** Mindenüvé elhatott már a hir, hogy *Stefánia* özvegy trónörökösnéből nemsokára *Lónyay* grófné lesz. *Bécs*ből már jelentették is ma, hogy nemsokára hivatalosan közzéteszik a főhercegasszony eljegyzését. Csak egy helyütt nem vettek még hivatalos tudomást *Stefánia* főhercegnő uj házasságáról: a a *brüsszeli* királyi palotában. A belga királyi pár ugyanis semmiféle értesitést sem kapott mindeddig leányának házassági tervéről. Ennek oka, mint *Brüsszel*ből irják, hogy Stefánia főhercegnő szülei mindig ellenezték azt a tervet, hogy leányuk másodszor is férjhez menjen. Azt sem tudják neki megbocsátani, hogy melegen érdeklődött nővére Koburg Lujza iránt és ennek pártját is fogta. *Stefánia* főhercegnő különben már régtől fogva megszakitotta a szüleivel való érintkezést és mikor az idén nyáron Angliába való utazása alkalmával Brüsszelbe is ellátogatott, a király elutazott, hogy ne kelljen leányával találkoznia. Igy magyarázható meg az is, hogy az özvegy trónörökösné leánya, *Erzsébet* főhercegnő már tizenhárom éves volt, mikor először látta anyai nagyszüleit. A brüsszeli palota küszöbét azonban még sohasem lépte át az ifju főhercegnő.

— **A miniszterelnök a kertészeti kiállításon.** *Széll* Kálmán miniszterelnök ma délután 4 órakor meglátogatta a kertészeti kiállitást, hol *Emich* Gusztáv elnök és *Molnár* István gyümölcsészeti miniszteri biztos fogadták. Az utóbbinak kalauzolása mellett behatóan megnézte a kiállitott gyümölcsöket és szőlőt és megjegyzéseivel elárulta, hogy nemcsak kitünő állattenyésztő, de igen jártas pomológus is. A szemle befejeztével nemcsak teljes megelégedésének és elismerésének adott kifejezést, hanem kijelentette, hogy az eddig tartott kertészeti kiállitások között a jelenlegit tartja a legsikerültebbnek, amely az országnak a gyümölcstermés terén tett nagy haladásról tesz tanuságot.

— **Az angol királynő a rennesi itéletről.** *Párisból*, feltétlenül megbizható forrásból jelentik a *Neues Wiener Tagblatt*nak, hogy *Viktória* királyné közvetlenül a rennesi itélethirdetés után a párisi angol nagykövetnek táviratot küldött, amelyben megbotránkozással szólott a franciaországi viszonyokról. A királynő telegrammja *nem volt siffrirozva*, nyilván azért, hogy a francia kormány is tudomást vegyen róla. Ugy is lett. A posta- és táviróhivatal nyomban megküldötte a királynő táviratát a kormánynak.

— **Darányi miniszter Pozsonyban.** *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter a mai napot is Pozsonyban töltötte. Délelőtt 9 órakor a városi notabilitások társaságában megtekintette az utolsó árvíz által okozott károkat és megigérte, hogy hasonló károk elhárítása érdekében minden lehetőt meg fog tenni. A *miniszter* azután *Juventius* főmérnök kalauzolása mellett megnézte az épülő téli kikötő helyét s igéretet tett, hogy mihamarabb intézkedni fog a munkálatok folytatása iránt és kilátásba helyezte, hogy a jövő őszre a téli kikötő teljesen készen lesz. Délben *Frigyes* főhercegnél tett látogatást a miniszter és azután fölment Pozsony város szőlészeti és kertészeti iskolájába, megnézte annak helyiségeit, valamint a vele kapcsolatos gyümölcsfa- és szőlőtelepeket. A miniszter este 6 órakor visszautazott Budapestre.

— **Egy püspök végrendelete.** *Palásthy* Pál, a nemrég elhunyt esztergomi püspöknek végrendeletét most bontották föl. Kisebb hagyományok kivételével egész vagyonát az esztergomi egyházmegye plébániáinak fölsegitésére hagyta a püspök, mindaddig, mig a kongrua ügyét nem rendezték. Azontul az esztergomi káptalannak azokra a tagjaira hagyja az alapitvány jövedelmét — az alapitvány meghaladja az egymillió koronát — akik a délutáni officiumon résztvesznek.

— **A király legifjabb unokája.** *Walsee*ban, mint egy távirat jelenti, ma keresztelték meg Ferenc Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegnő ujszülött fiát a király, Gizella bajor hercegné és Lipót Szalvátor főherceg jelenlétében; az utóbbi a keresztapát, Károly Tivadar bajor herceget helyettesitette. Az ujszülött a *Tivadar Szalvátor* nevet kapta. A királyt lelkesült ovációkkal üdvözölte a lakosság. Este fáklyásmenet és kivilágitás volt. — A király este elutazott Budapestre.

— **Házasság.** *Waldmann* Vilmos Abauj-Csányból eljegyezte *Weiszhausz* Lujza kisasszonyt Beregszászból.

Dr. *Ságy* Lajos e hó 22-ikén délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget a dohany-utcai izraelita templomban *Győri* Elza kisasszonynak.

Koós Jenő földmivelésügyi miniszteri segédfogalmazó eljegyezte *Fabiny* Margitot, Fabiny Gyula és Szmrecsányi Leona leányát, *Fabiny* Teofil volt igazságügyi miniszter unokáját.

— **A Kisfaludy-Társaság elnökválsága.** A Kisfaludy-Társaság tagjait élénken foglalkoztatja az elnökválasztás kérdése. Tegnap két helyen is tartottak értekezletet e tárgyban s mind a két helyen nagy lelkesedéssel jelölték az *elnöki tisztségre gróf Apponyi Albertet*, kinek vezetésétől a társaság s az irodalmi élet nagyszabásu föllendülését várják. A Kisfaludysták biznak abban, hogy *Apponyi*, ha a választás reá esnék, elfogadja az elnöki tisztséget. Ugyancsak az elnökválság kérdésében *Beöthy* Zsolt, a társaság főtitkára értekezletre hivta össze a Kisfaludy-Társaság tagjait. Az értekezlet szerdán délután 5 órakor lakásán lesz.

— **Operett.** Tessék elképzelni a Basilica Ulpia előtt egy harminckét méter magas oszlopot, amelyen a dák háborunak minden csodálatraméltó hőstette pompás dombormüvekben van kifaragva. Ha már ezt el méltóztatott képzelni, hát a milieu egy részével tisztában vagyunk. A másik része az, hogy ez alatt a csodamagas oszlop alatt egy nagy sereg olasz tüzoltó áll, szépen, sorban, elől a főparancsnok urral meg a bandával. A tüzoltó banda csodaszép nótákat játszik, a polgármester ur pedig a lehető legfeketébb frakkban várja a — *románokat*. Most már kész a milieu.

Azok a románok, akiket várnak, a római orientalista kongresszusra összesereglett hazafiak, akik nagy nemes lendülettel elhatározták, hogy ha már egyszer Rómában vannak, hát megkoszoruzzák annak a Trajanusnak az oszlopát, akire ők kizárólagos jogot formálnak. Érezhették azonban, hogy valami operettszerü dolog lesz ebből s hogy a szint még tarkábbá tegyék, lerendeltek Rómába egy román nemzeti ruhába öltözött parasztot is. Ugy látszik azonban, hogy a dolog sehogy sem akart megindulni. Egyszer már fele utról visszavitték a koszorut s most másodszor is nekiindultak az ünnepségnek. A magasabb diplomácia keze nyult bele a dologba s azzal az indokolással, hogy ez a hyperlatin demonstráció bántaná a magyart, arra kérték a románokat, hogy hagyják el ezt a megkoszoruzási ünnepélyt. A románok hát ujból félretették a koszorujokat s *Gubernatis* urat bizták meg azzal, hogy az ünnepély elhalasztását adja tudtára a hatóságoknak. Gubernatis az operettek szórakozott és ügyetlen professzora, aki fél éjszaka kereste a polgármestert, de sehogy sem találta s igy történt, hogy a hatósági frakkok, a tüzoltók villogó csákói, a banda rézkürtjei mégis megjelentek a szinen, *Baccelli*, közoktatásügyi miniszter pedig izgatottan várt a közeli prefekturán s magolta a román nyelvü ünnepi szónoklatot. Szóval, minden rendben volt. — Csak a deputáció késett. A banda szólt már, nagyon fujták, mikor a távolból feltünt Gubernatis ur s felderitette a tévedést. Aztán igy szólt a tüzoltóknak:

— Század! Indulj!

A század indult, valami marsot játszott a banda s Gubernatis ur szépen taktusra lépdelt a seregek élén. Trajan oszlopának semmi baja nem történt.

— **A Tanitók Háza.** A Magyarországi tanitók országos bizottságának igazgatótanácsa és az *Eötvös-alap országos tanitói Egyesület* gyüjtő és kezelő bizottsága ma délután 5 órakor közös gyülést tartott, az érsek-utcai községi iskolában. *Lakits* Vendel és *Péterfy* Sándor elnöklete alatt, a *Tanitók Háza* ügyében. *Péterfy* elnök bejelentette, hogy *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter keresztülvitte az országgyülésen, hogy az idei költségvetésbe *egy millió koronát vettek fel a Tanitók Házára*, és igy most már kétségtelen, hogy nemcsak Budapesten, de Kolozsvárt is meglesz a tanitók háza. A közös gyülés ezt örömmel vette tudomásul és elhatározta, hogy Wlassicshoz hálafeliratot intéz. Elhatározták továbbá, hogy felhivást küldenek Magyarország összes tanitóegyesületeihez és testületeihez, hogy ugy erkölcsileg, mint anyagilag járuljanak a tanitók házának fenntartásához. A közös gyülés hálás köszönetét nyilvánitja továbbá az Eötvös családnak, mely báró *Eötvös* József összes munkáinak kiadási jogát az Eötvös-alapnak, illetőleg a tanitók házának adományozta. A müvek sajtó alá való rendezésére külön bizottságot küldtek ki, amelynek elnökévé György Aladárt választották. — A Tanitók Házát (Szentkirályi-utca 47. szám) ez év *november 19-én*, Erzsébet királyné névnapján avatják fel ünnepélyesen.

— **Sebészeti kongresszus.** *Párisban* most kezdik meg a francia sebészek kongresszusát, amely tárgyainál fogva különös fontossággal bir. A kongresszusra, mint értesülünk, Budapestről dr. *Farkas* László fog Párisba utazni. Dr. Farkas a francia sebészek egyesületének tiszteletbeli tagja.

— **Galeotto sirba vitte.** Néhány hónappal ezelőtt fényes esküvő volt Lembergben s ma az esküvő nyomában szomoru temetés. Az irói világ volt mindakét esetnek a publikuma. Az öreg Szomski, a legrégibb lengyel irók és ujságirók egyike adta férjhez pár hónappal ezelőtt a lányát egy Hennigery nevü emberhez. Hennigery politikai emiszáriusnak mondta magát, de pár héttel az esküvő után kisült róla, hogy orosz kém. Bíróság elé került s minthogy a kémkedésen kivül egyéb aljasságok is voltak a rovásán — tiz évi börtönt kapott. Az eset nagy feltünést keltett Lembergben s nem az esett meg, ami az ilyen esetben a természetes lenne, hogy a lesujtott családot megvigasztalni igyekezett volna az általános nagy részvét, hanem gyanusitgatni kezdték az öreg becsületes Szomskit. Bukott ember lett ő is. Elvesztette az állását, a sok keserüség után még anyagi gondok is szakadtak a nyakába. Megunta az öreg a kinlódást — s agyonlőtte magát.

— **Varga Ottó ügyének befejezése.** A hivatalos lap mai száma közli: A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter *Varga* Ottó budapesti II. kerületi királyi katolikus főgimnáziumi rendes tanárt, jelenlegi minőségében és illetményeivel *a közszolgálat érdekében*, a budapesti I. kerületi állami főgimnáziumhoz helyezte át, illetve nevezte ki.

Varga Ottó ma hosszabb nyilatkozatban mond köszönetet mindazoknak, akik közreműködtek az ő rehabilitálásán. Nyilatkozatát igy végzi:

„Köszönetemet a régi, régi volt tanitványok százainak, akik egy emberként szöktek talpra régi professzorukért, akik emberismeretből, minden ügyismeret nélkül is, meg voltak győződve a vádak lehetetlenségéről és ezt tudva, gyüléseztek, országos mozgalmat inditottak, peticionáltak, a biztató és bizó levelek sorával megtiszteltek. Megérdemelt jutalmuk legyen érzésüknek az itélet által való igazolása, aminthogy nekem legfőbb büszkeségem marad, hogy a 20 évi munka nem volt hiábavaló: *férfiakat* neveltem. És köszönetemet a magyar sajtónak, amely szinte páratlanul szállott sikra a minden disz és hatalom nélkül valónak igazáért, amint véletlenül az ügy tudomására jutott. Ahhoz a nagy mozgalomhoz én tudom legjobban, hogy minő kicsiny volt az én dolgom, de erkölcs volt benne és az erkölcs nagygyá nőtt e „kaucsuk-korszakban“ is a sajtó nemes viselkedése által mindnyájunk javára. E magyar sajtónak annyi nemes nagyja és névtelen munkása tisztelt meg figyelmével, kötelezett le szivességével, hogy szótalan hálás érzetemen kivül nincs más mód annak viszonzására, mint az a fogadás, hogy törekedni fogok méltó lenni hozzája és isten segitségével haladok tovább zajtalan utamon ugy, amint eddig haladtam.

Varga Ottó.

— **Gyászmise Jekelfalussy Lajosért.** Jekelfalussy Lajos nyugalmazott belügyi államtitkár lelki üdvéért ma délelőtt tartották meg az engesztelő gyászmisét a terézvárosi plébánia-templomban. A rekviemen a családtagokon kivül sok jóbarat s ismerős volt jelen. A szertartást *Stieber* Vince apátplébános végezte.

— **Megrendszabályozott lelkész.** *Belgium*ban kinos feltünést kelt egy brüsszeli katolikus papnak és a *genti* püspöknek az affére, amelybe valószinüleg a kormány is bele fog szólani. Az eset a következő: *Daclus* lelkészt, a katolikus demokraták pártjának vezérét, aki a városi tisztujitáskor a liberálisokat támogatta, a genti püspök *exkommunikálta és a papság kötelékéből kitaszitotta*. Daclus erre azt felelte püspökének, hogy politikai kérdésekben nem fogad el utasitásokat és *kivetőzik*.

— **Mikor tanuljanak a mesterinasok?** Baj van a mesterinasok iskoláztatásával mindenképpen. A tanitók és tanárok nappal szeretnének tanitani az inasiskolákban is, a mesterek pedig este akarják iskolába küldeni az inasaikat, amikor már vége a munkának a mühelyben s a gyerekeket könnyebben lehet nélkülözni. Ebből a két ellentétes álláspontból következik az a hercehurca, ami azóta tart, amióta iskolába kell járni a mesterinasoknak s tartani fog ezután is, mert a csomó megoldása az Országos Iparegyesületnek se sikerült. Pedig itt már sok nehéz ügyet intéztek el. Az Iparegyesület tudniillik azt proponálta a városnak, hogy csak egy munkanapon, esütörtökön járassa iskolába az inasgyerekeket, aztán ezenkivül még vasárnap, amikor nincs szüksége rájuk a mesternek. A főváros el is fogadta a propoziciót s ha csak rajta állana a dolog — rendbe is jött volna — rosszul. A kereskedelemügyi miniszter azonban nem egyezett bele ebbe a megoldásba. Tárgyalt a kultuszminiszterrel is a dologban s mind a két forumnak az a véleménye, hogy egy napra összeszoritani egy hétre való tanulni valót — nem lehet. A törvény különben is világosan megmondja, hogy két munkanapon kell tanitani a mesterinasokat. Ezzel tehát a kérdésből ujra csak — kérdés lett.

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték
1-sö huzása november 16 és 17-én.
Ered. egész sorsj. ára frt 6.—
fél . . . 3.—
negyed . . . 1.50
nyolcad . . . —.75
Megrendelendők
WOHL főelárusitónál
BUDAPESTEN. Diana-fürdő.

— **Mihálkovics Géza utóda.** *Tübingai* távirat utján értesül a magyar közönség arról, hogy a budapesti egyetemnek *Mihálkovics* Géza halálával elárvult anatomiai tanszékére meghivták dr. *Lenhossék* Mihályt, az ottani egyetem magyar születésü tanárát. A *Budapesti Napló* volt az első, amely mindjárt Mihálkovics halála után felhivta az illetékes körök figyelmét külföldön élő fiatal tudósunkra, aki nagynevü atyjának elhunyta után kénytelen volt külföldön érvényesiteni fényes tehetségeit, elismert tudását. A messze idegenben hamar megtalálta a fiatal tudós a tudományos munkásságához méltó állást és tanára lett a tübingai egyetemnek. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter a magyar tudományos körök és az egész közvélemény óhajtásának tett eleget, amikor a szokásos pályázat mellőzésével, módot nyujtott Lenhossék Mihálynak, hogy itthon, a budapesti egyetemen töltse be azt a tanári széket, amelyen európai hirü atyja és az oly korán elhunyt Mihálkovics Géza dicsőséget szereztek a magyar tudománynak. Kétségtelen, hogy *Lenhossék* Mihály elfogadja *Wlassics* meghivását, annyival is inkább, mert nehéz szivvel vált meg a fővárostól, ahová családi kötelékek és ifjuságának emlékei füzik. A magyar közvélemény pedig köszönettel tartozik *Wlassics* Gyulának, hogy a kiváló magyar tudóst a legelső kinálkozó alkalommal visszahóditotta a magyar tudománynak, a magyar kulturának.

— **Kossuth-szobrok a vidéken.** Ujabban ismét két Kossuth-szobrot emeltek a vidéken, az egyiket a veszprémmegyei *Kenese*, a másikat a biharmegyei *Tenke* községben. A kenesei Kossuth-szobor leleplezése holnap, vasárnap lesz és az ünnepélyre leutazik *Kossuth* Ferenc, több országgyülési képviselő társaságában. A tenkei Kossuth-szobor leleplezését október 29-ikére tüzték ki. Mind a két szobrot *Gerenday* Béla akadémiai szobrász mintázta, föliraitaikat pedig *Illyés* Bálint országgyülési képviselő készitette. Mindkét emlékmü az 1848-iki *Kossuth* Lajost ábrázolja és a bronz mellszobor diszes márványtalapzaton áll. Ugy Veszprémmegye, mint Biharmegye függetlenségi pártja testületileg vesz részt a leleplezési ünnepségeken.

— **Heine nővére meghalt.** Hamburgból táviratozzák, hogy *Embden* Sarolta asszony, Heinének, a költőnek testvérhuga, ma kilencvenkilenc éves korában meghalt. Heine a bálványozásig szerette, s költeményeinek egy kötetét neki is ajánlotta. Az agg matróna pedig bátyja halála után féltő gonddal gyüjtött össze és őrizett meg minden ereklyét, ami a nagy Heinéről rámaradt. Erzsébet királyné, a költőnek legbuzgóbb fejedelmi tisztelője néhány év előtt meg is látogatta Embden Saroltát, akitől ez alkalommal több Heine-ereklyét kapott. Most, hogy a boldogult királyasszony hagyatékát rendezték, visszaadták Heine hugának drága ereklyéit. S most ő is örök álomra hajtotta fejét, aki valamikor egy világnak gyönyörüségére szolgáló versekhez adott inspirációt a világ egyik legnagyobb költőjének — s aki mindehhez még testvére is volt a halhatatlan trubadurnak.

— **Az utolsó stáción.** Megirtuk nemrégiben *Rublein* főhadnagy esetét. Rublein főhadnagy ugyanis, akit a katonatiszti becsületbiróság megfosztott tiszti rangjától, mindig egyenruhában járt s olyan életmódot folytatott, amely sehogy sem illett az uniformishoz. Ezért a rendőrséggel is meggyült a baja, mert a térparancsnokság letartóztatását kérte egyenruha jogtalan használata miatt. Rublein főhadnagy sok kalamitáson ment keresztül, kétszer is letartóztatta a rendőrség, majd ismét szabadlábra helyezte a katonaság, de eltiltotta ujból az egyenruha viseléstől. Ennek a sok herce-hurcának azután az lett a vége, hogy Rublein főhadnagyot, mint gyógyithatatlan elmebajost bevitték a nagykállói őrültek házába. A vizsgálat során kiderült ugyanis, hogy a főhadnagy szenvedélyes alkoholista s hogy a delirium tremens előrehaladott stádiumában van.

— **Evangélikus istentisztelet.** A pesti evangélikus egyház vasárnap, október 15-én s minden hónap harmadik vasárnapján istentiszteletet tart a következő iskolákban: *a VI., szív-utcai elemi iskolában* délelőtt 10 órakor *Kaczián* János lelkész; *a VIII., práter-utcai polgári iskolában* délelőtt 10 órakor *Klaar* Fülöp lelkész és *a IX., mester-utcai iskolában* délután 3 órakor *Sass* Béla lelkész.

— **Már most biztos a tél.** Ha reggelre kelve vastag hóréteg boritaná az utcát, még mindig szabad volna kételkedni abban, hogy hát igazán tél lesz most már, de ha az első farkas megjelenéséről hoznak hirt a vidéki lapok, akkor vége minden kétkedésnek. Az első farkas egész komolyan megjelent tegnap Serges biharmegyei községben, amiről Koszte Juon három kipányvázott lova tehetne tanuságot, ha a farkasok meg nem ették volna őket. Maga Koszte Juon is csak nagy keservesen menekült meg a farkasok elől.

— **Kétezer ötszáz éves jubileum.** Ma van kétezerötszáz esztendeje, hogy Marseille városát megalapitották. Természetes, hogy Marseille nagyban készült a jubileumi nap megünneplésére. Az ünnepélyek kilenc napig tartanak s Marseille városának történetéből vett szinjátékok, fényes ünnepi menetek lesznek a programm fő pontja. Az első szinjátékban a város megalapitását mutatják be, aztán nagy föniciai éjjeli ünnepélyt rendeznek a régi kikötőben, ahol száz meg száz feldiszitett hajó és csónak fog uszni a parton felállitott reflektorok fényében. A *Marseille századról-századra* cimü óriási történelmi menetben Marseille fejlődését mutatják be. A szinházakban diszelőadásokat tartanak s előadják Reyer *Herostratesét*, Desjoujaux *Gyptisét*, Fabre *Athéni Kimonját*. Az ünnepélyre körülbelül százezer idegent várnak Marseillebe.

— **Schneider ezredes.** Egy mai táviratunk azt a hirt hozza, hogy Schneider ezredest, monarkhiánk volt párisi katonai attaséját tegnap este *agybetegség* miatt egy bécsi szanatóriumba szállitották. Itt egyelőre véget ér az ezredes életének az a zaklatott korszaka, mely a rennesi pörrel kezdődött. Párisban legutóbb az a hir terjedt el róla, hogy párbaja volt Roget tábornokkal. Ebből azonban egy betü sem igaz. Schneider ezredes, aki már hosszabb idő óta beteg, az utóbbi hónapokban Svájcban keresett üdülést s mostanában Párisba utazott, hogy feloszlassa ott a háztartását, miután párisi állásától fölmentették. Tegnapelőtt utazott el Párisból s tegnap érkezett Bécsbe. Rogetvel vagy valamely más francia katonatiszttel való állitólagos párbajáról már csak azért sem lehet szó, mert hiszen a rennesi pörben fölmerült ismeretes affaire, amelyben az ezredes neve szerepelt, már ott a tárgyaláson elintéződött. A hirre az adhatott okot, hogy Schneider ezredest, ki már Párisban nagyon rosszul volt, ugy kellett kivinni esütörtökön este a keleti pályaudvarhoz. Némelyek ebből azt következtették, hogy párbajban sebesült meg. A rennesi affaire lefolyása egyébként a következő volt:

Mikor Roget tábornok a rennesi tárgyaláson megjegyzéseket tett Schneider ezredesre és a *Figaro*ban megjelent dementijére, az ezredes azzal a távirati kéréssel fordult gróf Esterházy Pál párisi nagykövetségi titkárhoz, hogy néhány barátjával együtt vizsgálja meg Roget nyilatkozatainak sztenografiai szövegét s döntsék el, vajjon neki magyarázatot, illetőleg elégtételt kell-e kérnie Rogettől. Gróf Esterházy Pál teljesitette a kérést s a barátjaival való tanácskozás eredményeként arról értesitette az ezredest, hogy semmi oka sincs a Roget ellen való föllépésre, aki különben is a hadbiróság előtt tett nyilatkozata végén néhány enyhitő megjegyzést tett. A dolog ezzel el volt intézve és Schneider ezredes Svájcba utazott. Most tért vissza Párisba, ahonnan — talán nem egészen reménytelen állapotban hozták Bécsbe.

Erdekes felemlitenünk ez alkalomból azt az eddigelé ismeretlen incidenst, amelyet épp ma közöl a *Figaro*. Azt irja a párisi lap, hogy a Nancyban legutóbb letárgyalt kémkedési ügyről Schneider ezredesnek a révén szerzett tudomást a francia kormány. A kém ugyanis tavaly Schneidernek is fölajánlotta a titkait, de az attasé nem fogadta el a szives ajánlatot, hanem följelentette a dolgot a hadügyminiszternek. A biróság aztán végzett az árulóval.

— **A táncmesterek kenyere.** A táncmesterekneknek panaszuk van az iskolamesterekre. El is mentek ma Szabó Károly tanácsos urhoz s elmondták neki, hogy a fővárosi iskolák igazgatói az ő kenyerüket is megeszik, nemcsak a magukét. Az iskolák tudniillik tánc- és illendőség tanfolyamot nyitnak s házilag kezelik ezt a szaktárgyat is, akár az ábéabot. No hát aztán micsoda tánc, meg micsoda illem lehet az! — Az a tánctanitók panasza, hogy nem közülök választanak ki professzort a tanitásra, hanem valami e nemben egészen müveletlen ember kezébe adják a gyermeknevelést — tánc és illem dolgában. Azonkivül az iskolákba fölvesznek jó pénzért idegen növendékeket is. Erre pedig nincs joguk. — Ha ez igy van, akkor csakugyan van egy kis igazuk a hivatásos táncprofesszoroknak.

— **Tüz a Károlykaszárnyában.** A Károlykaszárnya rostély-utcára néző részében tüz volt ma délután öt óra tájban. A padláson ugyanis két gerenda, amely a kéménybe bele volt épitve, tüzet fogott s égni kezdett, a tüzoltóság azonban hamarosan eloltotta a tüzet.

— **Halálozás.** *Egger* Izidor bécsi gyáros tegnap rövid szenvedés után élete 43-ik évében meghalt.

— **Két masina.** Egy francia ujságiró nemrégiben a párisi államnyomdában járt. Cikket irt arról, amit látott, s ebben a cikkben többek közt elmondja a két masina történetét. Mind a két masina nyomdagép. Egymás mellett állanak, s mialatt az egyik éjjel-nappal, nap-nap után szünet nélkül zakatol, addig a másik néha hetekig pihen, s csak aztán dolgozik egy-két napot. Ez a lassu, ritkán dolgozó masina a *Törvénytárt* nyomja. A másik, a fürge, a szorgalmas csupa *treff ászt* nyom. A francia kártyapaklikon ugyanis a treff ászra nyomja az állam azt a kis bélyeget, amely nálunk a tök hetesen látható, s amely a kártyaadó lefizetését nyugtázza. Napestig dolgozik a fürge gép, s mellette oszlopokba rakva áll a kártya: csupa treff ász. Mindeniknek egy egész csomag kártya felel meg, s mindenik ssomagnak mennyi, de mennyi izgalom, és mennyi pénz. . . .

De a masina fürgén zakatol tovább. A másik meg csak néha-néha zörög mellette.

— **Krivány sikkasztása.** Aradról táviratozzák, hogy *Taszler* József miniszteri számvizsgáló ma befejezte Krivány sikkasztásaiban a tételes vizsgálatot. Az elsikkasztott összeg e szerint *436.706 frt 61 kr.* Mivel Krivány már ellenőri állásában is sikkasztott, az is lehetséges, hogy ez az összeg *még növekedik*, mert a vizsgálatot még folytatják. A tényleges gyámpénztári hiány ma a megkerült és hibásan bejegyzett különbözetek leszámitásával az alispán jelentése szerint 395,653 frt 15 kr. E hiány 73,612 frt 17 kron kivül fedezve van. A gyámpénztárban jelenleg 158,712 frtot kezelnek vagyonként, mint kiadott kölcsönt, de ez legnagyobb részt behajthatlan. Az alispán az árvaügyi adminisztráció helyesebb ellátására uj ülnöki, számvivői és nyilvántartói állások szervezését javasolja.

— **18 . . — 1 . . .** Ez a pár sor voltaképpen folytatása annak a pár sornak, amit pár héttel ezelőtt a postások kongresszusáról irtunk. Ezek az urak tudniillik a posta bélyegzője fölött tanácskoztak. Hogy mi legyen azzal a jövő esztendőre. A posta billogján tudniillik nincs ki irva az egész évszám, csak a két utolsó számjegy. Ez az esztendő nekik: 99 s ezzel a szisztémával a következő évet igy ütik majd rá a bélyegekre: 00. És ez lesz a jövő év két numerusa, ami legalább is komikus kissé. — Most a pénzügyminiszter adja tudtára mindenkinek, akit illet, — és kit nem illet? — hogy a jövő évtől kezdve kiadandó váltóblankettákon a dátum helyén a most odanyomott két numerus és két pont, (18 . .) helyett egy numerus és három pont lesz. (1 . . .) Fura dolog, amikor az ezer esztendőkből éppen csak egyet lehet bizonyosan tudni. Különben adjon az Isten egynémelyikünknek több szerencsét ezen a téren is az uj esztendőre.

— **Harmincezer forintból millió.** Hatvan esztendő előtt még csak harmincezer forint volt, ma már egy millió a Markovics-örökösök vagyona. *Valeamare* krassó-szörénymegyei községben még 1838-ban meghalt *Markovics* Tivadar földbirtokos, aki után 30.000 forint vagyon maradt. A vagyon, melyet a megyei árvaszék kezelt, azóta *egy millióra szaporodott*. Az örökösök most jelentkeztek a belügyminiszternél, aki az iratok kikeresését a lugosi árvaszéknek rendeletileg hagyta meg.

— **Munkásgyülések.** Holnap, vasárnap, négy munkásgyülést tartanak a fővárosban, délután pedig a munkások ismét tüntető sétát rendeznek az Andrássy-uton. A munkásgyülések a következők:

1. *Az asztalos-munkások* délelőtt 10 órakor Vigu-utca 16. szám alatt. Napirend: Az általános titkos választási jog. Az ipari munkaközvetités és a munkanélküliek müheiye. A pincemühelyek.

2. *A budapesti kocsigyártó-segédek* délután 3 órakor a Mária Terézia-tér 4. szám alatt. Napirend: A mesterek és segédek egymáshoz való viszonya és azok helyzete. A szakegylet célja és az állami munkaközvetités. Az általános és titkos választói jog.

3. *Nyilvános lakatos munkásgyülés* délelőtt fél 11 órakor a Rózsa-utca 32. sz. a. Napirend: A betegsegélyző pénztár ügyei és ennek megfelelő inditványok.

4. *Az ujpesti munkások* délután fél 5 órakor Ujpesten Árpád-ut 23. sz. alatt. Napirend: Milyen állást foglalt el a magyar parlament az általános választói joggal és a néppel szemben és mit tegyen a nép, hogy a választói jogot megkapja.

— **A vasut áldozatai.** *Lantos* Menyhért magyar bánhegyesi gazda, a medgyesházi vásárról hazatérőben szekerével, melyen ötödmagával ült, a vasuti sorompónál haladt el, amikor a *Mezőhegyesről* Kétegyházára menő személyvonat robogott végig a sineken s a szekeret elütötte. A kocsiból kiesett a gazda: *Lantos* Menyhért és a gép alá került, mely hatvan méternyire vonszolta magával. A többieket a mozdony a szekérrel együtt a közeli árokba dobta. Mindnyajan jelentékeny zuzódást szenvedtek.

CIMBALOM kedvelőknek van szerencsém szab. hirneves „CENTRÁLIS“ cimbalmait melegen ajánlani. — A **centrális** cimbalomnak azon előnye van, hogy a **fenék megrepedését megóvja és az örökös hangolástól fölmenti**, a mi a cimbalomkedvelőknek nagy előnyére szolgál. — Képes árjegyzék ingyen. — **Alapittatott 1873.**
APPEL IGNÁC, hangszerkészitő. **Budapest,** Üllői-ut 10. szám.

— **Nincs hitel.** A fekete hegyek ura, Nikita — nemrégiben megszorult kissé pénz dolgában. Kiházasitotta a lányát, fiát, uj waffenrokkot szerzett be a diszszázadnak — több század tudniillik nincs is — s mondják, hogy megdöglött egy parádés lova is, a helyett is másikat kellett szerezni — tehát egy kis előnyös kölcsönt kért az ottomán Banktól. Kezesnek a szultánt iratta a váltóra. A bank azonban azt mondta, hogy jobb zsiránst hozzon. Az azonban nem került, hát ugy segitett magán az állam, a hogy éppen lehetett. A postán lefogták az utalványokat, rongyos kalmárnépnek, meg effélének a pénzét s abból élt a hegyi birodalom. Azonban most már vége ennek is — legalább a mi részünkről. Az osztrák és a magyar postahivatalok a mai naptól kezdve nem vesznek föl postautalványt montenegrói cimre. Abból a helyes elvből indul ki a két állam kincstára, hogy végre is nem mi vagyunk hivatva arra, hogy a Nikita kocsmakontóit fizessük. Ott van a barátja, a cár meg az apatársa — Umberto — bár annál se igen bőven csörög a garas. — Most már odalenn valami uj jövedelem után kell nézni.

— **Utazás a vasuti koosi tetején.** Freytag Samunak nemsokára nagy hentesüzlete lesz Budapesten, valami uri utcában. Akkor majd megismerhetjük szemtől-szembe. Addig is elégedjünk meg azzal, hogy miért jövendölünk mi Freytag Samunak nagy tükörüveges hentes boltot és sok-sok pénzt, holott a Samu gyerek ezidőszerint még csak inas Szegeden. — Freytag Samunak tudniillik nem volt pénze és mégis haza akart menni Temesvárra az anyjához. Mit csinál ilyenkor a hentes inas? A buta hentes inas nyakába veszi az országutat s tapossa, tapossa, mig el nem jut Temesvárra. A gazember hentesinas kiveszi az utiköltséget a gazdája pénzesfiókjából. Az okos hentesinas azonban, amilyen Freytag Samu; fölmászik a gyorsvonat egyik kocsijának a tetejére, meghuzódik a lapos bádogon — s utazik. Ezt cselekedte meg Freytag Samu. Azonban nem egészen sikeresen, mert egy közbeeső állomáson észrevették s leszállitották a kocsi tetejéről — no meg megpofozták. Anélkül nincs hivatalos ügylet e honban. Pedig a Freytag Samukat meg kell becsülni nekünk. Vakmerőség, vállalkozási kedv kicsi van mi bennünk. No meg Freytag Samu az édes anyját akarta látni Temesváron s azért vállalkozott arra, hogy esetleg kitöri a nyakát. Ez is valami.

— **Életunt szabólegény.** *Fermengal* Bertalan szabólegény régebb idő óta munka nélkül csatangolt a fővárosban. Nyomorusogában öngyilkosságra szánta magát s ma délelőtt betért a Soroksári-utcai *Kétkorona*-szállodába és szobát kért. A szobában azután revolverével halántékon lőtte magát. Fermengal ezután annyira megijedt, hogy vérző fejjel kifutott az utcára és a Rókus-kórház felé sietett. A Fiór-utcában, a kórház közelében a vérveszteségtől annyira elerőtlenedett, hogy a földre rogyott. A köréje sereglett járókelők eleinte részegnek tartották, csak amikor megmondta, hogy öngyilkossági kisérletet követett el, vitték be a Rókus-kórházba, ahol csakhamar elvesztette eszméletét. Állapota sulyos.

— **A szerelem halottja.** *Keplinger* Hedvig kisasszony hosszu ideig folytatott szerelmi viszonyt egy fiatal emberrel. A kis leányát Olgának hivták s a sok gondon, szégyenen kivül Olga volt mindaz, amit ebből a szerelemből megtartott magának. A legényke nagyon éretlen lehetett, mert hogy *Keplinger* Hedviget azért nem vette feleségül, mert a papa meg a mama tiltakozott az ilyen párti ellen. A magára maradt kisasszony azért volt asszony, hogy rövid idő mulva ujra beleszeressen valakibe. Ez a valaki egy fiatal mérnök volt, aki nemcsak szerelmet fogadott, hanem örök hüséget és házasságot is. A fiatal mérnök is csakhamar elkerült Bécsből és Bulgáriába ment, ahonnan egyre biztatta a leányt, hogy elveszi. A napokban visszatért Bécsbe, de olyan hidegen bánt a menyasszonyával, hogy az menten észrevette, hogy a mérnök is hütlen lett hozzá. Kedden reggel azt mondta a házbelieknek, hogy elmegy sétálni a kis leányával. El is ment s azóta nem látták. *Mödling*ből azonban megjött a hire, amely igy szól: Liechtenstein herceg erdejében, a Jennyhegyen egy kis gyermek és egy nő holttestét találták meg. Az asszony jobbjában revolver volt, melyből két golyó hiányzott.

Érdekes, hogy Keplinger Hedvig levelet irt nővérének, melyben öngyilkosságának okát leirja, de a mérnök nevét nem emliti meg.

— **Öngyilkos rendőrmester.** Ma reggel a felső-rakparton levő 34. szamu őrszobában *Molnár* I. József rendőrmester szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Korán reggel bement az őrszobába, a hol a rendőrök még ágyaikon pihentek és leült, hogy fegyvereit megtisztitsa. Egy ideig babrált a revolverrel s egyszer csak, — mielőtt társai megakadályozhatták volna — golyót röpitett agyába. A szerencsétlen ember holtan rogyott a földre. Végzetes tettének okát nem tudják. Holttestét beszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **A börzejáték áldozata.** *Schubert* Lajosnak, az eltünt mészárosnak ügyében eddigelé semmi jelentős fordulat nem állott be. Az az összeg, amit Schubert a tőzsdén elvesztett, mint utólag kiderült, százezer forint körül van s az összes passzivák mintegy százötvenezer forintra rugnak. Az ügyek rendezését Schubert testvére, akinek Ó-Budán mészáros üzlete van s ennek fia, aki óbudai gyógyszerész, vállalták magukra s remélhető, hogy pár nap alatt mindent elrendeznek s akkor — mint a család beszéli — Schubert vissza fog jönni a fővárosba. Nemcsak Schubert élt nagy lábon, hanem gyermekei is — akiknek semmi foglalkozásuk nem volt — sokat költöttek s igy a nádor-utcai mészárszéknek rengeteg jövedelme mind elment évenként. Schubert régebben egyik öccsével közösen nyitott mészárszéket a Sziv-utcában, de csődbe jutottak s azóta a nádor-utcai üzletet is a felesége nevén vezették.

— **Mme Ludwig Berger** csász. és királyi udvari szállitó cég (V., Harmincad-utca 3.) műhelyében külön osztályt tart *az angol ruhák készitéséhez*, John Buswine & Co. londoni udvari szállitó modelljei szerint. E szakmával kizárólag férfiszabók és egy kitünő szabász foglalkoznak.

Családi szám.

Budapest, október 14.

Az ősiség legujabb divatjában a családi hagyományoknak megint nagy az értéke. Megszünt az a multaktól és emlékektől való függetlenség, amely a materialisztikus világnézlet ideiglenes diadalával mindenütt híveket toborzott, s még a családi hagyományt is közönséges emlékezéssé degradálta. Ma megint az elődök és ősök emlékének rabjai vagyunk. Ez az emlékezés amolyan nap-féle, amilyen a Sziriusz-csillag, amelynek a fénye évekig rezeg, mig hozzánk ér. A családi emlék melegsége letünt időkön keresztül hatol, és belemelegit a szivünkbe. A családi hagyomány hatalommá lett, amely a cselekvéseinket irányitja, vagy babonává, amely a cselekvésünket megköti.

Nemcsak a históriai nemességnek vannak ilyen családi hagyományai. Még a kis polgári családi is, amely rendes körülmények között nem emlékszik a harmadik megelőző nemzedékre, keresve-keresi, áhitattal gyüjti a maga familiája hagyományait. Azért is, hogy a multban való gyökereit lássa, de még inkább azért, hogy kövesse őket.

Az, aki a hagyományokban mindig valamiféle históriai szálat keres, el fog csudálkozni rajta, ha a családi tradicióknak arról a fájáról értesül, az elvet Poroszország és Hollandia közép polgari családai tartanak szenteknek. A hisztorikus sok mindenféle olyan szálat tud elgondolni, amely a család jelenjét a multakhoz köti, csak éppen a *családi számra* nem gondol. Pedig ez a szám nem egy porosz és hollandi polgári családban erősebb hagyomány a mult minden egyéb emlékénél.

Csak a minap olvastam róla, hogy egy porosz család a maga osztálysorsjegyének százéves jubileumát nagyobb jótékony alapitványnyal ülte meg. Száz év óta mindig egy ugyanazon számu sorsjegygyel játszik a porosz osztálysorsjátékban. És egész sor nagy és kis nyeremény jutalmazta ezt a következetességét. A családi számot az egyik nemzedék végrendeletileg hagyja a másikra.

Érdekesek azok, akik a családi szám hagyományát ugy formálták, hogy minden sorsjátékban egy-egy számmal magasabb számu sorsjegyet vásárolnak. Ezt a módositott tradiciót a család idegessége jelének is vehetjük, mig a száz éves és százötven éves családi számokhoz ragaszkodókban vasköveteskezetesség öröklődik.

Érdekes volna megtudni, hogy a magyar osztálysorsjátéknak vannak-e már ilyen hagyományokra törekvői. A mi osztálysorsjátékunk még fiatal intézmény, tradicioi tehát nem lehetnek. Igaz ugyan, hogy alaposan meggyökerezett a magyar társadalomban, ugy hogy megállapodott társadalmi intézménynyé lett, még sem tudhatjuk, hogy a résztvevői hogyan viselkednek a maguk számai iránt. Azaz, hogy a sorsjegyek főgyüjtői tudhatják ezt, de talán nem gondolták még arra, hogy ezt a társadalom-pszihikai statisztikát adatokkal lássák el. Amennyire a jelekből következtethetni, azt állithatjuk, hogy a magyar osztálysorsjáték szintén növelni fog olyan hagyományokat, amilyenek a poroszéi. A családi szám, amelyhez a családi jómód emléke fűződik, magyar hagyományhoz ragaszkodásnak is elemévé lesz.

Turul.

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhartyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson *Longcott*, Gunnersbury, London. W. England cimére küldendők.

(x) **A háziasszony takarékossága** egy fiatal házaspár szerencsejét alapitotta meg. Mint bennünket értesitenek, egy hivatalnok családja nagyon szük anyagi viszonyok közt tengette életét. A férj alig volt képes a szerény háztartás költségeit beszerezni, sőt amidőn ezenfelül még sulyos betegségbe esett, a különben felhőtlen házasélet nyugalma az egymást szerető férj és feleség között már-már veszélyeztetve volt. A férj csüggedve gondolt nehéz helyzetükre, az asszony azonban nem esett kétségbe, hanem határozta férjét és biztositotta, hogy nemsokára, már a legközelebbi napokban a sors jobbra fordul. És ez igy is történt, a legutóbbi osztálysorsjátéknál megnyerték a nagy nyeremények egyikét. Az asszony, dacára a nyomornak, dacára a kisértésnek, hogy a szükség napjaiban eladja az összekuporgatott filléreit vásárolt sorsjegyet, ellenállt és kitartása folytán vagyonhoz jutott. A *Török A. és Társa cég* szerencséje folytán — mert itt vásárolták a nyerő sorsjegyet — a gondot, szükséget és nyomort félét, szerencse váltotta fel. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezt a céget, mely szerencséjénél, szolidságánál és megbizhatóságánál fogva amugy is nagy bizalomnak örvend. Török A. és Társa bankháza Budapesten a beérkező megbizásokat pontosan, gyorsan és megbizhatóan teljesiti. Az első osztályu sorsjegyek árai: 1/1 sorsjegy 6 frt, 1/2 sorsjegy 3 frt, 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr., 1/8 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházat, Váci-körut 4/a legmelegebben ajánljuk.

(x) **Utánzásoktól tessék óvakodni.** Neustein Fülöp bécsi gyógyszerész (I. Plankengasse 6.) figyelmezteti a közönséget, hogy ujabb időben többen utánozzák kitünő hatásukért általánosan kedvelt cukrozott hashajtó piruláit. Tessék óvakodni ezektől az utánzatoktól, ne vásárolják ezeket, hanem határozottan kérjenek Neustein Fülöp-féle piruláket, e dobozok hátsó lapján rajta van a törvényesen bejegyzett védőjegy a Szent Lipót vörös-fekete nyomással a használati utasitáson és a csomagoláson pedig Neustein Fülöp gyógyszerész aláirása.

Csalás a posta-takarékpénztárnál.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, október 14.

Vakmerő csalási kisérlet történt ma délelőtt a posta-takarékpénztárnál. Egy fiatalember hamis utalványnyal föl akart venni *huszonkétezer* forintot. A csalás már majdnem sikerült, mert az illető tisztviselő éppen ki akarta neki fizetni a nagy összeg pénzt, amikor odaérkezett egy banknak a tisztviselője, akit éppen a pénzért küldték a posta-takarékpénztárhoz. A fiatal ember igy rajtavesztett s egyelőre a rendőrség vette godjaiba.

Ma délelőtt tizenegy óra tájban történt a csalási kisérlet a posta-takarékpénztár Széchenyi-utcai hivatalában, hogy egy nagyobb fővárosi pénzintézetnek a tisztviselője ment egy szolgával a posta-takarékpénztárba s kifizetés végett bemutatott egy 22.000 forintról szóló utalványt. A posta-takarékpénztár egyik tisztviselője átvette, ráütötte a hivatal bélyegzőjét s a szelvényt letépve róla, átadta az illető bankhivatalnoknak. A szelvénynek a száma 257 volt.

Már most a bankhivatalnoknak várnia kellett volna, amig az utalvány kifizetésére kerül a sor. Ezt azonban meglehetősen bonyolalmas eljárás előzi meg. Az illető ezt már tudta gyakorlatból s éppen azért eltávozott, hogy addig, amig az utalványt kifizetik, egyéb dolgait elvégezze.

Aki járt már a posta-takarékpénztárnál, tudja, hogy ilyen utalványnak a kifizetése sokszor egy órát is igénybe vesz. A felek ott a hivatal helyiségében szoktak várakozni a kifizetésre, ha egyéb dolguk nincs, mert az utalványok tulajdonosait sorrend szerint hivják a pénztárhoz. Ugy látszik, hogy az illető fiatal ember lesben állt ott a posta-takarékpénztárnál s látta, amint a banktisztviselő benyujtotta az utalványt. Az alatt az idő alatt azután, amig a felhivás megtörtént, rendbe hozta a már előre elkészitett hamis szelvényt, hogy a csalás sikerüljön.

A benyujtott utalvány ez alatt megtette a hivatalos körutat a takarékpénztárban. Megnézték, hogy rendben van-e, azután elkönyvelték s kiutalványozták s igy került vissza csaknem egy óra mulva a pénztárhoz.

Az a szokás divik a posta-takarékpénztárnál, hogy a pénztárnok fennhangon hivja fel az illető utalvány benyujtóját a jelentkezésre. Most is igy történt. A pénztárnok elkiáltotta magát:

— *Kétszázötvenhetes szám!*

Egy fiatalember emelkedett föl a pénztárral szemben levő padról s odament a pénztár rácsozatához.

— Itt van a szelvény? — kérdezte a pénztárnok.

— Tessék!

És most átnyujtotta a 257-es számu szelvényt a pénztárnoknak.

— Mennyi az összeg? — kérdezte szokás szerint, elővigyázatból a pénztárnok.

— *Huszonkétezer forint.*

Igy az elővigyázati rendszabályoknak megfelelvén, a pénztárnok a kasszába nyult s egyenkint számlálta az ezreseket a fiatal ember elé.

Még nem olvasta le az egész összeget, amikor odaérkezett a banktisztviselő, aki eredetileg benyujtotta volt a huszonhétezer forintról szóló utalványt.

— Kérem, — szólt a pénztárnokhoz, — nem került még a sor a 257. sorszámu szelvényre?

— Dehogy nem, — válaszolt a pénztárnok, — ebben a pillanatban fizetem ki ennek az urnak itt ni.

— Kérem, ez csalás — válaszolt a banktisztviselő, ez az összeg engem illet, itt van a kétszázötvenhetes számu szelvényem.

A fiatal ember, aki a pénzért jelentkezett, egyszerre halálsápadt lett s menekülni akart, ámde az egyik szolga, aki tanuja volt a jelenetnek, elállta az ajtót.

— Egy tapodtat sem megy innen az ur, amig nem igazolja magát!

Ez alatt a pénztárnok összehasonlitotta a szelvényeket s kitünt, hogy a szelvény annyira ügyes hamisitás, hogy alig lehet megkülönböztetni az eredetitől.

A furfangos csaló, amikor a banktisztviselő bemutatta az utalványát, megfigyelte, hogy milyen összegről szól az. Megfigyelte az utalvány szelvényének a számát s amig az illető odajárt, hogy egyéb dolgait elvégezze, egy már készen tartott szelvényt ügyesen meghamisitott és ha a szerencséé véletlen abban a pillanatban oda nem hozza a banktisztviselőt, sikerül is a csalása.

Amikor a csalást felfedezték, természetesen nagy lett a zürzavar a posta-takarékpénztárban. A fizetéseket rögtön megszüntették s a már benyujtott utalványokat sorra vizsgálat alá vették, de kiderült hamarosan, hogy több hamis szelvény nem jutott az intézethez.

Rögtön értesitették a csalásról a rendőrséget s két detektiv ment ki a postatakarékpénztárba. Ezek a csaló fiatalembert letartóztatták s bevitték a főkapitányságra, ahol rögtön kihallgatták. Az illető — akinek a neve eddig nem került nyilvánosságra — nem is tagadta, hogy meg akarta kárositani a postatakarékpénztárt.

A rendőrségi sajtóiroda az esetről nem adott ki semmiféle értesitést.

Miniszter a zálogházban.

E fáradhatatlan vándor,
Hegedüs Sándor,
Ki mindenhová ellátogat,
S így lát sokat,
Tegnap megvizitelte
A zálogházakat.

Borús vala az idő,
Sziszegett a szél,
Mely ilyenkor
Nagy hidegkor
Bundáról beszél.
Bundáról, mely eltemetve,
Göngyölegbe
Nagy tömegbe
Várja, várja, alig állja,
Hogy kiváltsa a gazdája.

„Ez az idő csúf idő,
Nem meleg, de hüs" —
Igy szólt Hegedüs.

Jött, s bejárta a szobákat,
Általment vagy tizennyolcon,
Hol a polcon
Nyugszik óra, kabát, paplan,
Tányér, vila, kanál, katlan,
Diszkötésbe kötött költő,
Télikabát és felöltő,
Nászajándék-ezüsttálca,
Ezüstfejü sétapálca,
Belevésve rózsabimbók,
Aranyláncon zsuzsu-csimbók,
Kicsi papucs, pici üst,
Apró malac: szinezüst,
Aranyputtony, arany-rocska,
Félméteres bronzszobrocska
Csupa, csupa, csupa kincs,
Minden, ami volt, de nincs.

A miniszter fejcsóválva,
Szólt, s az urak kővé válva
Hallgatták a ritka szót,
Hegedüsnek nem volt kedve
Mondani: megelégedve
Hagyja itt e szép helyet.
E sablónos bók helyett
Nagy mogorván kijelenté,
Hogy nem megelégedett.
„Szük a szoba, hej,
Meg kevés a hely,
Nincs levegő, napvilág,
Elfonnyadna a virág,
Sötét, mint a fogház,
Micsoda zálogház!"
Mindent, mindent megátkozott,
Köszöntött és távozott.

Künn az utcán fútt a szél,
Itt a tél,
Mit a gesztenyések lestek,
Itt vannak a téli estek,
Utcasarkon ott az üst,
Parázs izzik, száll a füst.

S hogy Hegedüs elrobogott,
A szive nem is dobogott,
És ezt benn a polcokon,
A tárgyak vették zokon.

Szól egy óra: „Ez miniszter?"
„Ja, das ist er!"
Mondta Göthe,
Diszbe kötve.
Hogyan? Miért? Honnan? Hol? Mi?
Kiáltozott minden holmi.
Mindenikük saját tátott,
Ily nagy urat egy se látott.
S szólt az óra: „Ej, lánchordta!
Helyiségünket lehordta!"
Nosza, nagy lőn a zavar,
És a fölháborodás,
Lármázott ott paplan, katlan,
Ezüsttálca, sétapálca,
Rózsabimbók, zsuzsu-csimbók,
Aranyrocska, bronzszobrocska,
Pici üst, a színezüst,
A Szent-Györgytallér mögött,
Ezüstmalac röfögött,
Lármáztak, ahányan voltak,
A zsebórák tiktakoltak,
(Eddig valamennyi állott),
Bizony, nyájas olvasó,
Örülhetsz, hogy nem voltál ott.

S kinek szaván kapnak kapva,
Mert már régen van becsapva,
A nagy határozatot,
Melyet inditványozott,
Kimondta egy aranyóra,
S mind figyeltek a szép szóra.
„Nem az a baj — mondta, —
Hogy ez a hely levegőtlen,
De a hol a volt gazdáink
Nyomorognak szomjan-étlen,
Az a lakás nyomorult,
Nem kell nekünk márványlépcső,
Kémény helyén finom, szép cső,
Ha disztelen a diszterem,
Az se baj,
Elférünk mi egy rakáson,
Bármilyen dohos lakáson.
Ámde hogyha volt gazdáink,
Akik minket becsapának,
Pénzt kapnának,
Majd másképpen volna minden,
Elpusztulnánk mind mi innen,
Majd nem kéne palota!"

— S lőn erre nagy hahota ...
Az óra száját befogták,
Őt magát majd hogy kidobták.

Elvesztő a tekintélyét,
S ezentúl a becsapottak
A szavára mit sem adtak.

Ugy kellett a szamárnak,
Álmodozók igy járnak.

—o.—

FŐVÁROS.

(*) **A bombatéri vásárcsarnok ügye.** A bombatéri vásárcsarnok redukált terveinek és költségvetésének a tárgyalására a közgyülés vegyes bizottságot küldött ki, amely ma délután tartotta meg az ülését *Radocza* János elnöklése mellett. A bombatéri vásárcsarnok költségeire a közgyülés eredetileg 427.435 forintot szavazott meg; a mérnöki hivatal azonban — a bemutatott tervek szerint — 495.000 forintra irányozta elő a kiadásokat. A közgyülés utóbb kijelentette, hogy ragaszkodik az eredeti összeghez s abból a célból küldötte ki a vegyes bizottságot, hogy a redukció módozatait állapitsa meg.

A vegyes bizottság mai ülésén *Krátky* János főmérnök előadta, hogy a 68.000 forintnyi megtakaritást akként sikerült a költségvetésben elérni, hogy részben jutányosabb anyagok alkalmazását vették föl: a belső berendezésre szükséges 28,000 forintot pedig az előirányzatból kihagyták azzal, hogy ez a költség három éven át a vásárcsarnok bevételeiből fedeztessék. Ezt az utóbbi célzatot a bizottság helytelennek találta és felkérte *Steinhardt* Antal bizottsági tagot, hogy a költségelőirányzat [illegible] tanulmányozása után a főmérnökkel együtt terjeszszen elő javaslatot olyan értelemben, hogy a közgyülés részéről elfogadott összegben a belső berendezések költsége is benne legyen.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Opera.** Hős tenórok hiányában a nagy operák lassankint letünnek a játékrendről. Holnapra *Aidát* hirdették a szinlapok, de *Aida* természetesen elmarad és jön helyette — *Piros cipők*ben — a *Mascagni Parasztbecsülete.* (Ez a kis rusztikus egyfelvonásos ide s tova az *Igazgatóság becsületévé* válik, annyira kirántotta már az Operát nehéz válságaiban.) Holnap tehát nem a hatalmas szépségü Aida megy, hanem a kissé elcsépelt *Cavalleria rusticana* és ezzel együtt megint a *Piros cipők.* (Ezek is ki vannak taposva egy keveset.) *Aida* elmaradása könnyen megmagyarázható. *Larizza*, akit félig betegen léptettek föl csütörtökön a *Bajazzók*ban, ujabb szabadságidőt kért és — amint halljuk — ma reggel már vissza is utazott Abazziába, ahonnan addig nem jön Budapestre, amig az orvosok azt nem mondják neki: *Menjen, kántáljon és győzzön!* — Nem lehetetlen, hogy az indispozició még egypár hétig eltart. Ez alatt az idő alatt a fényes kiállitásu nagy operák nem kerülhetnek szinre és *Vasquez* grófné, a tizenhatezer forinttal dotált drámai primadonna, foglalkozás hiányában pihenni fog. Az igazgatóság eddig lenézte a kis operákat, a könnyü zsánerben irt játékdalmüveket. És most éppen ezek rántják ki a bajból. Ma is a *Fekete Domino* vonzott közönséget az Operába, a francia gráciának és élességnek ez az örök ifju csemetéje. *Ábrányiné* a maga finom játékával és müvészi énekével zajossá, meleggé tette a közönség hangulatát. Angelája maga volt a kedvesség és a többiek is — *Arányi*, *Hegedüs*, *Kiss* Béla, *Válent*, *Rotter* Gizella — teljes jókedvvel játszottak ebben a szomoru operai világban. De mi lesz akkor, ha majd a szubrett-primadonna is bucsut mond az Operának, éppen ugy, mint *Hilgermann* Laura, aki már Bécsbe szerződött?

** **Lássuk a medvét.** Zivuska Jenő nincs sehol. Talán már el is tetszett felejteni, hogy ki ez az ur. Drámairó, akinek az első darabjával az esett meg, ami kevés darabbal esik meg, dijat kapott az akadémián. És Zivuska Jenő egyszerre emlegetett ember lett. A darabjáról sok szépet beszéltek — és nemcsak az akadémikusok. A szinházak is érdeklődni kezdtek a darab iránt. Ha olyan nagy a hire. Hát csak lesz benne valami — s irták Zivuska Jenőnek, hogy küldje be a darabját. Ő azonban nem küldte. Azt válaszolta, hogy előbb még átolvassa egyszer-kétszer s megkorrigálja, hogy egészen rendes darab váljék belőle. S azóta se darab, se szerző. Ritkaság az, hogy egy szerzőt kurrentálni kell — s ime ezzel a ritkasággal állunk szemben. Tehát jöjjön Zivuska ur. Megvan bocsátva az akadémia dicsérése önnek, csak a medvét lássuk, a darabot.

** **Est a Petőfi-ház javára.** A Vigadó összes termei ragyogó fényben usztak ma este. *Munkások* rendeztek estét a Petőfi-ház javára, a Magyar Államvasut északi főmühelyének derék munkásai, akiket kollegáik diszbe öltözött családjaikkal együtt lelkesen támogattak. Nagy közönség gyült össze a termekben. Csak az volt a szomoru, hogy a „magasabb társadalmi elemekből" és a magyar arisztokráciából egy lelket se láttunk. A notabilitások közül ott volt *Márkus* József, főpolgármester, az est egyik védnöke, továbbá *Bartók* Lajos és *Ábrányi* Emil, akik a Petőfi-Társaságot képviselték. A hangverseny 9 órakor kezdődött és fényesen sikerült, noha két illusztris müvésznő: *Jászai* Mari és *Hegyi* Aranka, gyöngélkedés miatt nem müködhetett közre. *Bartók* Lajos Petőfiről beszélt elragadó lendülettel, *Kiry* Klára magyar dalokat énekelt, *Somló* Sándor egyik szép költeményét gyönyörüen szavalta, *Lichtenstein* Dóra kisasszony több dalt adott elő, és egy munkás: *Berecz* Lajos a saját versét deklamálta. Minden közremüködőt viharos tapsokkal halmoztak el. A *honvéd zenekar* és a *Törekvés* cimü munkás dalegyesület számai szintén frenetikus tetszést arattak. A hangverseny után tánc következett.

** **Hirek a Vigszinházból.** A *Vigszinház*ban legközelebb bemutatóra kerül *Feydeau La Dame de chez Maxime* cimü háromfelvonásos bohózata, melyet rendkivüli sikerrel még jelenleg is játszanak a párisi *Noveautés* szinházban. — A *Vigszinház* igazgatósága *T. Delli* Emmát tagjai sorába visszaszerződtette. A müvésznő hétfőn 16-án lép föl ujra először *A végrehajtó* cimü ismert bohózatban. — *Dr. Blumenthal*, az ismert berlini iró levelet intézett a *Vigszinház* igazgatóságához, amelyben közli, hogy e hónap 16-án Budapestre utaznék, ha két darabját, *Elaha* Lujzának az *Arany kakas*ban való vendégszereplésével láthatná a *Vigszinházban.* A *Vigszinház* igazgatósága a hirneves szerző kivánságának kész-

séggel megfelelve, kedden 16-ikán, a *Mozgó fény képeket*, szerdán, 17-ikén pedig *Blaha* Lujzával *Az Arany kakas* cimü bohózatát adatja elő. — A *Kis Eyolfot*, *Ibsen* hires drámáját, melynek sikere különösen irodalmi és müvészeti körökben kelt érdeklődést, tegnapi második előadásán is nagy közönség nézte végig. A darab vasárnap is szinre kerül. — *Feydeaunak* nagy sikert aratott bohózata, *A férj vadászni jár*, amely eddig huszonkét előadást ért meg, holnap, vasárnap délután, mérsékelt helyárak mellett először kerül szinre délutáni előadásban.

** **A Népszinház rendezőjének bucsuja.** A *Népszinház* személyzete holnap délután, a *Görög rabszolga* előadásának az elmultával fogja elbucsuztatni *Ferenczy* rendezőt, aki nyugalomba vonul. A személyzet ezüst babérkoszorut készittetett nyugdijba menő volt rendezőjének, amelyet beszéd kiséretében fognak neki átnyujtani.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** Voss Rikárd *Szegény Mária* cimü szinmüve, amelyhez az igazgatóság uj diszleteket festetett, e hó 20-ikán pénteken kerül először szinre Timár Szaniszló forditásában a következő szereposztással: Don Camillo, Fano hercege: *Császár*, Marchesa Campopruno: *Holony*, Mária leánya: P. *Márkus* Emilia, Donna Linossa: *Paulayné*, Ivonnené: *Szacsvayné*, Madelon Melbi: *Nagy* Ibolya, Lucia: *Török* Irma, Logny gróf: *Bercsényi*, Vincenzo Lombardi lovag: *Náday*, Enrico Rosso: *Mihályfi*, 1. hölgy: *Meszlényi*, 2. hölgy: *Groo* Valéria, 3. hölgy: *Bártfai* M., egy fiatal ember: *Dezső*, egy öreg játékos: *Latabár*, Croupier: *Mészáros*, Komornyik: *Abonyi*, Inas: *Faludi*.

A tanuló ifjuságnak rendezett második előadás szerdán e hó 18-án délután 2½ órakor lesz, amely alkalommal: Moliére: *Törvényét* adják, vasárnap délután pedig Bisson vigjátéka a *Házi béke* kerül szinre általános bérletszünetben, leszállitott helyárakkal.

A legközelebbi ujdonságok Carré és Bilhand *A menyem* cimü vigjátéka lesz, amelyet Abonyi Árpád *Radovich felesége* cimü 3 felvonásos szinmüve fog követni.

Legközelebb felelevenitik Bartók: *Kendy Margit* cimü drámáját is, a cimszerepben *Jászai* Marival, Bauville *Gringoireját* és Moliére *Szeleburdiját*.

** **A Népszinház népszinmüpályázata.** A *Népszinház* régóta huzódó népszinmüpályázatának a biráló bizottsága, amelynél a pályázat ügye alaposan megfeneklett, még nem is gondol arra, hogy a kitüzött dij fölött döntsön s egy laptársunk már oda is itéli a pályadijat az egyik darabnak, a *Kuruc-furfangnak*. Ugyan e lap szerint a *Nemzeti Szinház* egyik tagja, *Gabányi* Árpád vagy *Császár* Imre irta.

** **Énekiskola-megnyitás.** L. *Jenei* Anna énekiskolája (VIII., Práter-utca 14., I. em.) október 15-ikén nyilik meg. Beiratkozni lehet naponként délelőtt tiztől egyig. Ki jóhangu szegényebb leányt dijtalanul képezne ki az iskola.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház.* Hétfőn *Himfy dalai.* Kedden: *Rosenkranz és Güldenstern.* Szerdán *Stuart Mária.* Csütörtökön: *Férjek iskolája. Nőuralom.* Pénteken: *Szegény Mária* (először). Szombaton: *Szegény Mária* (másodszor.) Vasárnap *Szegény Mária* (harmadszor.)

Magyar királyi Opera: Hétfőn: *nincs előadás.* Kedden: *Mari, az ezred leánya. — A kovácsok sztrájkja.* Szerdán: *Varázsfuvola.* Csütörtökön: *She.* Pénteken: *nincs előadás.* Szombaton: *Fidelio.* Vasárnap: *A windsori vig nők.*

Vigszinház. Vasárnap délután: *A férj vadászni jár.* Este: *Kis Eyolf.* Hétfőn: *A végrehajtó.* Kedden: *Mozgó fényképek.* Szerdán: *Blaha* Lujza vendégfelléptével Az *Arany kakas.* Csütörtökön: *A férj vadászni jár.* Pénteken: *Családi örömök.* Szombaton: *Utazás a válás körül.* Vasárnap délután: *Az Arany kakas.* Este: *A férj vadászni jár* 25-ödször.

Népszinház. Vasárnap délután: *Görög rabszolga.* Este: *Boris* (harmadszor.) Hétfőn: *Falu rossza.* Kedden: *Nap és Hold.* Szerdán: *A baba.* Csütörtökön: *Boris.* Pénteken: *Toledad.* Szombaton: *Bibliás asszony.* Vasárnap délután: *A tüzoltó.* Este *Boris.*

Magyar Szinház. Vasárnap délután: A *Gyurkovics lányok.* Este: *Szulamit.* Hétfőn: *La dame aux camélias* (Marguerite Gauthier—Sarah *Bernhardt.*) Kedden *Hamlet* (Hamlet—Sarah *Bernhardt.*) Szerdán *Hamlet* (Hamlet—Sarah *Bernhardt.*) Csütörtökön *La Tosca* (Floria Tosca—Sarah *Bernhardt.*) Pénteken *Szulamit.* Szombaton *Szulamit.* Vasárnap délután *Arany lakodalom.* Este *Szulamit.*

** **Uj zenemüvek.** Megjelent és kaphatók *Bárd Ferenc és Testvére* zenemükereskedésében (IV. Kossuth Lajos-utca 17.) Sulamith opera magyar szöveggel három füzetben, teljes füzete 1 frt. Kolnidren a Sulamithból, halotti dal magyar szöveggel 75 kr. Huszka Jenő Tilos a bemenet énekes bohózat zenéje, 4 pompás kuplé ára 1 frt 50 kr. Sztojanovits Krizantém-keringő a Gésa gymnasiumból 1 frt 20 kr. Kollár Monte Cristo keringő magyar szöveggel 1 frt. Keawnley Leslie induló 1 frt. Ich bin keine Englisch Lädy, angol dal 1 frt. Huber Gyula Csárdás Album tizenkét uj csárdás 1 frt 50 kr. Pete 4 eredeti magyar dal: 1. Fecske madár. 2. Tul a Dunán. 3. Mit integetsz. 4. Sirj csak, sirj csak, 1 frt. Dóczy három uj eredeti magyar dal: 1. Panaszkodik a furulyám. 2. Magas a kaszárnya. 3. Barna kis lány levelet irt, 1 frt. Sulamithból a halotti dal (Kol Nidreh) hegedüre zongora kisérettel 1 frt, hegedü-solóra 60 kr, cimbalomra 60 kr.

** **A Parasztbecsület a Telefon Hirmondóban.** Holnap — vasárnap — a magyar királyi operaházban a Parasztbecsület és a Piros cipő ballet kerül szinre. Mindkét darab hallható lesz a *Telefon Hirmondó* kagylóin keresztül is. Operai előadás után éjjel 11 óráig cigányzenét közvetit a *Hirmondó* az Emke kávéházból.

MÜVÉSZET.

□ **A Barabás-kiállitás.** A Mücsarnok több termében holnap történeti érdekességü tárlat nyilik meg, amelyet ma délelőtt tekintettek meg a sajtó képviselői és *Wlassics* miniszter. *Barabás* Miklós és *Molnár* József néhány száz képe, vázlata, rajza, litografiája disziti a falakat. A kiállitásról lapunk tárcarovatában fogunk megemlékezni, most csak azt jegyezzük meg, hogy az mindenképpen érdemes a megtekintésre. A magyar müvészet multja iránt érdeklődők temérdek uj impressziót kapnak Barabás müvészetéről, amelyet itt egészen ösmeretlen oldaláról látunk megvilágitva. A *Képzőmüvészeti Társulat* nagyon lekötelezte a müvészet barátait, hogy a tavaly elhunyt *Barabás* müveinek jó részét összeszedte az egész országból. Legérdekesebbek az aquarellek és a vázlatok, amelyek jórészt ösmeretlenek voltak eddig a közönség előtt. A kiállitás jövedelmét a Társulat a müvész számára emelendő siremlék javára forditja s ezzel háláját rója le megalapitója iránt. A Barabás-kiállitás mellett kapott helyet a boldogult öreg *Molnár* József képeinek gyüjteménye is, amelynek minden száma olcsó áron eladó. A nagy, több száz számra terjedő gyüjtemény a müvész hagyatéka.

□ **Nemzeti Szalon.** A *Nemzeti Szalon* tegnap választmányi ülést tartott, amelyen gróf *Andrássy* Gyula elnökölt. *Hock* János alelnök jelentést tett a szegedi kiállitás eredményéről, amely nagy erkölcsi és anyagi sikerrel járt. Hasonlóképp nagy erkölcsi sikere van a *Wagner*-kiállitásnak, amely egy idegenbe szakadt nagy magyar müvészt mentett meg a magyar kulturtörténetnek. A Wagner-kiállitást eddig ezernél többen látogatták. Ennek zártával rögtön a téli tárlat rendezéséhez fog az egyesület, melyet a hó végén szándékozik megnyitni. Erre a kiállitásra a *Hollósy-iskola 132 képet küldött be.* A rendezendő miskolci tárlatra nézve az alelnök előadja, hogy az ott alakult képzőmüvészeti társaság már is 300 tagot számlál. Az ott rendezendő tárlat november elején nyilnék meg. A választmány ezután elhatározta, hogy *helyiségeit megnagyobbitja*, mert uj kiállitásain az *iparmüvészeti interieur-kiállitást* hozza be, egyszersmind *K. Lippich* Elek inditványára kéri a *Nemzeti Muzeum* etnografusait, hogy *a nép müvészi jellegü, naiv és friss alkotásait* szerezzék meg a *Szalon* kiállitásai számára. Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy a kultuszminiszter *nyolcezer korona segélyt állitott be az uj budgetbe a Szalon számára.*

Hock János inditványozta, hogy a *Nemzeti Szalon* tagjai számára december, január és február hónapokban vasárnap délután 6—8 óráig szemléltető előadásokat tartanak erre felkért mükritikusok. A választmány ezt is egyhangulag elfogadta és megbizta az alelnököt, hogy ily előadások megtartása céljából több iróval érintkezésbe lépjen.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Uj Idők.** Az *Uj Idők* e heti száma gazdag képdiszszel s a következő tartalommal jelent meg: Idegen emberek között, regény. Irta *Herczeg* Ferenc. A siker. Irta *Vértesi* Arnold. Látogatás. Irta *Bodnár* István. A testi erő. Irta *Seress* Imre. A nagy hét. Irta *M. D.* Az aradi ünnep. Irta *Keve.* Horkayné a kaszinóban. Haynau Szatmármegyében. Irta *Nagy* László. Rovatok: Képeink. Szinház. Mindenféle. Képek: Szövegkép. Haragszom rád. Az *Uj Idők* számára rajzolta *Jantsy* K. Vásár Szerajevóban. Október hatodika Aradon. (*Tiz kép.*) A kertészeti kiállitás. (*Három kép.*) Az uj gyorstáviratozó gép. Krüger és felesége. Varga Ottó arcképe.

○ **Az értékpapirüzlet.** *Berger* Mór, a *Merkur* szerkesztője és *Márkus* Sándor ezzel a cimmel munkát adtak ki, amely arra van hivatva, hogy hézagot pótoljon a magyar bank-szakirodalomban. Ebben a könyvben bennfoglaltatik minden, ami a sorsjegy- vagy más értékpapirtulajdonos részére hasznos és szükséges. Aki sorsjegyet vásárolni szándékozik, ebben a könyvben megtalálhatja, hogy az illető sorsjegynek hányszor van huzása évenkint, meddig játszik még esetleg, kamatszelvényei mikor esedékesek s nyereményei hány év mulva évülnek el. Egy szóval, aki értékpapirjai felől tájékozódni kiván, annak erre a könyvre nélkülözhetlen szüksége van.

VIDÉK.

— (**Ipartestületek kongresszusa.**) Kolozsvárott ma nyilt meg az ipartestületek ötödik kongresszusa a redoute disztermében. Vagy 450 iparos van együtt az ország minden részéből. Az elnök megnyitó beszédében beszámolt a kongresszus előkészitő bizottságának tevékenységéről és bemutatta az ügyrendet, amelyet elfogadtak. *Elnökké* egyhangulag *Ráth* Károlyt, másodelnökké *Thék* Endrét választották meg. Tiszteletbeli elnökökké az elnök inditványára megválasztották gróf *Példi* Ákos főispánt, *Szvacsina* Géza polgármestert és *Benigni* Sámuelt. Azután *Hegedüs* miniszter leiratát olvasták fel, amire a miniszter képviselője, *Abonyi* Emil miniszteri tanácsos is üdvözölte az iparosgyülést és azt mondta, hogy a gyülés határozatait komolyan mérlegelni fogják.

A napirendre áttérve a békés-csabai és miskolci megbizottak terjesztették elő javaslataikat az ipartörvény módositása tárgyában. E kérdés hosszu vitára adott alkalmat; végül a kongresszus elhatározta, hogy ismételten megsürgeti e tárgyban eddig hozott határozatainak végrehajtását. Azonkivül több pótinditványt is elfogadtak. *Gelléri* Mór az ipartestületi hatáskör kibővitése tárgyában terjesztett elő nagy tetszéssel fogadott részletes javaslatot, amelyet több pótinditványnyal együtt elfogadtak. — A gyülés végül üdvözlő táviratot küldött Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszterhez. Délben a város 500 teritékü ebédet adott a vendégek tiszteletére.

Gáman Zsigmond kamarai titkár inditványára nagy lelkesedéssel üdvözlő táviratot küldtek *Hegedüs* miniszternek.

A délutáni ülésen, melyen *Thék* Endre elnökölt elsőnek a közszállitások ügye került tárgyalásra. *Kulinyi* Zsigmond szegedi kamarai titkár a hadfelszerelési szállitások ügyében terjesztett be részletes és alaposan megokolt előadói javaslatot elfogadták; *Deil* Jenő kassai kamarai titkár és Weidner Gusztáv (Debrecen) pótinditványaival együtt. A kisiparnak egyéb közszállitásokban való részvétele ügyében *Pliegler* Ferenc miskolci kamarai alelnök és *Öry* János, a fővárosi iparoskör kiküldötte tett javaslatot. Dr. *Horváth* budapesti iparhatósági biztos meleg hangon emlékezett meg *Mudrony* Somáról, a szövetkezeti ügy első harcosáról. Az iparszövetkezeti ügy előadói dr. *Horváth* János, *Gaman* Zsigmond kolozsvári kamarai titkár és *Sugár* Ignác miskolci kamarai titkár voltak. Több felszólalás után *Thék* elnök összefoglalta a vita anyagát és inditványára azonnal megindították a gyüjtést *Mudrony* Soma emlékének megörökitésére. A jelenlévők nyomban 150 forintot adtak a kegyeletes célra. Az előadói javaslatokat a nagygyülés egyhangulag elfogadta. A napirend többi részének tárgyalását holnapra halasztották. Este a szinházban diszelőadás volt.

— (**Zászló-kérdés egy megyegyülésen.**) *Brassó* vármegye törvényhatósági bizottságának mai közgyülésén három órás izgatott vita folyt a belügyminiszternek a kék piros zászló használatát eltiltó rendelete miatt. Végül elfogadták *Herfurth* szász esperes és társai inditványát, amely szerint az alispán utasittatik, hogy törvényes rendszabályok igénybevételével azonnal intézkedjék az iránt, hogy „a rendőrkapitányság ferditett hirdetménye, amelylyel a kék piros zászló eltiltására vonatkozó miniszteri rendeletet közhirré tette, hatályon kivül helyeztessék.“ Másodszor, hogy tegyen felterjesztést a törvényhatóság nevében a belügyminiszterhez az iránt, hogy a szinek és zászlók használatának ügye igazságos, világos és félre nem magyarázható módon általánosan és végérvényesen rendeztessék. A tárgyalás folyamán több rendbeli támadást intéztek a kormány ellen, amelyekre azonban *Maurer* Mihály elnöklő főispán mindannyiszor megadta az erélyes választ.

EGYESÜLETEK.

(**A Budapesti Királyi Orvosegyesület**) ma tartott 62-ik évforduló nagygyülésén *Réczey* Imre elnök melegen üdvözölve a nagyszámban megjelent tagokat, érdekes visszapillantást vetett a lefolyt esztendőre. *Imrédy* Béla főtitkár jelentése alapján azután a Balassa-féle 500 forintos pályadijat dr. *Temesváry* Rezsőnek itélték oda egyhangulag *A tejelválasztás és szoptatás* cimü nagyterjedelmü, önálló, tudományos értékü, az irodalomban hézagot pótló munkájáért. A Balassa-féle jutalomdijat *Schulek* Vilmos tanár nyerte el *Az ibolyán-tuli fény elnyeletéséről* tett nagyfontos-

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.
Kieszközöl szabadalmakat, finanziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket.
Felvilágositás dijtalan.

ságu kisérleteivel. A Mészáros-féle jutalomdij pedig *Rajcsics* besztercebányai főorvos és *Preisz* Hugó tanár közt osztatott meg. Végül *Bókay* János tanár nagyérdekü beszédben emlékezett meg O'Dwyerről, az intubáció nagyhirü feltalálójáról.

(**A magántisztviselők szövetsége.**) A szövetség tanácsa a minap ülést tartott, amelyben azt határozta, hogy mind a fővárosban, mind a vidéken széleskörü propagandát indit a szövetség érdekében. A fővárosban a tisztviselő-egyesületek, a vidéken a kereskedelmi kamarai titkárok támogatását fogja igénybe venni a szövetség a szervezés nagy munkájában. A *Malomhivatalnokok Egyesülete* valamennyi tagjával már belépett a szövetségbe. A többi magántisztviselő-egyesület minden valószinüség szerint követni fogja ennek az egyesületnek a példáját. A *Kolozsvári Kamara* titkára meleghangu levélben biztositotta a szövetség vezetőit a Kolozsvári Kamara pártfogásáról. A szövetség vezetői a legközelebbi jövőben tisztelegni fognak a kereskedelmi miniszternél, hogy megismertessék vele a szövetség céljait, a magántisztviselők törekvéseit és jóakaratát kérjék e törekvések részére. A szövetség tanácsa fel fogja egyuttal világositani a minisztert, hogy a *kereskedelmi alkalmazottak egyesülete* egyszerüen megtéveszti a közvéleményt, a mikor a kereskedelmi alkalmazottak összessége nevében lép föl. A nevezett egyesület csupán a kereskedősegédek egy töredékének az ügyét képviseli, a magántisztviselők ügyeinek képviseletére azonban kizárólag az *ő országos szövetségük* van hivatva. E határvonal felállitására azért van szükség, mert a törvény nem tesz különbséget a kereskedőseged és a magántisztviselő között. De a gyakorlati élet ösmeri ezt a különbséget és éppen ezért megbizás nélkül szerepel a nevezett egyesület a kereskedelmi alkalmazottak *összessége* nevében. Az összesség nevében senki sem léphet fel. A kereskedősegédek a maguk ügyesbajos dolgait nem bizták a magántisztviselők szövetségére. E szövetség nem foglalkozik tehát az ő ügyeikkel, de megköveteli, hogy a *kereskedelmi alkalmazottak egyesülete* és más hasonló apró egyesületek kivül maradjanak az ö hatáskörén.

SPORT.

.*. **Football match.** Vasárnap délután 3 órakor tartja a *Müegyetemi Football Club* és a *Pozsonyi Torna-Egylet* a Csömöri-uti versenypályán Football mérkőzését. Emeli a match érdekességét, hogy a főváros egyik legjobb csapatával áll szemben. Nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki sportkörök is érdeklődéssel néznek e mérkőzés elé.

.*. **Őszi lóversenyek.** Napsugaras versenytértől bucsuznak el holnap a sportsmanek, pedig ilyen késő őszi szezónra a turf Matuzsálemei sem emlékeznek. Máskor pótmeeting nélkül is kopaszak már a fák a bookmakerek feje fölött; a szél ideoda hordja a sárga levelekkel az elveszett ticketeket, most pedig két napos ráadás után is napos kora-ősz van a versenytéren. A bucsut a Dunakeszidij fogja holnap nehézzé tenni, egy igen szép verseny, amelynek az a specialitása, hogy minden koru ló futhat érte, a dija pedig 13.500 korona, olyan összeg, amilyen a rendes meetingeken is eseményszámba megy. Nyolc-tiz ló startja legalább is várható a Dunakeszi-dijban, igy a kétévesek közül *Enzio*, *Davensberg*, *Topromene*, *Szomoru*, *Hardly* és *Higany*, a három- és négyévesek körül *Mária Pia*, *Alfréd*, *Diadal* és *Fille*. A turftudósoknak *Enzio* multkori futása *Capo Gallo*val annyira imponált, hogy győzelmét csaknem bizonyosra veszik holnap, jóllehet *Enzio*nak még a multkori 1000 méteres verseny is hosszunak látszott. A sebes Matchbox-csikó csakugyan nem mindennapi tehetséget árult el a futásaival s igy, ha nem ment vissza azóta a formájában, akkor csakugyan első rangu ellenfél lesz. Igen jó futást várnánk, ha rendben lenne, *Enzio* testvérétől *Topromenetől* is, mert az év első felében a kétévesek legjavához tartozott, továbbá az ujabban folyton javuló Davensbergtől, mig a háromévesek sorában Diadal a legjobb. A többi verseny holnap kivételesen igen kevés ló részvételével fog lefolyni, a legjobbak közülök a következők:

I. *Contrás — Intruder.*
II. *Ritka II. — Jerome.*
III. *Félénk — Valaki.*
IV. *Davensberg — Enzio — Diadal.*
V. *Ördög — Biliner.*
VI. *Corsica — Isolde.*

.*. **A lóversenyek utolsó napjáról** a *Telefon Hirmondó* már a kora délután folyamán, nevezetesen 4 órától negyed 5-ig, 5 órától negyed 6-ig és háromnegyed 6-tól negyed 7-ig részletes referádát olvasiat fel. A lóversenyek telefolvasát *kettős riadójel* előzi meg, ellentétben a délutáni *katonazene* riadójelétől, melyet egyszerü riadójellel jeleznek.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Dunába ejtett pénz.** *Eysser* Károly épitési vállalkozónak rajzolója, *Adelsberger* Vilmos egy napon rémülten jelentette principálisának, hogy a gondjaira bizott 1261 forintot beleejtette a Dunába. A rendőrség is, Eysser is élt a gyanuperrel, hogy *Adelsberger* ravaszkodik, de mivel egy-két nap mulva az összekötő vasuti hidnál megtalálták a kalapját és kabátját, mindenki azt hitte róla, hogy a fiu annyira a szivére vette a gyanut, hogy a becstelenség elől öngyilkos lett. Elég poetikus dolog is lett volna különben, ha Adelsberger oda temeti a testét, az elvesztett forintok mellé, a Duna hüs habjaiba — amint a novellisták mondanák. Csakhogy Adelsberger nem volt ilyen poetikus lelkületü ember s a Duna hullámai helyett a bécsi hölgyek karjaiba menekült s ott élte világát az elsikkasztott pénzen. Időközben, mint katonaszökevényt elfogták s igy történt, hogy mára két szuronyos baka hozta el a budapesti törvényszék elé. *Adelsberger* ma tagadta, hogy a pénzt elsikkasztotta s mindezideig megmaradt a Dunáról szóló meséjénél. A törvényszék azonban ezuttal nem hitt a kis ravasz mesemondónak s egy évi börtönre itélte.

§§ **Krivány apósa.** *Aradról* táviratozzák: A törvényszék helybenhagyta *Purmann* Károlynak, *Krivány* apósának előzetes letartóztatását. *Purmann* állitólag tud az elsikkasztott pénz hollétéről. A törvényszék tudatta vele a házkutatás elrendelését, mit Purmann nem felebbezett meg, mert ő is akarja, hogy az igazság kiderüljön. *Barabás* védő a táblához felebbezett.

Nyilttér.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Nagy kénes iszapfürdő, melynek 520□ méter nagyságu természetes forrásmedencéiben a forrásviz naponként négyszer megujul. Mindennemü gyógy ér tüdő fürdők. Kitünő szállodák. Vendégló saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

KLEINO-SCHEG ELYSE A LEGJOBB PEZSGŐ

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Berlin, október 14. Valószinü, hogy a cári pár *Berlinen* és *Potsdamon* át fog visszautazni *Pétervárra*.

Frankfurt, október 14. *Konstantinápolyból* táviratozzák a *Frankfurter Zeitung*nak: A nagyvezir fiának gyilkosát *Hasszán* basa inkvizitornak szolgáltatták ki, aki az internált *Murad* szultánt is őrzi. A nagyvezir követeli a gyilkos kivégzését. Ha ez megtörténik, akkor az albánok vértörvénye szerint a gyilkos törzsének egy másik tagja köteles megölni a nagyvezirt. Csakhogy a szultán irtózik a halálos itéletektől s albánokat sohasem szokott kivégeztetni. Ennek következtében a nagyvezirt meg fogja fosztani állásától és helyére báró *Cekkit*, a tüzérség főparancsnokát fogja kinevezni.

A horvát regnikoláris deputáció.

Zágráb, október 14. A regnikoláris küldöttség mai ülésén letárgyalták a közvetett adók tételeit és elszámolásuk módját is alapos revizió alá vették. A megállapitották azokat a szempontokat, amelyek szerint a Magyarország és Ausztria közti kiegyezés változott irányelvei következtében Horvátország és Szlavónia a közvetett adókban részesedjék. Végül a nuncium megszerkesztéséről határoztak. Az utolsó ülés hétfőn lesz.

Cár és császár.

Berlin, október 14. A cár még ebben a hónapban meglátogatja a német császárt Potsdamban.

Spanyol miniszterválság.

Madrid, október 14. A Fabra-ügynökség jelentése szerint a miniszterválság kitörése valószinü.

Zavargás Barcelonában.

Barcelona, október 14. Tegnap este itt zavargás volt. Az összes kereskedők bezárták üzleteiket. A tüntetők kövekkel hajigálták meg az egyetemet és a *Noticiero* szerkesztőségi helyiségét. A csendőrség szétvert egy tüntető csoportot, amely *Katalónia szabadságát* éltette. Egy másik tüntető csoport a városháza elé vonult s a községtanács lemondását követelte. A polgármester kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. A csendőrség *fegyverhez nyult*, a mi nagy rémületet keltett. Este tizenegy órára a nyugalom ismét helyreállt.

Közgazdasági táviratok.

Belgrád, október 14. Az 1881-iki 3%-os szerb nyereménykölcsön mai huzásán a következő sorozatokat huzták ki: 756 815 1569 1673 1864 2471 2761 3039 3877 4281 4457 4497 4638 4684 4983 6028 és 6040. A 90.000 frankos főnyeremény a 2761. sorozat 35. szám, a 10.000 frankos második nyeremény az 1673. sor. 11. sz., a 3500 frankos harmadik nyeremény a 4638. sor. 34. sz. sorsjegyre esett. 1000—1000 frankot nyertek a 4281. sor. 25. sz. és 4457. sor. 44. sz. sorsjegyek.

Berlin, október 14. (*Gabonapiac.*) A hangulat csekély kinálat mellett szilárd volt. Buza a szállitási üzletben ½, rozs októberre 1, későbbi határidőre ½ márkával javult. Zab csöndes. Az idő változó.

Frankfurt, október 14. Árfolyamok októberre. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 225.80. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut —.—. Osztrák aranyjáradék —.—. Olasz járadék 91.45. Laura-kohó 247.60. Harpeni 191.50. Discont 189.40. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Gyönge.

Berlin, október 14. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar **aranyjáradék** —.—. Magyar koronajáradék —.—. **Osztrák hitelrészvény** 226.40. Osztrák-magyar államvasut 139.50. Déli vasut 31.60. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy **készpénz** 216.70. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, október 14. (*Értékközsde.*) Váltó Londonra 4.86⁹/₈. Váltó Berlinre 95.¹/₈. Ezüst 59.¹/₈.

New York, október 14. *Liszt* helyben 2.80. *Buza* decemberre 76.⁵/₈, márciusra 76⁷/₈, májusra 80.—. *Tengeri* májusra 39.—.

Chicago, október 14. *Buza* decemberre 72.—. *Tengeri* májusra 31.—.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, október 15. — Római katolikus: A. 21. Terézia. — Protestáns: A. 20. Teréz. — Görög-orosz: (október 3.) 17. A. Dénes. — Zsidó: Markhesvan 11. — A nap kél 6 óra 4 perckor — Nyugszik 4 óra 54 perckor. — A hold kél délután 2 óra 55 perckor. — Nyugszik éjjel 1 óra 30 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

A karmelita templom felszentelése délelőtt 10 órakor a király jelenlétében. A beszentelést a hercegprimás végzi.

Terézvárosi bucsu. Ünnepi nagymise délelőtt fél 10 órakor.

A Barabás-kiállitás megnyitása reggel kilenc órakor,

A Petőfi-Társaság ülése délelőtt 10 órakor az Akadémián.

Az ügyvédsegédek országos egyesületének közgyülése délután 3 órakor az ujvárosházán.

Nemzeti muzeum: Régiségtára, nyitva van d. e. 9—1 óráig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1-ig

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész uj szenzációs müsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes müsor.

Circus Henry. Naponta változatos müsor.

Budapest kávéház, Andrássy-ut, Rácz Laci hires zenekara.

Miakits M. bor és sörosarnoka az Urania szinház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zenecstély. Saját termésü borok

Páris szálloda. Váci-körut. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Szinház-épület. Banda Marci hangversenye.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince ét-termekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó hires szólisták hangversenye.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye.

Gregoritz Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Helenként kétszer katonazene.

Margithid-kávéház. Lipót-körut 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenyez.

Kerékpár-iskola: Legnagyobb és elegáns berendezéssel Révai-utca 18. szám alatt. (Dénes és Társa tulajdonosok.)

Union-Szálloda diszes nagy étterem, villanyvilágitás, specialitás *kerékpárterem.*

Magyar Szinház-kávéház. Wesselényi-utca 51. naponta *Dankó Pista* hires magyar daltársulata.

Garibrinus. Nagy sörcsarnok Erzsébet-körut 27. Naponta katonazene-hangverseny. Szabad bemenet.

Margit-park kávéház Budán a Margit hid mellett Pécsi Pege Károly zenekarának hangversenye.

Otthon kávéház Kerepesi-ut Farkas Pali zenekara.

Klotild kávéház *Lipót-utca* katonazene.

Ruszt-Sopron- és Pozsony vidéki kitünő *borokat* helyben házhoz szállit a *Borpince* Eötvös-utca 29.

Tátra nagy kávéház Király-utca 77. naponta müvésznőkből álló nőizenekar.

Bodega-pince, ujonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva.

Vanek kávéház. Csömöri-ut 18. sz. alatt minden kedd, csütörtök és vasárnapon *„Kőlfátyolképek"* változatos müsorral.

Góliát Malátasör. Kimérés Nadai L. vendéglőjében Kerepesi-ut 30. sz.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A csodálatos láda.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy királylány. Szép tavaszi idő volt, hát gondolta magában, elmegy egyet sétálni.

Sétált, sétált, egyszerre csak meglátott egy szép kis pillangót. Meg akarta fogni, kergette messze, messze, de sehogyse tudta megfogni.

Utoljára azon vette magát észre, hogy este van, ő pedig ott van egyes-egyedül egy rengeteg erdőben. De szeretett volna most már haza menni! Az ám, csakhogy semerre se látott utat, hiába bódorgott előre, hátra.

Jaj, mit csináljon? Elfakadt keservesen sírva; sírt, sírdogált egy álló óráig. Amint egy kicsit megjuhádzott, eszibe jutott:

— Hátha láthatnék valahol valami világosságot?

Fölmászott egy magas fára, hát nagy messzire mintha csakugyan egy kis világ égne. Arra felé ment, ment sokáig, utoljára odaért egy helyre, ott csakugyan égett valami tüz, de nem volt mellette senki se, csak egy nagy, nagy hordó.

— Ejnye, miféle hordó lehet ez?

Amint nézegeti, csak megszólal valaki:

— Itt vagy, te szép királylány?
Jól van már, jól van már!
Koppants egyet,
Zörrents egyet
A nagy hordó dongáján!

Megijedt a királylány, mikor ezt hallotta, de hát mit volt neki mit tenni, ijedtiben is megkopogtatta a hordónak az egyik dongáját. Abban a szempillantásban szétesett a hordó s egy gyönyörü, de gyönyörü királyfi lépett ki belőle. Odament a királylányhoz és azt mondta neki:

— Köszönöm, hogy megváltottál, mert ládd-e, el voltam átkozva, hogy addig ki ne jöhessek ebből a hordóból, míg te ide nem tévedsz és meg nem teszed, a mire kérlek. Én is királyfi vagyok, a hires zöld király fia. Eljössz-e hozzám feleségnek?

Ránézett a királylány, tetszett a királyfi személye a személyének és azt felelte:

— El én hozzád szivesen.

— No ha eljössz, gyere akkor mindjárt velem.

— Oh dehogy mehetek mindjárt! Megszakadna a szivem, ha nem láthatnám többet édes apámat, édes anyámat. Jaj, hogyan is kerülök haza!

— Ne busulj semmit, azt mondta a királyfi, otthon lehetsz tüstént, csak azt igérd meg, hogyha haza érsz, senkinek se szólsz róla, hogy engemet megváltottál, mert különben soha se látjuk egymást. Aztán gyere vissza mindjárt, ezen a helyen várlak.

Megigérte a királylány s abban a szempillantásban ott termett egy szép fehér paripa. Föllült rá és alig olvasott hármat, otthon volt az édes apja házánál.

Gondolhatjátok, hogyan megörültek neki otthon. Kérdezték merre járt, mi történt vele s a királylány el is mondott szépen mindent, azt is, hogy a zöld király fia megkérte, csak éppen a hordót nem említette meg, hogy a királyfit megváltotta.

Az ám, csakhogy az anyjának szeget ütött a fejébe, hogyan került a zöld király fia az erdőbe s addig kérdezősködött, addig faggatta a lányát, mig szegény utoljára elszólta magát s kiszalasztotta a száján, hogy bizony megváltotta.

No iszen meg is ijedt, amint ezt kimondta. Hamar elbucsuzott az apjától, anyjától, a fehér paripa még ott volt az udvaron, fölült rá és egykettőre megint ott volt az erdőben, azon a helyen, ahol a királyfit hagyta.

Hej, de elfacsarodott a szive, mikor látta, hogy nincs ott. Kereste mindenfelé, hiába. Hivogatta, szólogatta, nem felelt senki. Jaj, mit csináljon? mit csináljon? Föl akar ülni a paripára, nincs az se; ugy eltünt, mintha a föld nyelte volna el.

Mit tehetett volna szegény egyebet, leült és keservesen sirt. Amint javában sir, meglát a földön egy darab papirost. Fölvette, elolvassa, hát ez volt ráirva:

— Ha látni akarsz, gyere utánam a zöld király országába.

Erre elindult a királylány, ment hegyen, völgyön, árkon, bokron keresztül, uttalan utakon, egyszerre csak meglát egy kis kunyhót. Bemegy, hát egy száz esztendős öreg asszony bóbiskol benne. Köszön neki:

— Jó napot adjon Isten, öreganyám!

— Adjon Isten, édes lányom, hát te hol jársz erre, ahol még a madár se jár?

— A zöld király országát keresem, ha tudna róla hirt mondani.

Én bizony nem tudok. Hanem mivel öreganyádnak szólitottál, itt ez a gombolyag cérna, vesd magad elé, aztán amerre gurul, menj mindig utána. Ahol megáll, oda térj be, majd ott utba igazitnak.

Megköszönte a királyleány az öregasszony szivességit, ledobta a gombolyag cérnát, aztán ment utána. Ment kilenc nap meg kilenc éjjel tüskén, bokron keresztül, uttalan utakon, egy hegy aljában egyszerre csak megállt a gombolyag cérna.

Megállt a királyleány is s nézte, merre lakik itt valaki. Bizony nem volt ott se kastély, se ház, de még csak kunyhó se. Biztatta a gombolyag cérnát, hogy guruljon tovább, de bizony nem mozdult.

Amint javában bizgatja, este lett s egyszerre csak látja, hogy valami nagy világosság van bent a hegyben, mintha ezer meg ezer gyertya égne.

Mi lehet az? Mi lehet az? Oda megy, hát kétfelé van a hegy nyilva s bent akkora szoba, mint egy templom. Nagy félve besurran, a gombolyag cérna meg ott gurul előtte.

Gurul, gurul, a királykisasszony megy utána, egyszerre csak hallja, mintha százan meg százan fürészelnének, gyalulnának.

— Jaj, azt mondja, ki fürészel, ki gyalul itten?

— Én vagyok, gyer ide.

Megijedt a királylány, néz a hang felé, hát a fal mellett meglát egy szörnyü nagy embert, de az a nagy ember csak olyan vékony volt, mint egy cérnaszál. Az egyik kezével fürészelt, a másikkal gyalult.

— Gyere ide, leányom, ne félj. Tudom, hogy a testvérhugom küldött. No én majd megmondom, hogy kerülsz a zöld országba. Látod ezt a ládát?

— Látom.

— No, ha látod, bujj bele.

Ott volt egy láda, annak olyan formája volt, mint egy embernek. A királykisasszony belebujt s amikor benne volt, egyszerre csak megszólamlott a láda:

— Hová vigyem ezt a lányt, gazduram?

— Vidd el a zöld király országába.

Avval megindult a láda. Mert hát ez olyan láda volt, hogy tudott járni, meg beszélni. A cérnaember utána kiáltott:

— Megállj te, hé?

— Mi baj, gazduram?

— Csak az, hogy most már nem én vagyok a gazdád, hanem az a királykisasszony, aki benned van. Ereszd ki egy kicsit!

Kinyilott a láda, kijött belőle a királylány és a cérnaember azt mondta neki:

— No, édes lányom, most már tudod, hogy ez miféle láda. Ha azt akarod, hogy tied legyen a zöld király fia, ne mutasd magad előtte, ugyis rád akad, ha eljön az ideje. A láda odavisz, a hová akarod, azt teszi, amit kivánsz tőle, de csak akkor bujj ki belőle, mikor gondolod, hogy senki se látja. Most mehetsz Isten hirével.

Megköszönte a királylány a cérnaember ajándékát, jó kivánságát és belebujt a ládába. Alig hogy bent volt, megindult a láda, ment kilenc nap meg kilenc éjjel, egyszerre csak megállt.

— Hol vagyunk, ládácskám?
— Zöld királynál,
Szép fiánál,
Asszonykám.
— Mit csinálunk, ládácskám?

Avval bedöcögött a láda a királyi kastélyba. Mikor meglátták, kijött a zöld király meg a felesége meg a szép fia meg a sok nép, mind nézték, hogy micsoda teremtés ez, mert ilyent még zöld országban se láttak.

Azonban megszólitja a zöld király:

— Mi járatban vagy te láda?

— Szolgálatot keresnék, ha megfogadnának.

No iszen, tanakodott erre a zöld király a feleségivel, hogy micsoda szolgálatra fogadják meg, mert éppen semmi változás se volt a cselédség között. Annyira, hogy utoljára azt mondta a király:

— Jól van, megfogadlak ludpásztornak.

REGÉNY.

A verebek.

(21) — REGÉNY. —

Irta: KABOS EDE.

Az, szegény, maga is reszkett. Olyan volt, mint a mámoros. Gyöngéden szerette volna a szobába vonszolni Angélát és nem tudta. Az arca ezenközben fényleni kezdett s az ember nem tudhatta, az érzéstől-e vagy a pezsgőtől? De mégis inkább az érzéstől. Mert a hangtalanul mozgó ajkak, a nedvesedő szemek, a megrángó vállak nem tudtak titkot tartani. Eszre kellett azt venni, hogy ez az ember irtóztatóan erősködik, csakhogy a lába elé ne essék a leánynak. És Szaplonczay, aki világosabban látott a Korniss lelkében, mint a magáében, nagyon megsajnálta most.

— Géza! — szólt rá csöndesen.

S Korniss majdnem sirva dőlt a karjaiba.

— Olyan boldog vagyok! — motyogta és csak ugy messziről nézett a leányra. Benne volt tekintetében a vágy, hogy magához rántsa Angélát és benne az a gyávaság, hogy ujjal sem merné érinteni. Mintha azt mondta volna a szemével: „engedd, hogy csöndesen sompolyogjak utánad, a kutyád — és ne tarts tőle, hogy bántsalak, hiszen a kutyád vagyok!“

Szaplonczay besietett a szobába s kihozta a kéziratát.

— Menjünk le! — mondta aztán, hogy végét szakitsa a jelenetnek, mely kinozni kezdte.

Angéla rámondta:

— Menjünk le!

Egy szót sem szóltak. Korniss megint karon vezette a leányt és Szaplonczay csöndesen haladt mellettük. Most, hogy szinte érezte maga mellett a leányt, csudálatos módon nem izgatta ugy, mint amikor a távolból kellett maga elé képzelnie. Féloldalt nézett le hozzá s már minden gyülölet nélkül is el tudta gondolni, hogy összeillenek. A szerelmében porig alázkodó férfi s a melegséghez nem szokott leány. A tanárjelölt, akinek álmaiban elválhatianul szövődött már össze az irodalmi és müvészeti szalon az Angéla alakjával és a kis szinészleány, aki elkivánkozik a pinceből: mindegy, akárhová, csak fel a napvilágra. Talán csakugyan kellenek egymásnak.

— Igen, erősitgette magában Szaplonczay, szükségük van egymásra.

Talán nem is gondolt reá, hogy voltaképpen magát akarja csak erősiteni a lemondásra. Szaplonczay jól érezte magát, hogy ezzel a gondolattal egymáshoz kötötte Kornisst és Angélát. S ahogy ezen a gondolaton tul volt, megint szabadabbnak érezte magát.

A kapu alatt már táncoltak. Kiáradt oda a bankett zaja, világossága.

Megállt egyszerre Korniss.

— Nagyon boldog vagyok, Ádám! Sohasem mertem volna hinni, hogy az álmok igy megvalósulnak. S az élet még szebb is tud lenni álmainknál. Ha még azt az egyet megengednéd, hogy a *Heszperidák kertjét* én olvassam fel a társaságnak.

Szaplonczay átadta neki a kéziratot.

— Olvasd fel. Ugyis fáradt vagyok.

Korniss Géza tuláradó örömmel futott a szobába és ugy lobogtatta a koszorus költemény kéziratát, mint valami zászlót. A társaság ugyan lefogyott egy kicsit, mert a többség a kapu alatt leste a táncoló cselédséget, de odabenn legalább válogatott társaság maradt együtt. Növendékszinészek és szinésznők. Müértők, ahogy a boldog tanárjelölt konstatálta. S ez a kis társaság igazán mélységes áhitattal helyezkedett el, hogy meghallgassa a *Heszperidák kertjét*.

Csönd volt. Korniss Géza belefogott az előhangba. És fölmagasztosulva, áhitattal olvasott.

— — — — — — — — — — — — — — —

A füst vörösre szivta magát a világosságból és körülfogta az egész társaságot. A porcellánszabó, a korcsmáros, a kövér asszony és a Wéber-pár, ha olykor megjelent az ajtóban, hogy meglesse, mit müvel a fiatalság: alig tudta őket ebben a vörös gőzben egymástól megkülönböztetni. Korniss Gézának elveszett a feje a füstben és csak a hadonázó jobb karja látszott, ahogy szavalás közben hevesen gesztikulált vele. A hosszu növendékszinész, aki szakadatlanul magyarázta a szomszédnőjének, hogy Kornissnak fogalma sincs a szavalás törvényeiről és Bercsényi tizenhétszer megbuktatná az akadémián, mert a jelzőket sohasem nyomja meg eléggé, ugy nézett ki az előre hajtott fejével, mint valami elnyult madár, aki szinte összefolyik a felhővel, amely alatt röpül. A többi növendék egyszerüen meg sem látszott s csak a szavuk hallszott ki, ahogy néha kiszaladt az ajkukon:

— Gyönyörü ... ez szép volt ...

S az asztal végén Szaplonczay nem hallott, nem látott egyebet, csak egy jelenést: mintha sugármezőben feketén rajzolódnék ki valakinek az alakja. Mert ahogy Angéla az asztal mellé könyökölt és egész lelkével itta a költemény szavait, a vörnyeges világosság körülfolyta alakját s igazán olyannak látszott, mintha glória övezné. Valami csudálatos lágyság volt most alakjában s olykor szinte olvadni látszott a világosságban. És Szaplonczay már nem tudta, hogy ő reszket-e vagy a leány.

(Folytatása következik.)

Hát ott maradt a láda ludpásztornak. Reggel kiterelte a ludakat, terelgette messze, messze ki a mezőre. Mikor kiértek, kérdi a királylány:

— Hol vagyunk, ládácskám?
— Zöld mezőben, asszonykám.
— Ki jár erre ládácskám?
— Egy lélek se, asszonykám.
Elszegődünk, asszonykám.

Avval kibujt a királylány a ládából, megmosdott a harmatos füben, kibontotta az aranyhaját, mert hát aranyhaja volt neki, megfésülte, összefonta, aztán rendbe hozta a ruháját s mikor ez megvolt, megint visszabujt a ládába.

Este haza hajtja a láda a ludakat, a zöld király fia pedig kint volt. Nézte a furcsa teremtést, nézte s amint nézte, meglátja, hogy az egyik ludon arany hajszál van.

— Ejnye, gondolja magában, hogy kerül ide ez az arany hajszál? Mintha csak az én menyasszonyom fejéről volna.

De azért nem szólt semmit, csak lekapta a ludról az arany szálat és eltette.

Másnap megint kihajtja a faláda a ludakat, mikor kiértek, megint kibujt belőle a királyleány, megint harmattal mosdott, megfésülködött s mikor este hazajöttek a ludak, a királyfi megint látott az egyik ludon egy arany hajszálat és eltette.

— Ejnye, — gondolta magában, — hogy lehet ez? hogy lehet ez?

Másnap hajnalban kiment a mezőre. Ott meghuzódott egy bokor mögött és leste, hogy mi lesz. Nemsokára döcögött ki a láda a ludakkal. Mikor kint voltak, csak hallja ám a királyfi, hogy valaki beszél a ládával:

— Hol vagyunk, ládácskám?
— Zöld mezőben, asszonykám.
— Ki jár erre, ládácskám?
— Egy lélek se, asszonykám.

Még jól rá se ért csodálkozni, látja, hogy bujik ám ki a ládából egy gyönyörü szép teremtés, megmosdik harmattal, bontja ki az arany haját, megfésüli, összefonja, aztán rendbe hozza a ruháját. Jobban megnézi, akkor látja, hogy ez az ő menyasszonya.

Már éppen vissza akart bujni a ládába, de a királyfi hamar odaugrott, megölelte, megcsókolta és azt mondta:

— Te az enyim, én a tied, ásó-kapa se választszon el bennünket egymástól.

Jaj, de örültek aztán egymásnak! Mindjárt visszamentek a kastélyba és a láda is utánuk döcögött a ludakkal. A zöld király meg a felesége azt se tudták, mit csináljanak örömükben, mikor megtudták, hogy ez a szépséges teremtés váltotta meg a fiukat, hamar elizentek a királyleány apjáért, anyjáért, aztán megvolt a hetedhét országra szóló nagy lakodalom.

Én is ott ettem, ittam, soha életemben ugy nem mulattam.

Eddig volt, mese volt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Küzdelem.

Télen nyári nadrág,
Nyáron téli rokk.
Küzködöm, de célhoz
Érni nem birok.

Elkerül a jó sor
És lenéz a rang.
Nem termett számomra
Sehol sült galamb.

Olykor-olykor egyik
Közelembe száll,
De hol a galamb nagy,
Hol pici a száj.

Mégis csüggedetlen
Foly a vad birok:
Lesz még nyári nadrág,
Télen téli rokk!

Palotai Hugó.

+ **Egy angol hölgy látogatása Krügernél.** Egy Natalban élő angol hölgy irta haza a következő levelet: Mikor néhány hónappal ezelőtt Pretoriába érkeztem, erős vágy támadt bennem, hogy Krüger elnököt meglátogassam. Megkértem tehát egy hölgyismerősömet, aki Krügernek a rokona, hogy vezessen be hozzá.

— Nagyon szivesen — felelte ő és csakhamar az elnök szerény házacskájánál voltunk.

— Várjon csak egy kissé — mondotta ismerősöm — bejelentem előbb.

Kopogtatott, mire az ajtónál az elnöknek unokája jelent meg, aki igy szólt:

— Krügerné ma senkit sem fogadhat.

— Képtelenség! — mondotta erre barátnőm. — Engem bármikor fogadhat. Majd bemegyek és megnézem, mit csinál.

Néhány pillanat mulva visszajött.

— Krügerné — mondotta mosolyogva — rossz kedvü, most éppen az ebédlőt törülgeti, mert egy órakor tanácskozás lesz ott.

Arra gondoltam, milyen különös volna, ha a francia elnök felesége az Elysée disztermeit törülgetné.

— Igen — folytatta barátnőm — látni sem akar többé angol nőt. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis néhány angol nőt fogadott, s az egyik az ő jelenlétében jegyezte meg azt, hogy: „Micsoda vén szipirtyó ez!“ Unokája, aki angolul is beszél, elég udvariatlan volt és leforditotta ezt a megjegyzést a nagymamájának. Az elnök most kapja az ebédjét, aztán fél órára lefekszik, nem beszélhetünk hát most vele.

Sajnálkoztam, amiért nem sikerült a látogatásunk. A ház előtt lévő két őr közül az egyik meghallhatott, mert utánunk futott és ezt kiáltotta:

— Majd kihivom.

És csakugyan megjelent néhány pillanat mulva az elnök egy székkel, amelyet a verandára tettek le. Bemutattak neki. Az elnök éppenséggel nem mutatta, hogy örülne valami nagyon a látogatásomnak, pöfékelt és csaknem vadonatuj cipőmre köpött ki. Egyszerüen azt mondta, hogy:

— Jó napot!

Azután elsietett a tanácskozásra. Szóval meggyőződtem az ő káprázatos egyszerüségéről.

*

+ **Toalettszükségletek.** Párisban megjelent a minap egy almanach, amely elmondja, mire volt szüksége egy francia *mondainenek* a toalettjében — 1710-ben. Vagy kétszáz tásalett-cikkre. És pedig van ezek között: negyvenhárom különböző viz, tizenkilenc alkohol-oldat a mosdásban és tizenhat különböző esszencia; azonkivül timsóoldat az arcbőr ápolásához, harmincnégyféle pomádé és tizenegy különböző olaj. Majd több üveg borecet, hat doboz paszta, tizenhat féle szappan, huszonhárom féle puder, tizenhárom fajta pirositó, husz pár keztyü, tizenöt skatulyával spanyol légy veloursból, satinból és taffotából, végül tizféle pasztilla a lehellet illatozására. Hát igy már nem volt csoda, ha szép lett a mult századbeli francia mondaine.

*

+ **A párisi diákegyesület palotája.** November első felében lesz a párisi diákegyesület uj helyiségeinek ünnepies felavatása, melyre a köztársaság elnöke is megigérte személyes részvételét. A diákság már türelmetlenül várja a napot, amelyen beköltözhetik a nagy négyemeletes palotába, amelyet a diákegyesület bérbe vett és céljainak megfelelőleg berendezett. Meg is fognak itt találni mindent, amit csak kivánhatnak. Sok tágas és világos helyiség áll majd a diákok rendelkezésére s azokban kényelmesen végezhetik dolgaikat, irásbeli munkálataikat. Külön könyvtárhelyiség van a regények és revuek számára. Külön-külön vannak a jogi, orvostudományi, gyógyszerészeti, filozófiai és az egyes szakkönyvek könyvtárhelyiségei. Az olvasótermekben megtalálják az összes francia és külföldi napilapokat. Több nagy helyiség van a gyülésekre, ünnepségekre, mulatságokra. Nem feledkeztek meg a dohányzó- és játszótermekről sem. Az egyesület müvésztagjai azzal járulnak hozzá a fényes berendezéshez, hogy segitenek egyes helyiségek, izléses és müvészi diszitésében.

*

+ **Joachim a borbélynál.** Egyszer Joachim Londonban betért egy borbélymühelybe, hogy megborotválkozzék. A borbély nem ismerte a müvészt, azért szolgálatkészen ugrott elébe.

— Parancsol hajat nyirni?

És ugy oda mutatott a müvész hullámos fürteire.

Joachim kijelentette, hogy nem parancsol hajat nyirni, meg van elégedve a hosszuságával. A borbély nem hagyta magát.

— Hátul talán mégis hosszu egy kicsit!

— Nem, jól van az ugy.

Megint mondott valami argumentumot a borbély, de Joachim csak rázta a fejét, hogy nem kell bántani a haját.

— De legalább félhüvelyknyit hadd vágjak le a végiből!

Joachim következetes maradt. Arra a borbély mély megvetéssel csak ennyit mondott:

— Ám legyen, ha minden áron olyan akar lenni, mint valami német muzsikus, hát hagyjuk a dolgot!

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, október 14.

Értéküzlet. A tőzsdén a hangulat ismét csendes volt. Az októberben kezdődő élénkebb forgalom nem mutatkozott és az árfolyamok szük keretben mozogtak. Nagyobb kinálat és árhanyatlás csak az Osztrák-magyar államvasut és rimamurányi részvényekben volt. Ezeknek az értékeknek az esését azonban nem a délafrikai háboru, vagy a kedvezőtlen pénzviszonyok okozták, hanem a bécsi erőszakolt eladások és az a körülmény, hogy a bányaértékeket időnkint erősen kinálják. A helyi értékek piacán az irányzat mindig nyugodt és a forgalom korlátolt volt.

A főbb értékekben a következő változások történtek:

	Árfolyamok a hét elején	a hét végén	különbözet
Osztrák hitelrészv.	359.25	362.70	+ 3.45
Magyar hitelrészvény	363.—	366.75	+ 3.75
Magyar aranyjáradék	115.35	115.25	— —.70
Magyar koronajáradék	93.35	93.30	+ —.05
Magyar leszámitolóbank	244.50	249.—	+ 4.50
Osztr.-magy. államv.	327.50	326.75	— 0.75
Rimamurányi vasmü	332.50	335.—	+ 2.50
Budapesti közuti vasut	334.25	347.—	+ 12.75
Budapesti városi villamos vasut	182.—	189.—	+ 7.—
Pesti magy. keresked. bank	1380.—	1374.—	— 6.—
Kőszénbánya és téglagyár	224.—	235.—	+ 11.—
Salgótarjáni kőszénbánya	314.—	315.—	+ 1.—
Egyesült tégla- és cementgyár	25.50	31.—	+ 5.50
Ujlaki tégla- és mészégető r. t.	138.—	136.—	+ 6.—
Ganz-gépgyár	1600.—	1625.—	+ 25.—
Általános waggonkölcsönző	535.—	520.—	— 15.—
Nemzetközi waggonkölcsönző	510.—	500.—	— 10.—

Gabonatőzlet. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás e hét folyamán is nagyobbára száraz és derült volt, a határozottan csökkent hőmérséklet azonban az előrehaladott idényt is érezhetően jelezte. Az ország egyes vidékeiről már éjjeli fagyokat is jelentettek. Csapadék a hét elejével szórványosan volt ugyan, később azonban teljesen megszünt. A mezei munkálatok akadálytalanul folytathatóak voltak. A vizállás továbbra is csökkenő volt. Külföldön az időjárás szintén száraz, de nagyobbára borus volt.

A külföldi piacokon a mult heti szilárd irányzat nagyobbrészt tartott maradt; az árakban azonban jelentékenyebb változás nem észlelhető és a forgalom sem öltött nagyobb mérvet. A politikai viszonyok kiélesedését a tőzsdék már a mult hét folyamán eszkomptálták és igy az Anglia és Transvaal között kitört háboru a gabonapiacokra hatástalan maradt. Amerikában prompt buza a hét elejével erősebb hozatalokra lanyhuló irányt követett, mig későbbi határidők változatlanok maradtak; futólag némi javulás mutatkozott, mely azonban továbbra is csak a későbbi hónapokra vonatkozott, mig prompt buza inkább csökkenő volt. A látható készletek ismét nagymérvü gyarapodást tüntetnek fel. Az angol piacok, melyeket a politikai események legközelebbről érdekelnek, élénkebb üzletet folytattak és a molnárok piacain éppugy, mint a nagy forgalomban jó vételkedv nyilvánult. A francia piacokon mérsékelten csökkenő volt az irányzat. A többi kontinentális piacokon a forgalom normális maradt és a hangulat barátságos jelleget öltött. Az orosz kinálat ugyancsak javult, a követelések azonban jóval a kontinentális árparitáson felül vannak és igy az üzlet nem fejlődhetett.

Nálunk a hangulat az összes gabonacikkekben lanyha, a forgalom nehézkes és az árak csökkenőek. Csupán tengeri talált jobb érdeklődésre, mi mellett árában is emelkedett.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán ugy hajó- mint waggonáruban nagyobb tételekben és sürgetően volt kinálva, a nélkül, hogy malmok vételkedvet tanusitottak volna. Egyrészt a határidőpiac lanyhasága, másrészt előre vásarolt nagy tételek átvétele a malmokat tartózkodásra birta, annál inkább, mert igy nyersáru készletekkel el vannak látva és a napiforgalom is a minimumra szállt alá. E mellett a tulajdonosok különös eladási hajlamot tanusitottak és a malmoknak igy nem is esett nehezükre árnyomást gyakorolni, mely fokozatosan ca. 25 krt tesz ki mm.-ként. Az összforgalom 109,000 mm., közötte 20,000 mm. szerb áru. Felmondásra 160,000 mm. buzat jelentettek be — tekintettel azonban arra, hogy átvevők alig jelentkeztek, ezen quantitás nagyobbára az egy napról a másikra visszamaradt tételek összesitéséből áll. A hetihozatal 312,000 mm.

Rozs csak nagyon mérsékelt érdeklődésre talált. A fogyasztás tartózkodó volt és az export részére is csak kisebb tételek voltak elhelyezhetőek. Az irányzat igy tartósan lanyha maradt és az árak korlátolt forgalom mellett 5—10 krt vesztettek. Minőség szerint 6.30—6.45, prima áru 6.50 frtig és legjobb minőségek, melyek azonban csak alvátva kerül-

nek a piacra, 6.55—6.60 frtig voltak helyben és helybeli paritásra értékesithetőek. Nyiri származékok kisebb mennyiségben Debrecen távolságában átvéve 5.87½—5.90 frton keltek el.

Árpa (takarm. és hántolási célokra) mérsékelten van kinálva, az érdeklődés azonban e cikk iránt is gyenge és árában ugyancsak 10—15 krt vesztett. Az árak igy 5.70—5.90 frt között váltakoznak helyben. Szerb árpa nincs kinálva, de kereslet sem mutatkozott. Állomásokon átvéve az üzlet ugyszólván pang. Néhány kisebb tétel felvidéki középminőségü áru az export részére 6.75—7 — frt árakon elkelt ugyan, a többi származékok azonban el vannak hanyagolva és az árjegyzések is csak névlegesek.

Zab árunylag jól van kinálva, mig a kereslet tartósan gyenge. Prima áru hiányzik és a beérkezett zab nagyobbára merkantil minőségü. Az árak változatlanok maradtak és helyben 5.10—5.45 forint között alakulnak szin és tisztaság szerint.

Tengeri (ó) gyorsan emelkedő irányzatot követett. Az eladatlan készletek helyben erősen megcsappantak, mig az érdeklődés ugy Bécs, mint a vidékre való elszállításra továbbra is jó volt és kisebb tételek a mult héthez viszonyitva 20 krajcárral többet érnek el. Nagyobb tételekért, melyek azonban alig kaphatók, 5 krajcárral a napi jegyzésen felül is fizettek. Uj tengeriben is élénkebb volt a forgalom és Budapest távolságában átvéve november-februárra 4.65 forintig fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepce (készáruban) csak kisebb mennyiségben került a piacra és szilárdon tartott volt. Helyben 12.25 frtig érhető el. Káposztarepce 1900. augusztusra 11.80——11.90——12.— forinton köttetett. A mellékcikkekben alig volt forgalom és vadrepce 5.50—6.40 frtot, gomborka 10.50—11.— frtot, lenmag 11.50—13.— frtot ér el helyben.

Hüvelyesek: Bab. A forgalom továbbra is mérsékelt és az árak tartottak maradtak. Trieuri aprószemü bab Gyöngyösön—Fölegyházán keresett és 7.25 frt, nagy 6.75. Dunamenti bab Baja-Zomborban gömbölyü 6.60—6.70 frton, barna bab Kalocsán 6.80 frton jegyez.

Vetőmagvak: Vörösherét a spekuláció és a külföld továbbra is élénken keres és az irányzat igy tartósan szilárd. A hét végével a hangulat valamivel csendesebb. Vörösherét 62—70 frton jegyzünk helyben, mig lucerna kevésbé részesül figyelemben és inkább lanyha. Helyben 45—48 frt érhető el.

Határidő-üzlet. A lefolyt héten a határidőpiacon alig változott a helyzet s az árak lassanként való esése folytatódott. A Dél-Afrikában kiütött háboru egy pillanatra ugyan megakasztotta ezen irányzatot, de aztán csak a lanyha irányzat került felszinre. Kivételt ez alul csak a tengeri képez, mely cikk allandóan meglehetős szilárd irányzatot követ.

Részleteink különben a következők:

Buza októberre 8·31 frt, 8·17 frt, 8·26 frt, 8·13 frt árfolyamok után 8·15—8·16 forinton zárul.

Buza áprilisra 8.75 frt, 8.65 frt, 8.72 frt, 8.62 frt után 8·57—8.58 frton zárul.

Rozs októberre 8·62 frt, 8·52 frt, 8·58 frt, 8·57 frt árfolyamok után 8·57—8.58 frton zárul.

Rozs áprilisra 7.07 frt, 6.98 frt, 7.08 frt, 6.96 frt, 6.98 frt után 6·96—6.97 frton zárul.

Tengeri 1900. májusra 5.12 frt, 5.18 frt, 5.12 frt, 5.10 frt után 5.10—5.11 frton zárul.

Zab októberre 4·94 frt, 4·90 frt, 4·93 frt, 4.90 frt, 4.92 frt után 4·93—4.94 frton zárul.

Zab áprilisra 5.29 frt, 5.36 frt, 5.41 frt, 5.36 frt után 5.38—5.40 frton zárul.

Ipar és kereskedelem.

A kassa-oderbergi vasut üzemében levő *zsolnarajeci* helyiérdekü vasut *Ljesava-Lucska*, *Rajecfürdő* és *Rajec* állomásokkal, *Bicsica* és *Turó-Porubka* megállórakodóhelyekkel és *Rajecfürdő* megállóhelylyel folyó hó 10-én a nyilvános forgalomnak átadatott.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 18.— forint pénzben, 18.50 forint áruban. *Bécsben* a nyersszeszára 19·80 forint pénzben, 20.— forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. évi okt. 14-én. Készlet 915 darab. Érkezett 784 darab. Összesen 1699 darab. Eladatott 1075 darab. Maradt 624 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 42—43 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 42—43 krajcárig. 320—380 klgr. sulyban 41——43 krig. Oreg nehéz páronkint 400—500 kilos 39—40 krajcárig. Malacok 38—40 krajcár különkint. A vasár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, október 14

Jó kinálat és korlátolt vételkedv mellett 24.000 métermázsa buza került a forgalomba. Egyes szállitmányok néhány krajcárral estek. Tengeriben az irányzat szilárd, az árak 5 krajcárral estek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 frt 62½ kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 85 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 130 mm. 79 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 200 mm. 79·5 k. 8 frt 45 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79·2 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79·3 k. 8 frt 52½ kr, 500 mm. 78 k. 8 frt 42½ kr, 300 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 77.4 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78·8 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 78·8 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78·2 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 25 kr, 400 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77·3 k. 8 frt 32½ kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 30 kr, 150 mm. 76 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 05 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt — kr, 1500 mm. 74·5 k. 8 frt — kr.

Pestmegyei: 100 mm. 79·5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 20 kr. 300 mm. 77·5 k. 8 frt 25 kr, 300 mm. 76·8 k. 8 frt 20 krajcáron.

Dunavidéki: 200 mm. 75 k. 8 frt 12½ krajcáron.

Kalocsai: 3400 mm. 75·3 k. 8 frt 30 kr.

Adonyi: 1600 mm. 76 k. 8 frt 35 krajcár.

Zimonyi: 2200 mm. 74·5 k 8 frt 05 kr.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 8 frt 20 krajcáron.

Szerbiai: 2525 mm. 76 k. 7 frt 22½ krajcáron.

Készpénzfizetés mellett.

Rozs: 100 mm. 6 frt 42½ krajcáron.

Mind 3 hónapra.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	kilós	100 kilogramm áru frttól	frtig	kilós	100 kilogramm áru frttól	frtig
tiszavidéki ó	75	8.05	8.10	79	8.3.	8.50
» »	76	8.10	8.20	80	8.50	8.55
» »	77	8.20	8.30	81	8.50	8.65
» »	78	8.30	8.40	—	—.—	—.—
fehérmegyei »	75	8.05	8.10	79	8.75	8.50
» »	76	8.10	8.20	80	8.50	8.55
» »	77	8.20	8.30	81	8.50	8.60
» »	78	8.30	8.40	—	—.—	—.—
pestvidéki »	75	8.—	8.05	79	8.30	8.45
» »	76	8.05	8.10	80	8.45	8.50
» »	77	8.10	8.25	81	8.45	8.55
» »	78	8.25	8.25	—	—.—	—.—
bánsági »	75	8.05	8.10	79	8.50	8.45
» »	76	8.10	8.15	80	8.45	8.50
» »	77	8.1.	8.25	81	8.45	8.5.
» »	78	8.25	8.25	—	—.—	—.—
bácskai »	73	7.95	8.05	77	8.40	8.50
» »	74	8.10	8.25	—	—.—	—.—
» »	75	8.25	8.25	—	—.—	—.—
» »	76	8.3.	8.40	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek		kilós	100 kilogramm áru frttól	frtig
Rozs	uj elsőrendü	—	6.85	6.95
»	» másodrendü	—	6.40	6.70
Árpa	» takarmány	—	6.—	6.20
»	» égetni való	—	5.50	5.70
»	» sörfőzésre való	—	6.60	7.—
Zab	»	—	5.75	5.45
Tengeri	ó bánsági	—	5.05	5.25
»	» m. snemü	—	—.—	—.—
Repce	uj káposzta	—	11.30	11.80
»	» bánsági	—	—.—	—.—
Kölcs	»	—	4.80	5.30

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre . .	8.14—8.15—8.16—8.17
Buza (1900.) áprilisra	8.61—8.62—8.63—8.64
Rozs októb.	6.58—6.56
Rozs áprilisra	6.98—6.97
Zab októberre . . .	0.——0.—
Zab áprilisra . . .	5.37—5.39—5.37
Tengeri 1900. májusra	5.12—5.11—5.13
Repce augusztusra .	—.——.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.15— 8.16
Buza áprilisra (1900.)	8.61— 8.62
Rozs októberre	6.57— 6.58
Rozs áprilisra	6.95— 6.96
Zab októberre	4.92— 4.94
Zab áprilisra	5.38— 5.40
Tengeri szeptemberre	—.——.—
Tengeri májusra 1900.	5.10— 5.11
Repce augusztusra	11.80—11.90

A budapesti értéktözsde.

Külföldön tartós javulás jelei mutatkoznak s ennek folytán nálunk is barátságosabb az értékforgalom. A hét utolsó napja is hozzájárult a szilárdulás fejlesztéséhez, mert a coulisse java igyekezett kontremin-engagement-jait lebonyolitani. A nemzetközi értékek valamennyien, főleg azonban államvasutak emelkedtek s csekély változások után szilárdan zárultak. A bányapiac ugy külföldön, mint nálunk tartott.

A déli tőzsdén a javulás további előmeneteleket tett s a zárlat nemi realizációkra valamivel gyengébb.

A helyi piac ma kivételesen szilárd volt. Az érdeklődés leginkább közuti és városi vasutak felé irányult, melyek 4—5 forinttal javultak s legmagasabb napi árak mellett zárultak.

Valuták és ércváltók változatlanok.

Az *előtőzsde* szilárd.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 368.——368.75. Osztrák hitelrészvény 362.60—364.10. Osztrák-magyar államvasut 326.50—328.25. Közuti vasuti 344.——347.— Villamos városi vasut 186.50—189.— forint.

A *déli tőzsde* tartott, később gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 367.50—368.75. Osztrák hitelrészvény 362.70—363.90. Osztrák-magyar államvasuti részvény 327.50—328.75. Leszámitoló bank 249.—. Közuti vasut 346.50——349.— forinton.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 362.70. ..agyar hitelrészvény 366.75 Leszamitolóbank 249.—. Rimamurányi vasmü részvény 335.—. Osztrák-magyar államvasut 326.75. Közuti vaspálya 347.—. Városi villamos vasut 189.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	375.—
Osztrák hitelintézet	370.—
Magyar aranyjáradék	117.—
Magyar koronajáradék	95.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	98.—
Magyar jelzálog hitelbank	238.—
Magyar leszámitoló bank	253.—
Rimamurányi vasmü	339.—
Budapesti közuti vasp. részj. . . .	350.—
Déli vasut	72.—
Osztr.-magy. államvasut	341.—
Budapesti bankegyesület	90.—
Fiumei hitelbank r.-t.	89.—
Pesti m. kereskedelmi bank . . .	1415.—
Felsőmagy. bánya- és kohomü . .	100.—
Kőszénbánya és téglagy. r.-t. . .	225.—
Salgó-Tarjáni kőszénbánya	323.—
Ujlaki téglagyár	160.—
Magyar cukoripar r.-t.	1054.—
Magyar fém- és lámpagyár r.-t. . .	100.—
Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t. . .	243.—
Budapesti vill. városi vasut . . .	109.—

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 44.——52.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 52.——56.— forint, Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 64.—68.—, Nagyszemü 69.—72.—. Disznózsir: budapesti 49.——49.50 forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 41.50—42.— forint, 3 darabos 42.50—43.— forint, füstölt 47.——47.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint, 120 darabos —.——.— forint, 100 darabos 17.75—18.25 forint, 85 darabos 22.——22.50 forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.50—13.75 forint, 100 darabos 16.50—16.75 forint, 85 darabos 21.——21.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai 17.50—18.— forint, szerbiai 16.——16.25 forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, október 14. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Őszi buza 8.46. Tavaszi buza 8.74. Őszi rozs 6.92. Tavaszi rozs 6.92. Őszi zab 5.28—5.29. Tavaszi zab 5.69—5.70. Tengeri szeptem-ber—október 5.70—5.72. Tengeri május—junius 5.38. Repce szept.—októberre 12.60—12.70 forinton.

A bécsi értéktözsde.

Az *előtőzsdén* visszavásárlás következtében javult az irányzat, amely később külföldre gyöngült.

A *déli tőzsdén* gyenge az irányzat.

Zárlatkor gyenge volt az irányzat Berlinre.

Bécs, október 14. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% aranyjáradék 115.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 137.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 98.15. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 249.—. Rimamurányi vasmürészvény 334.75. Magyar koronajáradék 93.95. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 92.70. Magyar hitelbank részvény 367.—. Nagyszeremény kölcsön sorsjegy 160.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény 179.50. Magyar kereskedelmi bank 1378.

Bécs, október 14. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 98.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 116.60. 1860-iki sorsjegy 135.—. Osztrák hitelsorsjegy 194.—. Angol-osztrák bank 149.30. Bécsi bankegyesület 263.50. Osztrák-magyar bank 904.—. Déli vasut 70.—. Dunagőzhajózási részvény 375.—. Dohányrészvény 133.50. Császári és királyi arany 5.71—. Német bankváltók 58.97. 4·2% ezüst járadék 98.10. Osztrák koronajáradék 98.10. 1864-iki sorsjegy 195.—. Osztrák hitelintézeti részvény 362.50. Unionbank 297.—. Osztrák Länderbank 232.—. Osztrák-magyar államvasut 326.50. Elbavölgyi vasut 249.75. Alpesi bányarészvény 270.—. 20 frankos arany 9.57½. Londoni váltóár 120.80. Bécsi Tramway 432.—. Az irányzat nyomott.

Bécs, október 14. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 362.— **Magyar** hitelrészvény 367.—. Angol-Osztrák bank 149.— **Unión** bank 263.—, Länderbank 296.—, bankegyesület 232.—, osztrák-magyar államvasut részvény 326.50, északnyugati vasut részv. 70.12, elbavölgyi vasut 250.—, dunagőzhajós részv. 239.50, alpesi bányarészvény 133.75, májusi járadék 335.50, osztrák koronajáradék 268.75, magyar aranyj. 98.30, magyar koronajáradék 93.95 német birodalmi márka készpénz 56.50, ultimóra 59.—, török sorsjegyek —.—, rimamurányi vasmü —.— déli vasut —.— dohányrészvény —.—. Napoleon d'or 9.57½ Lombard —.—.

Külföldi értéktözsdék.

Berlin, október 14. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tőzsde a tegnapi német esti tőzsdék nyomán, amelyek a nyugati tőssdék kedvező irányzatára szintén kedvező irányzatot követtek, meglehetős szilárdan indult. Később az irányzat egyenlőtlen volt. Bányaértékek gyöngén állottak, mert a Laura-kohó részvényei hanyatlottak a ma közzétett üzleti jelentés miatt, amelynek egyes részei nem voltak kielégitők. A járadékok ártartók voltak. 4%-os orosz állami járadékot külföldi számlára élénkebben vettek, mire irányzata szilárd volt. Vasutak ártartók. Transvaali vasuti részvények gyöngék, hajózási részvények szilárdak. A zárlat a készpiac gyöngülésére gyönge volt. Magánleszámitolási kamatláb 4⅞%.

Berlin, október 14. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 97.40. 4% osztrák aranyjáradék 98.50. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93.90. Osztrák-magyar államvasut 139.50. Kassa-oderbergi vasut 169.35. Bécsi váltóár 101.10. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény 190.—. Disconto-Commandit 249.—. Általános villamossági Edison 192.25. Gelsenkircheni 249.40. Laura-

kohó —.—. 4·2% ezüstjáradék 97.40. 4% magyar aranyjáradék 96.60. Osztrák hitelrészvény 227.—. Déli vasut 31.60. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.75. 4% uj orosz kölcsön 98.75. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék —.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 149.50. Harpeni 192.90. Az irányzat gyenge.

Hamburg, október 14. *(Zárlat.)* 4·2% ezüstjáradék 97.10. 1860. sorsjegy 139.—. Déli vasut 31.50. 4% osztrák aranyjáradék 99.—. Osztrák hitelrészvény 226.30. Osztrák-magyar államvasut 139.25. Olasz járadék 91.40. 4% magyar aranyjáradék 96.60. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, október 14. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 97.60. 4% osztrák aranyjáradék 98.65. Magyar koronajáradék 93.70. Osztrák-magyar bank 149.66. Déli vasut 31.75. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.67. Bécsi bankegyesület 132.10. Villamos részvény 147.90. 3%-os magyar aranykölcsön 81.50. 4·2%-os ezüstjáradék 97.45. 4% magyar aranyjáradék 96.35. Osztrák hitelrészvény 227.40. Osztrák-magyar államvasut 139.80. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.36. Párisi váltóár 809.66. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 272.—. Az irányzat szilárd.

Páris, október. 14. *(Zárlat.)* 3% francia járadék 100.30. Olasz járadék 91.40. Osztrák-magyar államvasut 703.—. Francia törleszth. járadék 99.60. 4% magyar aranyjáradék 98.40. Török dohányrészvény 294.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 102.32. Osztrák földhitelintézeti részvény 1230. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 98.75. Ottomanbank 531.—. Párisi bankrészvény 1050.— Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat egyenlőtlen.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

October 14. A sertésüzlet irányzata könnyü áru keresett.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ———— krajcárig. Öreg közép páronkint 360—340 kilogrammig terjedő sulyban ———— krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 42—42½— krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 43½—44 krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 44½—45½ krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ———— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ———— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ———— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ———— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ———— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ———— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ———— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ———— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 42—42½ krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 42½—43— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 43—44 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. okt. hó 12. napján volt készlet 37.982 darab, 1899. október hó 13. napján felhajtatott 737 darab, 1899. évi október hó 13. napján elszállittatott 982 darab, 1899. október hó 14. napjára maradt készletben 37.731 darab.

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarok) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkón tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 frt 50 kr.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 2 millió forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulánsabb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. Alapittatott 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra 300 frttól 10,00 frtig.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; Európai osztály: Berlin, Leipzigerplatz 12. (a társaság saját házában). Nem kölcsönös.
1899. végén érvényben levő biztositások: 355 millió korona.
" " tényleges vagyon: 111 " "
" " tiszta fölösleg biztositottak javára 7½ " "
Ingyen háboru-biztositás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest VII., Erzsébetkörut 50. sz.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 14. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Kardos Kálmán szegedi ügyészt a szegedi itélőtáblához elnöki titkárrá, dr. Tyrnauer Albert ujvidéki törvényszéki joggyakornokot a nagy-bereznai járásbirósághoz aljegyzővé, Kádár Ferenc tordai törvényszéki telekkönyvi átalakító dijnokot a tordai, Bonnyár Vilmos kulai járásbirósági telekkönyvi betétszerkesztő-szakdijnokot a zombori törvényszékhez és Klimberger Miksa igazolványos altisztet a nagy-kanizsai járásbirósághoz irnokokká nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Mahler Ede egyetemi magántanárt a magyar nemzeti muzeumhoz érem-, és régiségtári asszisztenssé, Unterheiner József, Martin Adám, Koreck János, Frank Henrik és Aranyossy Róza szerb-német-csanádi községi elemi iskolai tanitókat, illetve tanitónőt, a szerb-németcsanádi állami elemi népiskolához rendes tanitókká, illetve tanitónővé, Hacker János okleveles tanitót a tarnói állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Vass Albert okleveles tanitót a sárpataki állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Ilosvai Lajos okleveles tanitót az ó-soóvéi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, Papp Vilma okleveles tanitónőt a kis-kapusi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Székely Mária okleveles tanitónőt a kézdi-vásárhelyi állami népiskolához rendes tanitónővé, Kovács Ida okleveles tanitónőt a völcsöki állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Latkóczy Mária okleveles tanitónőt a vecseházi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, Negrey Salamon okleveles tanitót a szlágnai községi elemi iskolához rendes tanitóvá, Bacila Flóris okleveles tanitót az uj-sopoti községi elemi iskolához rendes tanitóvá nevezte ki.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, október 14.

A helyzet sokkal bonyolultabb lett. Az északi depresszió Norvégiából Finnországra huzódott át és elvonulóban van északkelet felé. Nyomában a légnyomás erősen emelkedik, viharos szeleket keltve a norvég partokon. Ugyancsak benyomult a magas nyomás a kontinens belsejébe is és zárt alakot öltött Franciaország felett. A tegnapi olasz depresszió a genuai öböl tájékáról az éjjel északkeleti Magyarországba került és ezenkivül ma reggel még két depresszió ismerhető fel, az egyik Spanyolország felett, a másik a tegnapi olasz depresszió helyén.

Az idő Franciaországot kivéve mindenütt borus és a depressziók mentén tehát csaknem mindenütt esős. A hőmérséklet nyugaton süllyedt, délkeleten pedig emelkedett.

Hazánkon az éjjel a genuai depresszió — élénk szelekkel — átvonult, bő esőzést okozva az ország nyugati és északi felében. A hőmérséklet emelkedett, s fagypont alatt ma reggel egyedül csak Brassómegyében van, míg az Alföld egyes helyein 10o C-ig emelkedett.

A süllyedő hőmérséklettel — átmenetileg — jobbára derült és száraz idő várható.

Vizállás.

		okt. 14.	okt. 13.			okt. 14.	okt. 13.
		méter				méter	
Inn	Schärding	1.30	1.35	Tisza	M.-Sziget	0.50	0.54
Duna	Passau	2.42	2.47	"	Tekeháza	0.30	0.36
"	Linz	0.10	0.08	"	V.-Namény	1.03	0.—
"	Becs	0.10	0.04	"	Tokaj	1.97	2.45
"	Pozsony	2.41	2.3	"	Tisza-Füred	2.94	3.22
"	Komárom	2.93	3.08	"	Szolnok	2.95	3.24
"	Budapest	2.75	2.83	"	Csongrád	2.20	2.71
"	Paks	2.47	2.46	"	Szeged	2.94	2.70
"	Mohács	3.79	3.79	"	Törökbecse	2.53	2.43
"	Gemlics	4.50	4.61	"	Titel	3.85	3.88
"	Ujvidék	4.07	4.22	Ondova	Bártfa	0.—	0.34
"	Panesova	3.58	3.20	Topolya	Hoór	0.—	0.60
"	Orsova	3.05	3.55	Bodrog	Zemplén	1.81	1.97
Morva	Magyarfalva	0.90	0.74	Sajó	Zsolca	2.10	2.12
Vág	Zsolna	0.80	0.58	Hernád	H.-Németi	0.67	0.67
"	Trencsén	0.55	0.54	Beretty ó	Margita	0.53	0.58
"	Szered	0.78	0.80	"	B.-Ujfalu	0.06	0.—
Rába	Sz.-Gotthárd	0.20	0.23	Körös	Csaba	0.09	0.—
"	Sárvár	0.24	0.26	"	N.-Várad	0.20	0.—
"	Győr	2.52	2.61	"	Belényes	0.43	0.—
Dráva	Pettau	1.10	1.—	"	Tenke	0.30	0.35
"	Zákány	0.12	0.16	"	Gurahone	0.24	0.36
"	Barcs	0.61	0.57	"	Borosjenő	0.10	0.14
"	Eszék	2.94	2.19	"	Békés	1.49	1.96
Mura	M.-Szerdah.	0.76	0.80	"	Gyoma	2.22	2.74
Száva	Zágráb	1.20	1.23	Maros	Gy.-Fehérvár	0.26	0.36
"	Szisszek	3.80	4.20	"	Branyicska	0.68	0.72
"	Mitrovica	3.8	3.92	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.29	0.32	"	Arad	0.56	0.46
"	Szamár	1.12	1.21	"	Makó	0.70	0.—
Kraszna	N.-Majtény	0.30	0.32	Temes	K.-Kostély	0.59	0.76
Latorca	Munkács	0.06	0.06	Béga	Kiszető	1.81	0.85
Laborca	Homonna	0.—	0.—	"	Temesvár	0.06	0.03
Ung	Ungvár	0.—	0.—	"	Becskerek	0.40	0.49

GŐZEKE.

Egy használt, jól javitott gőzeke-szerelvény, Fowler kétgép-rendszere, jutányos áron eladó. Érdeklődők sziveskedjenek alanti czimhez fordulni:

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföld.

Káros hamisitások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Csakis ezen védjegygyel valódi.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállitónő, Béos, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Törvényesen védve.

Poudre ravissante cs. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakitó fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. — A ráncokat és redőket kisimitja, a káros szépitőszerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilett-viz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkint 1 frt 50 krért és a **„Savon-Ravissante"** kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krért.

Központi raktár: **ROSA SCHAFFER.** Bécs, I., Graben 14. szám.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

KŐVÁRY ÁRMIN

bank- és váltóüzlete osztálysorsjáték-főelárusitó.

IV. ker. Ferenciek-tere Gróf Cziráky-palota.

The Berlitz School of Languages

Erzsébet-körut 15 II.

Felnőttek rendszeres oktatása (tanfolyamok nagyobb gyermekek részére) *francia, angol, magyar, német, olasz és román nyelvben,* s elegendő számu tanulók esetén a spanyol, orosz és cseh nyelvben. *A Berlitz-iskolában a tanuló az első leckétől fogva csakis a megtanulandó nyelven beszél, és csakis azt hallja.* — Mindegyik tanár csupán saját anyanyelvén oktat. *Oktatás reggeli fél 7 órától, esti fél 10 óráig.* Berlitz-iskolák még 75 nagyobb európai és amerikai városokban vannak. Prospektusok ingyen és bérmentve kaphatók. Fordításokat minden nyelvben elvállalunk.

COPYING OFFICE. Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és fordításokat minden nyelven, ugy mint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Feltünő olcsón

kaphatók Budapest, IV. k., Károly-körut 26. sz.. LŐWY PAULA az „arany forrás"-hoz czimzett óra- és ékszerkereskedésében:

Nickel-remontoir órák 1 frt 90. Valódi svájci nickel remontoir órák 2 frt 90. Fekete acél órák 3 frt 25. Ezüst remontoir órák 4 frt 50. Tula remontoir órák dupla fedelü 6 frt 90. Tallérozott órák 4 frt 75. Arany női remontoir órák 9 frt 90. 14 karat arany férfi remontoir órák 17 frt 60. 14 karat arany fülbevalók 1.80. 14 karat tömör aranygyürük 2 frt 75. Nyakláncok, csinos szivek, inga- és ébresztőórák izléses kivitelben olcsón számittatnak. Vidéki megbizások pontosan eszközöltetnek. Minden óráért 3 évi jótállás.

Deska és uj ajtók, ablakok

méret után, felvasalva, tökéletesen készen, olcsón kaphatók

EISLER ÁRMIN

épitő- asztalosnál

Budapest, V. Nádor-u. 61.

(a Lipót-körut sarkán.)

Orvosilag megvizsgálva.

Legolcsóbb napi árak. Elérhetetlen minőség. Védjegy.

Naponta szétküldés postacsomagokban is

Gyümölcsöt,

a legnemesebb faju uradalmi termést, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállitok utánvéttel:

100 db szercsika alma	2.—
100 db jeges alma	2.—
100 db bőr alma	2.—
100 db óriás (citrom izü)	3.—
100 db császárkörte	2.50
100 db " a legn. fajtából	3.—

Ezeket a gyümölcsfajokat **suly szerint is szállitom,** és pedig: a fent jelzett **almákat 16 krjával** klgr.-ként, a „körtéket 24 **krjával** klgr.-ként.

Rendelményeknél kérem az **utolsó** vasuti állomást is megnevezni.

Perlesz Fülöp Mohácson.

Szabadalmakat

kieszközöl és értékesit az összes államokban

WEISZ SÁNDOR

hites szabadalmi ügyvivő Budapest, Teréz-körut 15. (Andrássy-ut sarkán)

Szabadalmak értékesitésére vonatkozó köszönetnyilvánitásokba betekintés vehető.

Most jelent meg

A magyar iparos

Törvény-szükséglete

az ipari-, kereskedelmi-, váltó-, csődtörvény, a sommás-, bagatell és végrehajtási eljárás népszerü alakban, irományminták kal. Irta dr. Földes Árpád budapesti ügyvéd. Ára 1 frt 50 kr., az összeg előleges beküldése mellett küldi bérmentve

Krausz Henrik

könyvkereskedő. Budapesten, VIII., József-körut 11. sz.

8401

Butorok

háló- és ebédlő-berendezések dus nagy raktáron mindenféle stilben jutányos árban kaphatók

Zelikovics S.

asztalosmesternél Budapest, Dohány-utca 39. sz.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalos-butor egyedüli főraktára

VII. ker. Erzsébet-körut 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Éppen most jelent meg!

Vig történetek.

Irta

Murai Károly.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.

Paraszthecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzette Mascagni P. Szövegét irták Targioni-Tozetti és Menasci. Forditotta Radó Antal.

Személyek:

Santuzza	Vazquezné	Alfio	Mihályi
Liola	Payer M.	Lucia	Valent
Turddu	Kertész		

Utána:

A piros cipő.

Tánclegenda 4 képben, Regel H.-tól. Koreografiáját Hassreiter J., zenéjét Mador Raoul szerzette.

Személyek:

Fedor	Zolnay	Onegin	Smeraldi
Darinka	Balogh Sz.	Katona	Pini
Gregor	Carbone	Parasztasszony	Zsuzsanits

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.

D. u. 2½ órakor félhelyárakkal:

Romeo és Julia.

Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Forditotta Szász Károly.

Személyek:

Escalus	Mészáros	Benvolio	Heténvi
Páris	Dezső	Tybald	Ivánfi
Montague	Abonyi	Montaguené	Boér H.
Capulet	Egressy	Capuletné	Felekiné
Romeo	Mihályfi	Julia	Török I.
Mercutio	Császár	Dajka	Vizváriné

Este:

Pry Pál.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta: John Poole. Forditotta: Csiky Gergely.

Személyek:

Hardy	Ujházi	Willis	Ivánfi
Hardy Frank	Pálfi	Stanley	Mészáros
Witherton	Gabányi	Harry fia	Horváth

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.

Délután 2½ órakor bérleten kivül, mérsékelt helyárakkal

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta Owen Hall. Forditotta Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Radványi	Diomed	Raskó
Iris	F. Hegyi	Silvius	Lubinszky
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lollius	Várnai
Aspasia	Z. Bárdi	Curius	Ternyei
Archias	Kenedich	Melanopis	Izsóné

Este:

Harmadszor:

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Boris.

Eredeti népszinmü 3 felv. Irta Almási Tihamér.

Személyek:

Csató	Szabó	Julcsa	Gazsi
Felesége	Siposné	Kollár	Szirmai
Boris	Blaha L.	Váczi	Vidor

Kezdete 7½ órakor.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.

Délután 3 órakor félhelyárakkal:

A férj vadászni jár.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Georges Feydeau. Forditotta: Mihály József.

Személyek:

Justinian	Hegedüs	Babette	Boros F.
Léontine	Lánczy	Gustave	Góth
Latour	Nikó L.	Bridois	Gyöngyi

Este:

Kis Eyolf.

Szinmü 3 felvonásban. Irta: Ibsen Henrik. Forditotta: Lándor Tivadar.

Személyek:

Allmers	Gál	Asta	B. Lenkei H.
Rita	K. Szerémy G.	Borgheim	Góth
Eyolf	Halász I.	Patikárkisasszony	Hunyady

Kezdete 7½ órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.

Zárva.

Utolsó vasárnap.

CIRCUS HENRY igazgató és tulajdonos Koschke Henrik a városligeti állatkertben.

Ma vasárnap október 15-én

2 nagy előadás

4 órakor délután és este ½8 órakor

A délután 4 órai előadásra minden felnőtt látogató szabadon hozhat magával egy gyermeket, mindkét előadáson **egy eleven lónak ingyenes kisorsolása**, amihez minden páholyülésre 5, zárt- vagy erkélyszékre 4, I. hely 3, II. hely 2 és karzatra 1 sorsjegy ingyen jár.

Esti ½8 órakor PETRI ur DOUBLET MAYER SÁNDOR ur, a birokverseny tanára

nagy dijbirokversenye.

Az összes szerződött müerők fellépte.

Henry igazgató kitünő idomitásaival

Holnap hétfőn bucsu-előadás.

a m. kir. fővárosi államrendőrség tisztviselői nyugdijnöttló segély-egylete javára.

Egy eleven lónak ingyenes kisorsolásával összekötve.

Ehm János étterme a Nemzeti Szinház épületében

Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenyez.

(azelőtt Szikszay Ferenc).

Szinház után friss ételap.

E rovat folytatása a következő oldalon.

Margithid-kávéház Lipót-körut 2. szám. Ma és minden este nagy zenehangverseny BALOGH LAJOS vezetése alatt.

Silberer Ede, kávés.

„Páris" szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 frttól felj. Fürdőszobák és villamos világitás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachusz-pince, látványosság.

Margit Parkkávéház a Margit-hid budai oldalán.

Naponként **Pécsi Pege Károly** kitünő nemzeti zenekarának hangversenye. **Villamos megállóhely.** **Telefon.**

VANEK kávéháza. Csömöri-ut 13. szám. Ma vasárnap okt. 15-én, este 9 órakor. Nagy megnyitó előadása a népszerü ködfátyolkép-estéknek.

A mesterien tökéletes müvek sokasága párosulva a saját találmányu és készitésü sokoldalu mechanikai mozdulatok és fényhatásokkal, éppugy a bemutatások legnagyobb pontossága és határozottsága ez előadások legelsőrangu birét mindenkor biztositják. Tisztelettel VANEK JÓZSEF.

Dankó nóták. **DANKÓ PISTA** Dankó nóták. hires magyar daltársulata

Wesselenyi-utca 51. szám.

MAGYAR SZINHÁZ-kávéház-ban

naponkint a legujabb eredeti közkedvelt **GÖRE NÓTÁK** és **DANKÓ** egyéb remek szerzeményeinek **egyedüli előadási helye** igen kellemes szórakozó hely családok részére is. **Este** 8—12 óráig 12—1 óráig **zene hangverseny**

DANKÓ PISTA személyes vezetésével.

Szabad bemenet. *Mérsékelt kávéházi árak.*

A nagy közönség szives pártfogását kéri **Hermann M.** kávés.

Tátra nagy kávéház legjobban szellőztetett családi találkozóhely a fővárosban VII., Király-utca 77. sz.

Ma és mindennap a kitünő, csakis müvésznőkből álló **TORJADO** elite női zenekar hangversenyez.

Mérsékelt árak. **Szabad bemenet.**

Az ujonnan fényesen berendezett

BODEGA-PINCE The Continental Bodega Company Főraktára.

Nagymező-utca 20. (Somossy mulatóval szemben)

éjjel 3 óráig van nyitva! éjjel 3 óráig van nyitva!

„Union-Szálloda"

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitünő konyha, mindig friss sör. — **Telefon,** villanyos világitás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározóterem 450 □ mtr. — Olvasóterem.

Putzer György

ujonnan átalakitott placcéttermében Deák-tér, ma és mindennap **BOROS MISKA és KISS FERKÓ** hires szólisták és a **SCHRAMMEL-TÁRSULAT** fölváltva hangversenyeznek.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarok.

Hetenkint kétszer nagy katona-hangverseny,

Szabad bemenet. Kezdete 7 órakor. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálat.

Gfelner József éttermei „a sashoz"

VIII., József- és Rökk Szilárd-utcák sarkán.

Részvény-, udvari és dupla márciusi sör, kitünő konyha, asztali- és csemegeborok, palacksörök, külön termek lakodalmak és zártkörü társaságok részére.

GAMBRINUS Nagy sörcsarnok Erzsébet-körut 27. Ma és mindennap katonazene-hangverseny.

Szabad bemenet.

MIAKITS M. bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz, az URANIA szinház mellett, Kerepesi ut 19., a Népszinház és Nemzeti szinház között. Kitünő magyar konyha. — Saját termésü tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálat. — Mérsékelt árak.

Napouta friss bajor és udvari sörök csapolása.

Szinház után friss konyha. — Mindennap zeneestély.

Olcsó kávé-eladás

STAMPFEL E. kávé be- és kiviteli üzletében Kecskeméti-utca 6.

Egy óriási mennyiség olcsó vétele által azon helyzetbe jutottam, hogy *igen finom kávét, kiját 1 frt és 1 frt 10 krért, a legfinomabbat 1 frt 25 krért, pörkölt, naponta kétszer friss, a legfinomabb egyvitek 1 frt 40 krért árusithatom.* Az én kávém, melyeket kezesség mellett árusitok, tiszta, finom izüek, festetlenek, minden mellékiz nélküliek, mert cikkeket, mint sajt, hering és petroleumot, melynek kiárusitása a kávé izének oly nagyon ártalmas, nem árulok.

Kávé! Németh Viktor Budapest, VIII., József-körut 44 BN. Szállit bárhova bármentve 4½ kg. gyöngy vagy honduras kávét 6 frt 30 krért, 4½ kg. afr. mocca vagy java kávét 6 frt 25 krért. — A postacsomag esetleg vegyes fajokból is összeállitható.

A kőbányai Királysörfőző **„GÓLIÁT" MALÁTASÖRE**

gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üditő ital.** Ajánlások: dr. Korányi dr. Kétly budapesti, — és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Szinházi Utmutató folytatása 18. oldalon.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. sz.

Ma

Mundi Rosenkranz am Turf.

Ezt megelőzi:

„Családi dráma"

tragikus kimenetelü bohózat. Irta: H. H.

Továbbá ballettársaság fellépte a

Enriquetta Holzer

L'école de l'abbé,

ballet némajáték.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, bérlő.

Pénztárnyitás 7, — kezdete pont 8 órakor.

Ma vasárnap 2 nagy előadás. Kezdete I-sőnek délután 4 órakor. Kezdete a II-iknak este 8-kor.

Délután 4 órakor először

„ESZTER,"

bibliai melodráma 3 képben.

Délután 3-tól éjjel 3 óráig a télikert kávéházban Munczy Lajos zenekara.

Az esti előadásban uj kiállitással és uj diszletekkel

„Der Weiberfeind"

vig operette 1 felv. — Irta Zwirner K. G.-től, zenéjét szerzette Silber ur.

!! AQUAMARINOFF !!

a legjobb orosz ének- és tánc-csoport

Miss Milly Capell

szenzációs sportjelenet,

Blank Henrik

hasbeszélő,

Mr. Roberts

equilibrista,

ugym. a szenzációs októberi müsor.

Holnap hétfőn első fellépte

Dora Parnes k. a.

a nemzetközi varieté diva.

A mulató villanyos világitása saját gépei által eszközöltetik, a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készittettek

Elővételi jegyek **Weiss A.** nagy szivartőzsde IV., Károly-körut 26. és a mulató nappali pénztáránál kaphatók.

Tánctanitási jelentés

Király-utca 3. I. em. 4.

ezelőtt Freund B.

Van szerencsém a t. c. közönségnek mély tisztelettel jelenteni, hogy szeptember 30-án a tanciskolai tanfolyamot megnyitottam. Kiváló tisztelettel

ANGYAL (ENGEL) A. táncmester.

Beiratkozások naponta elfogadtatnak. — Ujonnan renovált diszitemem lakodalmak és ünepélyek tartására a m. t. közönség szives rendelkezésére áll.

Magyar kard- és francia vitór-vivás

Boczvölgyi Vizy Károly, Lónyay-utca 7. sz. alatti legnagyobb kényelemmel berendezett földszinti vivőtermében az oktatás szeptember 1-től kezdetét vette.

Vivó-leckék és szabad-mérközésekre való előkészitő órák a nap bármely szakában adatnak.

A dijak egyetemi polgárok és társas csoportok részére mérsékeltek.

Semler J.

osztr. csász. és magy. kir. udvari szállító

posztókereskedés

Budapest,

Bécsi- és Deák Ferenc-u. sarkán.

Ajánlja a legujabb angol **férfi- és női costume szöveteket,** valamint a legszebb különlegességeket őszi és téli **kabát szövetekben.** Elismerve a legjobb minőségü **női posztókat** a legujabb szinekben. Dus választék **utazóplaidek** és **kocsitakarókban.**

Kivánatra minták vidékre bérmentve küldetnek.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHÁZ.
Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én.
Délután 2½ órakor, mérsékelt helyárakkal:
A Gyurkovics lányok.
Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.
Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Gombaszögi
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyossy	Radványi	Molnár
Ella	Ledofsky	Gida	Rózsahegyi
Mici	Ráskai	Horkay	Ráthonyi
Terka	Galambos	Sándorffy	Szilágyi

Este:
L. Komáromi Mariska asszony felléptével.
Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából irták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzette: Davidsohn Emánuel.
Személyek:

Monaóh	Szilágyi	Szulamit	Komáromi
Áron	Mátrai	Abigail	Kápolnai
Absolon	Beöthy	Cingitang	Rózsahegyi

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1899. évi október hó 15-én
D. u. 1/24 órakor, félhelyárakkal:
Tündérlak Magyarhonban.
Népszinmű dalekkal 3 felvonásban.
Este:
Folt, amely tisztit.
Dráma 4 felvonásban. Irta Echegaray J. Forditotta Patthy Károly.
Kezdete 7 órakor.

Katona-ügyekben
legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz
reklamációkat,
megszerez **tüleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak** és **önkéntesek** összes személyes ügyeiben stb. a **Dominke János** v. cs. kir. százados tulajdonát képező
KATONAÜGYI IRODA
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Kerékpár-iskola,
a legnagyobb és legelegánsabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve, (1000 □ m.)
Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

KERTÉSZET. Disz-, táj-, villa-kertek, parkok létesitését és átalakitását modern izlés szerint jutányosan vállalnak
LOKOVSEK és PATEK mü- és tájkertészek
Budapest, I. ker., Táltos-utca 13. szám.

A Kőbányai Királysörfőző
részvénytársaság
tekintetes igazgatóságának
BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Alulirottak, mint az oly méltán hirneves „Góliát" malátasörnek a forgalomba hozatal óta állandó konszumensei őszinte örömünknek adunk kifejezést ezen uj hazai gyártmány kiérdemelt sikere felett s a mint készletünk kifogy, kérjük majdani rendelésünk sürgős effektuálását.

Baján, 1899. augusztus 21-én.

Teljes tisztelettel
Első Bajai Szeszgyár és Szesz Finomító.

Iskolai hegedük
3, 4, 5, 6 frt s feljebb, teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) **7, 8, 9, 10** frt s feljebb, valamint az összes **iskolai** és zenekari hangszerek, ugyszintén **harmoniumok iskolai** használatra a legjutányosabban szerezhetők be:
Sternberg Ármin és Testv.
cs. és kir. udvari
hangszer-gyár,
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36. szám.
Külön **zongoratermek Kossuth Lajos-u. 22.,** (Károlykörut sarkán) Zenepalota. Képes árjegyzék ingyen, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kivántatik árjegyzék. Harmonikákról és zenélő-automatákról külön árjegyzék jelent meg.

Teljes gazdasági- és iparvasutak berendezése, kéz-, ló-, gőz- vagy villamos üzemre.
Sikló-, függő- vagy sodrony-**kötélpályák** szab. rendszer szerint.
Szab. gőzcsapágyak 50% vonóerő- és kenőanyag megtakaritással.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN
KOPPEL ARTHUR-FÉLE VASUTAK.
BUDAPEST, VI., Külső Váci-ut 79.
Mozdonyok, mozdonyjavitások. Billenő-, tégla-, bánya- és személykocsik. Váltók, kerékpárok, forditókorongok, sinek, vágányok, sinkapcsoló szerek. Teljes vasuti berendezések bérbeadása.

Dr. Brehmer gyógyintézete
tüdő beegeknek
„Görbersdorfban Szilézia."
Nyári és téli gyógymódban egyaránt világhirü sikerek
Főorvos dr. Schloessig Károly,
ezelőtt Strümpell tanár erlangeni klinikájának segéde.
Prospektusokat ingyen küld
a kezelőség.

Megnyilt a könyvbazár
VII., Erzsébet-körut 36.
Az *összes* raktáron levő *könyvek 5, 10, 15 és 20* krjával kaphatók. Ritka alkalom! Nagy választék! Az egész berendezés olcsón eladó!
Csak 1899. november 1-ig.
VÁVÁRLÁS NEM KÖTELEZŐ.

Homlokzat-festék-gyár
Első cs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120.
(Saját házában.)
Kitüntetve aranyérmekkel.
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai laktanyák, vasutak, ipari, bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, nyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. — E homlokzatfestékek, melyek mésszel összekeverve, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól felfelé szállittatnak és ami a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A doktorátus
szabályszerü megszerzésére (Dr. jur. phil. med.) európai egyetemeken (esetleg honoris c. is) negyven év óta adok szakszerü speciális informácjókat és tanácsot. Referenciák az összes államokban és társadalmi osztályokban. Csak nem névtelen levelek **„Dr. R."** alatt Boroszló (Breslau) főposta restante válaszbélyeg 7 kr

Téli sanatorium
Uj-Tátra-Füreden
Havas-Görbersdorfi módszer szerint a hygienia minden kellékeivel ellátva s teljes kényelemmel ujonnan berendezve október 1-én a közhasználatnak átadatott.

Grötzner-féle Tarolin capsulák.
Specificum:
hólyagbántalmaknál, hugyesőfolyásnál.
Könnyü kényelmes, biztos gyógymód, minden fecskendezés nélkül.
1 doboz ára 3 korona.
Kapható
minden gyógyszertárakban
Főraktár Budapesten: Városi gyógyszertár, Városháztér

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készitmények, melyek zenemüvészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.
Keresztély mintazongoratermében,
Budapest, Váci-körut 21. sz.
Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

Most jelent meg!
Flammarion Camille:
A VILÁG VÉGE.
Forditotta: **dr. Kenedi Géza.**
A világhirü francia csillagász e legkiválóbb munkájának már a nyolcadik kiadása került könyvpiacra. Ennél jobb **ajánlásra** nem szorul ez a könyv, melyben a költő fantáziája az elbeszélő ritka müvészetével párosult, hogy elmét, szivet és lelket gyönyörködtessen. A remek kivitelü kötetet ugyanazok a müvészi rajzok teszik becsessé, melyek pár éve megjelent s azóta teljesen elfogyott ötforintos diszkiadást ékesitették. Ugyanaz a forditó, aki a diszkiadást forditotta, dr. Kenedi Géza, a kiváló publicista és iró, — gondosan átnézte ez az uj kiadást is, amely nem tévesztendő össze a Kostyál-féle jegyzetekkel és nem teljes forditással. A 226 oldalas könyv ára **diszkötésben (vászon, arany-nyomással) 80 kr., füzve 50 kr. Vidéki megrendeléseknél kérünk 10 kr. postadijat mellékelni.**
Kapható:
VASS JÓZSEF
könyvkereskedésében,
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 38. sz.
Kimeritő árjegyzék olcsó müvekről ingyen és bérmentve.

Fölhivás!
Olcsó és jó bevásárlásra a „Józsefvárosi szőnyegházban"
VIII., Kerepesi-ut 39.. Adria-szálloda mellett.
Szőnyegek: 175/240 8, 12 és 20 forint
200/300 12, 15, 22 és 28 forint
továbbá minden nagyságban és minőségben.
Futószőnyegek: 20, 26, 38, 48, 60 és feljebb méterenként.
Garniturák: 5 frttól feljebb
Függönyök: 2 frttól »
Csipke-függönyök: 1.75-től feljebb.
Láb-, lépokrócok és flanel-takarók.

Linoleum
viaszkos vászon-különlegességek:
Kókusz futószőnyeg, kókusz lábtörlők, továbbá Kárpitos kellékek, valamint butorszövetek, ebédlődivánszőnyegek, matrac és szalmazsákvásznak nagy választékban.
Tisztelettel
WEISZ ÁRPÁD
Kerepesi-ut 39. sz.
Kérem a cimre ügyelni.
Mintákkal szivesen szolgálok.

Gimnáziumi érettségire
előkészitek legalább VI. középiskolával birókat.
Kereskedelmi érettségire
legalább IV. középiskolával birókat.
Bővebb felvilágositást nyujt
Szimányi S.
nyug. tanár és igazgató
Budapest, VI., Andrássy-ut 51. szám.

Tánctanintézet-megnyitás.
Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a
ROYAL-SZÁLLODÁBAN
volt táncintézetemet
Arany János-utca 34. sz., I. em.
(Váci-körut közvetlen közelében) helyeztem át és f. évi **október 15-én megnyitom.** Bérlet-ek naponta d. e. 9—10-ig és d. u. 2—3-ig. **Gyermekek részére d. u. külön oktatás.** Kényelmesen berendezett termeimet zártkörü mulatságok és lakodalmakra készséggel bocsátom rendelkezésre. A közönség nagybecsü pártfogását kéri kiváló tisztelettel
FIBENSCHÜTZ BÉLA
okl. táncmester.

Ujdonságok az 1899-iki őszi ès tèli idènyre!

I. osztály

tartalmaz legujabb **divatos gyapju-szöveteket 28** krtól **1** forintig.

II. osztály

tartalmaz különleges **divatos gyapjuszöveteket 1.10**-tól **1.95**-ig és **2.10**-től **3.50**-ig

III. osztály

tartalmaz legujabb **selyemszöveteket** ... ... **54** krtól **2.50**-ig.

IV. osztály

tartalmaz elragadó **flanellbarchenteket** ... ... **24** krtól **52** krig.

Külön szőnyeg és függöny osztàly.

Áruház LESSNER D. BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81—83.

Mintarendeléseknél tessék pontosan megjelölni, melyik osztályból és milyen fajta minta tetszik. Saját müterem a legelegánsabb ruhák elkészitésére stb. az áruházban.

Legolcsóbb árak. **Katalogusok és minták ingyen és bérmentve.** **Legolcsóbb árak.**

További különlegességek: **iró- és másolótinták.** Vizmentesitő **bőrkenőcs.** Szab. talpóvószer **„Vandol“** Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan. **Bőrlakk.** Lószerszámpaszta. **Fegyver- és pata-zsir.**

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolendt-féle cipőfénymázat** világos lábbelinek csak **Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.**

Mindenütt kapható. Cs. k. szab. gyár alap. 1882. Pécsben. Gyári raktár: **Bécs I. Schulerstr. 21.** A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan figyelni a nevemre: **St. Fernolendt.**

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Képes árjegyzék bérmentve. Jávitásuk pontosan eszközöltetnek.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

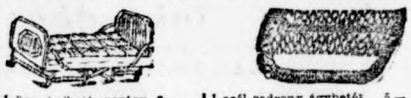

1 összehajható vaságy 8 matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. sely. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő vatrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyteritő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint 25 krtól 4 frtig.	

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetszó árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

VÉDJEGY

Klórmentes! ***Ártalmatlanságért jótállás!***

Egy uj, ***hasonlithatlanul jó mosószer***

gyolcs- és pamutfehérnemühöz

a

Schicht-féle fehéritő-szappan

poralakban.

Előnyök: *Legnagyobb kiadósság, játszi könnyü munka, a ruha legnagyobb kimélése, vakitó fehér, teljesen szagmentes ruha és olcsó ár.*

Kapható minden e szakba vágó kiskereskedésben 5, 10, 20 kros és 1 frtos csomagokban.

Tessék figyelni a védjegyre.

Budapesti képviselő: DEGGELLER KÁROLY ur, Akadèmia-utca 9.

VÉDJEGY

Egy háziasszony sem fogja megbánni az egyszeri kisérletet.

VÉDJEGY

Király-utca 41. sz. **AMERIKAI ÁRUHÁZ** Király-utca 41. sz.

Ajánlja dus választékban és legfinomabb kivitelben női-, urifehérneműek, divatcikkek, selymek és szabókellékeket a legolcsóbb árak mellett ❖ SPIEGEL GYULA. ❖

VII., Király-utca 41.

Vidéki megrendelések ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ póstán utánvétel mellett.

1 vég kreasz-vászon	3.25, 4.—, 4.50, 5.—, 6.—	Női trikó-ingek	—.50, —.75, 1.—, 1.50
1 „ lepedő-vászon	3.50, 4.—, 5.—, 6.—	„ téli harisnyák 3 pár	—.60, —.90, 1.40, 2.—
1 „ „ „ 3/4-es	5.50, 6.—, 7.50, 9.—	„ kesztyük (minden szinben)	—.68, —.80, 1.—
1 „ kanavász	3.25, 4.—, 4.50, 5.—, 6.— 8.—, 10.—	„ zsebkendők 6 drb	—.60, —.90, 1.20, 1.80
1 „ siffon	3.50, 4.—, 5.—, 6.—, 7.50	3 drb. frottir törülköző	1.35, 1.60, 1.80
1 „ 50 röfös Rumburger	7.25, 8.—, 10.—	6 „ dam. „	1.25, 1.50, 2.—, 2.50
Fehér damaszt terítők	1.80, 2.50, 4.—, 6.—	Derékfüzők	—.60, —.90, 1.20, 1.80, 2.50, 3.—
Színes „ „	2.—, 2.50, 3.—, 4.—, 6.—	Bourett garnitur	4.50, 6.—, 8.—, 10.—
Női téli bluzok	1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 3.—	„ függönyök	1.50, 2.—, 3.—, 5.—
„ ingek	—.60, —.80, 1.—, 1.25, 1.50	Csipkefüggönyök méterje	—.20, —.30, —.50, —.75
„ szoknyák	1.—, 1.25, 1.50, 2.—, 3.—		

Uri ing, redős darabja	105, 1.25, 1.50, 2.—
Francia Cöper-nadrág	—.45, —.65, —.85, 1.20, 1.50
Díszes hálóing	1.05, 1.50, 2.—
Trikó-ing	—.50, —.75, 1.—, 1.50, 2.—, 2.50, 3.—
„ nadrág	—.50, —.75, 1.—, 1.50, 2.—, 2.50
6 drb. gallér 5 rétü	—.70, 6 rétü 1.—
6 pár kezelő 5 rétü 1.20, 6 rétü	1.60
6 „ uri harisnya	—.60, —.85, 1.—, 1.50, 2.—
Nyakkendők	—.20, —.30, —.45, —.60, —.80, 1.—, 1.50
Uri glacé kesztyük	—.68, —.90, 1.20
„ kötött „	—.50, —.75, 1.—. 1.50

Sneidig egyenruhákat
készit
BLUM SÁNDOR
Budapest,
Váci-utca 12. szám.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 „	1 iróasztal, 3 fiókos	16 „
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	125 „
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	170 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	32 „	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	60 „
2 ágy, magas, diófa, matt	32 „	1 garnitura selyem-behuzat	80 „
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	22 „	1 garnitura plüss-behuzat	95 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	48 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márványnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 „		

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Hatóságilag engedélyezett végeladás
nélkül is lehet
szőnyegeket, függönyöket, takarókat stb.
olcsón, divatnak megfelelően, jól vásárolni.
Dus választéku raktárunkon kaphatók:

Jute futók	20 krtól	feljebb	Tapestry futók	1 frt 20 krtól	felj.
Manila „	40 „	„	Brüssel „	1 „ — „	„
Hollandi „	65 „	„	Velvet „	1 „ 90 „	„
Kokus „	65 „	„	Pokróc „	1 „ 20 „	„

Egyben szőtt salon-szőnyegek és ágyelők **Smyrna-szőnyegek** (kézimunka) □ méterenként 8.— frttól feljebb. Asztal és ágyteritők, pokrócok, függönyök, butorszövetek stb. ajánlatnak szives megtekintés és bevásárlásra.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA cs. és kir. udv. szállitók, m. kir. szab. nagykereskedők
V., ERZSÉBET-TÉR 11. SZÁM.

MEIDINGER kályhagyár

Ehrlich J. és H.
Budapest—Bécs.
BUDAPEST, IX., Lónyai-utca 15
Eredeti Meidinger rendszerü töltő, szabályozó és szellőző, valamint uj szerkezetü, kizárólag fafütésü kályhák.
„Ideal" kiz. szab. szabályozó, töltő és fűzőkályhák.
Szabad. Siemang-Ehrlich-féle kaszárnyakályhák. Uj szerkezetü Meidinger Calorifères-ek cserépburkolattal.
Központi légfütések és szellőzők.

Vivmany a fényképészet terén!
Lloyd kamarák remek kivitelben, filmekre, szerkezetük teljesen kodak, minőségük jobb, továbbá utazó és műtermi kamarák és a fényképészethez tartozó összet vegy- és műszerek legpontosabb kiszolgálat mellett legolcsóbban kaphatók.
Nagy M.
fényképészeti cikkek gyári raktárában Károly-körut 3. Műkedvelők részére kényelmesen berendezett laboratorium ingyenes szaktanitással, képek kikészitése olcsón elvállaltatik.
Telefon 10—61

Mindszentek napjára!
A legnagyobb választék
Kap- és babérkoszorukban
a legolcsóbb árakon 1 frttól följebb. Vidéki megrendelések a legpontosabban elintéztetnek. Minden fajtáju **virágdiszitések** legolcsóbban elvállaltatnak.
Fühlkorn János
mü- és keresk. kertész koszoruraktára által
Budapest II. ker., Ostrom-utca 19. sz.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a
SPIRITIZMUS,
mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megujuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.
Magyarországon a következő müvek jelentek meg és részben leszállított áron kaphatók:
TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
„ „ „ Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.
HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. **Ujdonság!!** 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hirneves iró rejlik).
NÉREI ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kisérletezéséről. Ára 30 kr.
ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó **családi köröket** megalakitani? Ara 1 frt 20 kr.
Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvostanár, a legnagyobb szkeptikus spiritualiszta? Közli B. Mikos János. Ara **60 kr.**
Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett
Szilágyi Béla könyvkereskedésében és antiquariumában Budapesten, IV., Károly-körut 26. szám.
Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza", melyből az uj kiadás **sajtó alatt van**, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

TIPOR
bank- és váltó-üzlet részvénytársaság BUDAPEST, Dorottya-utca 12. sz.
500,000 korona nyerhető
1 drb 3%-os Magyar Jelzálog-igérvénynyel. Huzás okt. 25-én, főnyeremény 100,000 kor. ára 2 frt,
1 drb Bécs városi sorsjegy-igérvénynyel. Huzás nov. 1-én, főnyeremény 400.000 kor. ára 5 frt.
A kettő együtt csak 6.50 frt. Póstai megrendeléseknél portóért 15 kr. küldendő.

Távolság nem akadály!
Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzen. Képes mértékvételi utasitás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállitónál, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák ujra becseréltetnek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

Magy. kir. államvasutak. Igazgatóság, 148260 szám. 39363 CV.

Hirdetmény.
A kézbesithetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános árverés utján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárú raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

Kolozsvár állomáson	1899. október hó 16-án
Pápa	16.
Zágráb	17.
Brassó	17.
Arad	18.
Pozsony	18.
Miskolc gőm. p. u.	19.
Budapest Dunapart	19.
Debrecen	20.
Szeged	20.
Csaba	23.
Győr	23.
Pécs	24.
Nagyvárad	24.
Temesvár Józsefváros	25.
Veszprém	25.
Nagy-Szeben	26.
Budapest ny. p. u.	26.
Kassa	26.
Szatmár	27.
Szabadka	27.
Fiume	27.
Eszék	30.
Kecskemét	30.
Budapest Józsefváros	31.

Budapest, 1899. október hó 1-én.
Az igazgatóság.

Butor
ugy készpénzért mint részletfizetésre legjutányosabb
Fuchs Bódog-nál
Budapest, VIII., József-körut 26.

Bon-ton katonai
játképes levelező-lapok
10 eredeti és gyönyörü alak, legfinomabb és müvészies kivitelben
Merényi József
játképes levelező-lap kiadó-vállalat
BUDAPEST, VI., Dessewffy-utca 26. szám.

HANGSZEREK
direkt soksz. a kitüntetett **gyárból**
Müller József,
SCHÖNBACH (Csehország).

Jótállás, Visszavétel.
—
Nagy raktár:
solo-hegedükben, cellokban,
uj és régi mesterhangszerekben.
KATALOGUS INGYEN.
Régi hegedük és cellok fizetésképp elfogadtatnak.

Csakis intelligens és jó referenciákkal rendelkező **képviselőket** keres egy nagy társaság minden helyen
acetylen világitási
berendezések létesitésének közvetitésére. Gázfejlesztő készülékeink az eddigieket mind felülmulják és a gázt teljesen megtisztitják ugy, hogy az égésnél füst, ártalmas gőzök és büz nem keletkezik. Robbanás veszélye teljesen ki van zárva. Ajánlatokat eddi i foglalkozás és a referenciák megnevezésével kérünk **„Magas jutalék"** jelige alatt o lap kiadóhivatalába.

Cselédek
biztositását betegség esetére csak **1 frt 50 kr.** évi dijért elvállalja — bármely naptól kezdődőleg és minden mellékdij nélkül a „Zion" jótékonysági egylet, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. Ezenkivül a „Zion" egylet azt az előnyt is nyujtja, hogy a **cselédváltozásokat** nála bejelenteni nem kell.
(TELEFON: „ZION"-EGYLET).

Salamon Odön
Kocsin és Gyalog
(Szatirikus társadalmi rajzok)
cimü könyve megjelent
második kiadásban.
Ára: 1 forint.
Megrendelhető a
Budapesti Napló
kiadóhivatalában
Budapest, József-körut 18.

36 év óta fennálló szőnyegraktárunk

teljes feloszlatása következtében

hatóságilag engedélyezett

szőnyeg végeladás.

Óriási szőnyegraktárunk

végleges eladása szabott szenzációs árakon. — Az eladás csak készpénzfizetés mellett történik.

TOTTIS és KREN

IV., Bécsi-utca 1. sz. Hajó-utca sarkán.

1502—1899. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az uj Szamostorok feletti elfajult Tiszaszakasz rendezése céljából végrehajtandó mederszabályozási munkálatokhoz szükséges

rőzse-, terméskő- és lágyitott vassodrony-anyagok szállitására

vonatkozólag a szatmári m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Majláth-utca 2. sz.)

f. évi október hó 31-én d. e. 10 órakor

nyilt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A szállitandó anyagok a következők:

1. **Rőzse-anyag** ... ... **20235·0 m³**
2. **Terméskő-anyag** ... ... **2648·0 m³**
3. **Lágyitott vassodrony** **5911.0 kg.**

Az ajánlatok minden anyagnemre külön-külön teendők.

A szóban forgó anyagok szállitására vonatkozó tervezetek, valamint a kötendő szerződés mintája és annak kiegészitő részét képező általános és részletes vállalati feltételek, ugyszintén az ajánlati feltételek a **szatmári m. kir. folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők, hol egyszersmind az ajánlati minta is megszerezhető.**

Szatmár, 1899. évi október hó 8-án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

! Kézimunka-ipar !

Mindennemü legdivatosabb kézimunkák, kézimunka-szövetek, himző-, kötő és horgoló-anyagok a legnagyobb választékban, a legolcsóbb gyári árakon.

Előnyomda és rajzmüterem.

Preisach C. Gusztáv és Tsa-nál

Budapest,

VIII., Kerepesi-ut 17. sz.

Nagy raktár a legjobb szabadalmazott himzőkeretekből.

A legkitünőbb minőségü valódi

FRANCIA GUMMI

és

halhólyag-különlegességek

(präservativ).

I. rendü minőség	3 drb	1 frt.
II.	"	6	" 1 "
III.	"	12	" 1 "

8 drbból álló mintagyüjtemény 1 frt.

Az Egy-forintos áruházban

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-u. 6. sz.

Az összeg és 20 kr. előzetes beküldése után bérmentve.

Ősz-ül a haja ??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely nem festi a hajat, hanem a haj eredeti színét adja vissza. ÷ Üvegje 1 forint. ÷

Egyedül:

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

SPECIALISTA

sérvkötőkben!

Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötője a legujabb szerkezettel elismerve a legtökéletesebbnek ezen genreben. Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást s megfelel a legmagasabb követelményeknek!

Árak: Egyoldalu 6 frt. Kétoldalu 12 frt.

Meg nem felelő kicseréltetik.

Képes árjegyzéket diskrécióval küld a gyár.

Keleti J.,

BUDAPEST,

VI., Koronaherceg-utca 17.

LUKÁCS VILMOS

Budapest, V. ker., Fürdő-utcza 10. szám.

A m. kir. szabad.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

legismertebb és legnépszerübb

főelárusitója

ajánl és szétküld I. osztályu (V. sorsjátékra) eredeti sorsjegyeket és pedig:

1 egészet à . . **6** frt, | 1 negyedet à **1.50** kr,
1 felet à . . **3** frt, | 1 nyolczadot à —.**75** kr.

Megrendelések az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett is, bérmentve eszközöltetnek.

NINCS TOBBÉ POR.

A Dustless Floor Dressing Co. New-York

Hygieai pormentesitő Vállalat, elvállal **irodák** és **üzleti-helyiségek, kávéházak, vendéglők**

pormentesitését

jótállással, az egyedül valódi amerikai Dustless porölővel.

1 liter (10 □-méterre elégséges) valódi amerikai Dustless ára 1 frt 50 kr. — 1 beeresztő szerszám 65 kr. — 1 seprü (e célra külön) 1 frt 20 kr.

DITRICHSTEIN MÓR

TELEFON 14—59. VII. ker. Nyár-utca 34. sz. **TELEFON 14—59.**

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Távirat Bécsből.

Hogy a világhirü **patentarany jubileumi órákat**, a melyeket eddig csak közvetlenül órásoknak adtak el, **a nagyközönségnek** is hozzáférhetővé tegye, a régóta **reálisnak és szolidnak** elismert alulirt **cég** elhatározta magát, hogy ezt az órát még 10 egyéb értékes tárgygyal együtt mindenkinek az eddig még nem létezett 6 frt 75 krnyi potom áron szállitja.

Egy patent-arany jubileumi óra 3 fedéllel, 24—30 gránként felhuzandó, dusan gravirozva és guillosirozva. Teljesen pótolja az **arany órát**, 5 évi kezességgel a jó járásért,

1 patent-arany-óraláne, legujabb fazon, karabélyival.
1 erszény, csinos, tartós,
1 kitünő zsebkés, finom acélpengével,
1 arany-utánz. gyürü szimili brilliánssal,
2 arany-ut. kézelőgomb, patentzárral,
4 arany-ut. ingmellgomb,
1 arany-utánz. nyakkendőtü finom kővel,
1 örökös notesz,
1 örökös zsebbeli tüzszerszám,
1 ceruza, egyuttal zsuzsunak való, mechanikus készülékkel,
4 juxtárgy, amelyek általános derültséget keltenek és különben 1 frt-jával árusititatnak.

Mind a 20 értékes tárgyat együttvéve a patent-arany jubileumi órával köteles az alulirt cég csak 6 frt 75 krért bárkinek szállitani. Nem tetszőt szivesen kicserélek, tehát kockázat ki van zárva. Rendelhető készpénzért vagy utánvétellel **Rabinowicz, Béos,** I., Maximilianstr. 3. N. B cégtől.

Gummi

francia övszer,

férfiaknak frt: 2, 3, 4, 5 tucatja, nőknek frt: 2.— darabja.

MILKO Aggteleki-utca 4.

Titkos betegségek

gyógyitására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján.

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyit legrövidebb idő alatt biztos sikerrel **férfiaknál és nőknél: hugycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist,** ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Meglepő az eredmény férfiui gyengeségnél (impotentia) ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető.

Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz.,
(Dohány-utca sarok, I. emelet).

Bejárat a lepcsőnél. *Külön várótermek.*

Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. *gummisérvkötő*. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pelloták oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő locsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldaluló 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centimeterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, hasköté, köldökkötő, irrigateur, mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátgyengetartó, légpárna, ágybetét, havihajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendeléseket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapittatott 1858

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.

A címre ügyelni tessék.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrápolás, nemi- és hugyszervi bántalmak képesitett szakorvosa.

gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a nemi betegségek és gyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, továbbá bárminő bőrbetegséget és szépséghibát a külföld által elismert legujabb kitünő módszereivel.

Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.

Rendel: délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.

Külön várótermek hölgyek és urak részére.

Levelekre azonnali válasz.

HEIM-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott

HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító. Legjobb hirnevü cs. és kir. kiz. szab.

KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

eredeti minőségben csak gyári raktárunkban

BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA“ szabályozható-, töltő- és ventiláclós kályhánkat kettős köpennyel.

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.

Központi légfütést egész épületek számára.

Száritó-készületek ipar- és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

TÜZIFA!

4 méter kemény tüzifa fölapritva, házhoz szállitva és behordva kapható

16 frtért

BÄCK JÓZSEFNÉL

V. ker. Kárpát-utca 19.

Telefon 31—35. Telefon 31—35.

Magyar ipar.

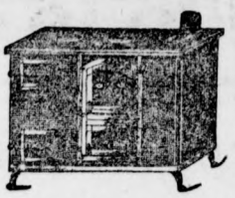

Fütőkályhákat, takaréktüzhelyeket

szállit a legjobb minőségben jótállás mellett

EHRLICH G. GUSZTÁV

magyar kályhagyára Budapesten.

Meidinger-kályhákat,

Fekete fényezett acéllemez köpennyel vagy különféle szinre zománcozott köpennyel, lányozott alapzattal a legdiszesebb kivitelben.

Szabályozó töltőkályhákat

acél vaslemez-burkolattal és tüzszilárd betéttel, jótállással.

Szabályozható kályhákat fafütésre.

„Ehrlich-féle“ kávéház és vendéglő részére alkalmazható kályhákat.

Asztaltüzhelyeket

a legtartósabb és el nem pusztitható zománcburkolattal minden szinben és szép kivitelben. — „Ehrlich-féle“ uj

Asztaltüzhelyeket

recés oldalfalakkal vaslemezből.

Takaréktüzhelyeket

erős anyagból készitve, szép kivitelben és olcsó árak mellett.

Szelelő-rácsokat.

Gyár: VII., Fogarasi-ut 6. Telefon 62—21.

Mintaraktár: VII., Dohány-u. 1.2 Telefon 60—08.

MERCUR

BANK- ÉS VÁLTÓ-ÜZLET R.-T.

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Az *V. m. kir. szabad.*

osztálysorsjáték

első huzása

már november 16-án és 17-én lesz.

E huzáshoz érvényes sorsjegyek kaphatók a következő eredeti árakon:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
6 frt	3 frt	1 frt 50 kr.	75 kr.

Rendelések pontosan intéztetnek el.

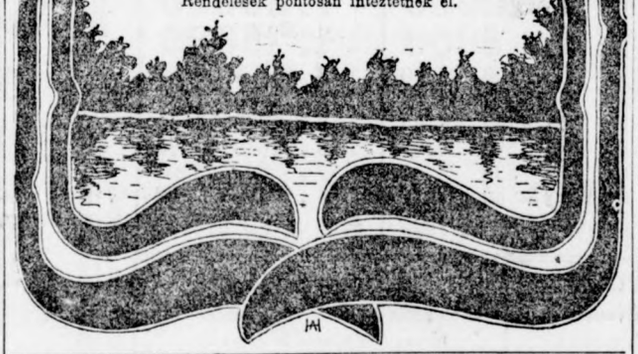

GYEREKRUHÁT

és fehérnemüt, valamint egész gyermek-kelengyét, divatos és szolid kivitelben, olcsón készit

FRIEDMANNÉ HERZ IRÉN

Budapesten, VI. ker., Bajnok-utca 1. szám.

A szabadalmazott

„Fairbanks“ mérlegek

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak *és a hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.*

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket,

különösen gazdák, gazdaságok, községek és *uradalmak* részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk,

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár részvény-társaság

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen:

központi irodánkhoz: Andrássy-ut 41. sz. intézendők.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor, volt csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig: 8 óráig.

Dijazott levelekre legmagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERÜ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek összerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 80 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. A ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitució.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacsok.)

A pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altestszervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s a mellett oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik.

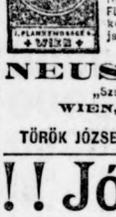

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é. 5869

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp hashajtó labdacsait.** Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipótkor“ cimzett gyógyszertára

WIEN, I., PLANKENGASSE 6.

Raktár BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utca 12. szám.

!! Jó és olcsó !!

1 vég legi. **ing-siffon,** 20 m. hosszu, 86 cm. széles frt **4.—**
1 „ legjobb **cérnavászon,** 23½ m. hosz, 80 cm sz. „ **6.20**
1 „ szintartó **oxford** ingekhez, 24 m. „ 80 „ „ „ **4.30**
1 „ **női szoknya,** mosható, 90 cm. sz. 240 cm. hosz. **—.55**
1 tucat **battiszt-zsebkendő,** 48×48 nagy **1.20**

Louisiana-posztó

fehér, puha fehérnemü-szövet, határtalan erős **1 vég 20 m. hosszu, 90 cm. széles** ... ... **5.40.**

Ágynemük, háziban kész. vásznak, flanellek, ruhabarchentek, pique-barhentek, törülközők, asztalkendők és ágyfehérnemüket csak jó, szolid minőségben szállit utánvéttel:

Kraus József vászonárugyára,

Nachod, Csehország.

Minták ingyen, **12 frton** felüli rendeléseknél 2% cassa-sconto.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték **(V. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusitóknak elárusitás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott

OSZTÁLYSORSJÁTÉK SORSOLÁSI TERVE

Ötödik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály — **Betét 12 korona** — Huzás: 1899 nov. 16. és 17.

Nyeremény		Korona
1 à		60000
1 à		20000
1 à		10000
1 à		5000
3 à	2000	6000
5 à	1000	5000
8 à	500	4000
30 à	300	9000
50 à	100	5000
2900 à	40	116000
3000 ny.	Kor.	240000

Második osztály — **Betét 20 korona** — Huzás: 1899 decz. 13. és 14-én

Nyeremény		Korona
1 à		70000
1 à		25000
1 à		10000
1 à		5000
3 à	3000	9000
5 à	2000	10000
8 à	1000	8000
20 à	500	10000
60 à	300	18000
3900 à	80	312000
4000 ny.	Kor.	477000

Harmadik osztály — **Betét 32 korona** — Huzás: 1900 Jan. 9., 10. és 11

Nyeremény		Korona
1 à		80000
1 à		30000
1 à		20000
1 à		15000
3 à	10000	30000
5 à	5000	25000
8 à	2000	16000
10 à	1000	10000
70 à	500	35000
4900 à	130	637000
5000 ny.	Kor.	898000

Negyedik osztály — **Betét 40 korona.** — Huzás: 1900 január 31. és február 1.

Nyeremény		Korona
1 à		90000
1 à		30000
1 à		20000
1 à		15000
3 à	10000	30000
5 à	5000	25000
8 à	2000	16000
10 à	1000	10000
70 à	500	35000
3900 à	170	663000
4000 nyer.	Korona	934000

Ötödik osztály — **Betét 32 korona.** — Huzás: 1900 február 21. és 22-én.

Nyeremény		Korona
1 à		100000
1 à		30000
1 à		20000
1 à		15000
3 à	10000	30000
5 à	5000	25000
8 à	2000	16000
10 à	1000	10000
70 à	500	35000
3900 à	200	780000
4000 nyer.	Korona	1061000

Hatodik osztály — **Betét 24 korona.** — Huzás: 1900 márczius 14-től április 10-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
Korona
1,000,000
(Egy Millió)

1 jut. kor.	600000	600000
1 nyer. à	400000	400000
1 à	200000	200000
1 à	100000	100000
1 à	60000	60000
1 à	40000	40000
2 à	30000	60000
3 à	20000	60000
20 à	10000	200000
50 à	5000	250000
400 à	2000	800000
720 à	1000	720000
1000 à	500	500000
27800 à	200	5560000
30,000 nyerem. és jut.	Kor.	9,550,000

Ezen 480 nyeremény közül utoljára kihuzott kapja a jutalomdijat.

Az I. osztály huzása 1899. november 16. és 17-én lesz. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusitóinál kaphatók.

Budapest, 1899. évi október hó 15-én.

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT
OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay. **Hazay.**

Butorszállitási vállalat.

Jutányos és pontos kiszolgálás,

9 méter hosszu különleges kocsik.

Aufricht Gyula

VI.. Andrássy-ut 50. (Octogon).

Kitünő munkáért
Páris, London, Stockholm és Budapesten kitüntetve.

VARJU BÉLA

cs. és kir. szab.
hangszeripar-telepe
a székesfőváros szállitója
BUDAPEST,
VIII., József-körut 20./A.

Ajánlja saját készitményü hangszereit,
hegedük, fuvolák,
trombiták, harmonikák, arisztonok, valamint mindennemü **vonó- és fuvó- hangszerekben.**

Saját gyártmányu
cimbalmok,
elismert, legszolidabb kivitelüek, 45, 50, 60, 70 forint, pedálos 75 frttól 300 frtig.
3 évi jótállás.
Eredeti olasz és német hurok.

Bárminemü hangszerek javitása.
OLCSÓ ÁRAK,
PONTOS MUNKA.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kinek van szeplője?

vagy bármi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a **világhirü**

SERAIL ÁRCKENOCSHÓZ,

mely nemcsak eltávolit mindenféle bőrtisztátalanságot, hanem az arcbőrt vakitó fehérré, tisztává és üdevé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.
Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész urnál, **Egger-féle** Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.
ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerész Aradon.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol **nagy hatást uj és** idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák **csakis** a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Eggert. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár. **Gyógyszertára „Nádor"-hoz**
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Aranyhal-akvàriumkedvelők

figyelmét felhivjuk

Bartmann G. egyetemes haleleségére,

amely Németország első tekintélyeinek véleményezése szerint, mivel hosszu évi szakférfiuí kutatás alapján 14, nagyobbrészt a vizi és rovarvilágból vett természeti anyagból van összeállitva, az **egyetlen reális és célszerü** eleség aranyhalak, csuka fajtáju, valamint az összes finomabb akváriumhalak etetésére. Nem zavarja a vizet, a halaknak szinpompát, virgoncságot, növekedést ad és külömb a kereskedelemben előforduló, összes, nagyobbrészt nem reális hal-eleségszereknél. Kérem a m. t. közönséget, sziveskedjék az eredeti dobozokon kitüntetett nevemre pontosan ügyelni és kizárólag csakis ezt kérni.

BARTMANN G. halászati igazgató, **Wiesbaden.**
Államilag kitüntetve.
Árusitó helyek Budapesten:
Lux Mihály drogéria, **Muzeum-körut 7. sz.**
Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Watterich Arnold, Dohány-utca, Utasi Ferenc, Andrássy-ut és Roth Mór, Winkler Nándor, Forgó és Tsa üveges boltjaiban. Egy doboz ára **15** kr.

1899. évi gyümölcs iz (marmelade) való diságért jótállás tiszta és sürü

Kajszinbarack	68 kr.
Őszi barack	68 kr.
Málna	75 kr.
Málna-elegy	45 kr.
Ribizke	75 kr.
Földi szeder	70 kr.
Ananasz	1.90 kr.
Csipke	45 kr.
Cseresnyekever.	70 kr.

kilónként ab Prága. Nemtetsző bérmentve visszavétetik. Legalább 5 kg. egy fajtából. 25 kg. rendelésnél bérmentve. **Taussig Hermann, Prag-Karolinenthal.**

Laubsäge

Warenhaus
gold: Pelikan
VII. Siebensterng. 24
Wien. Preisbuch gratis. Wien.

Időtöltésül fiatalok s öregek részére alkalmas a lombfürészetnek kellemes és hálás foglalkozása. Az Arany pelikánhoz cimzett lombfürész-áruház ingyen küldi meg a lombfürészet minden barátjának az árjegyzéket.

Jókai Mór:

Öreg ember nem vén ember.

Megrendelhető: a
„BUDAPESTI NAPLÓ"
kiadóhivatalában, József-körut 18. sz.

Régóta bevált dietét. kozmet szer (bedörzsölés) az emberi test inainak és izmainak erősitésére és növelésére.

Kwizda Fluid-ja

Kigyó jegy. (Turista fluid).

Turisták, kerékpárosok és lovasok sikerrel használják erősödésre és üditésre nagyobb turák után.

1/1 palack ára 1 frt, 1/2 palack 60 kr.

Valódi minőségben kapható az összes gyógyszertárakban.

Főraktár: Korneuburgi kerületi gyógyszertár
Bécs mellett. G

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr MITZGER TIVADAR

HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
RENDELO-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében párallanul áll, a modern kygiea s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó „Kataphorése" gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.
Levelekre dijmentesen válaszoltatik.
Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Szerkeszti: Radó Antal.

A „MAGYAR KÖNYVTÁR"

eddig megjelent számai:

Szerkeszti: Radó Antal.

A „Magyar Könyvtár" **128** száma **együttvéve havi 1 frtos részletfizetésre is** kapható. Az első részlet kifizetése után a 128 szám egyszerre szállittatik. **Egyes szám ára 15 krajcár.**

A zárjelbe tett név a forditó, illetve a közrebocsátó neve. — A csillaggal jelzett munkák szindarabok.

*1. **Katona József.** Bánk-bán. (Beöthy Zs.)
2. **Maupassant.** Apró elbeszélések. (Tóth Béla.)
3. **Berzsenyi** Dániel válogatott ódái.
4. **Coppée.** A kovácsok sztrájkja s más elb. költ. (Radó A.)
*5. **Kisfaludy** K. A kérők. (Beöthy Zs.)
6. **Sipulusz.** Humoreszkek.
7. **De Amicis.** A bor. (Tóth Béla.)
8. **Zrinyi.** Szigeti veszedelem. (Bánóczi.)
*9. **Maurier - Potter.** Trilby. (Fái Béla.)
10. **Csokonai.** Dorottya (Négyessy.)
11—12. **Arany János** válogatott balladái. Isk. kiad. (Riedl.)
13. Olasz **elbeszélők tára** (Radó.)
14. **Petőfi.** Uti rajzok.
*15. **Dumas.** A kaméliás hölgy. (Szemere Attila.)
16. **Szomaházy István.** Légy ott hármasban.
17. Francia **elbeszélők tára.** (Ambrus.)
*18. **Rovetta.** A becstelenek. (Radó.)
19. **Kisfaludy Károly** válogatott költeményei. (Bánóczi.)
*20—21. **Shakespeare.** Szentiván-éji álom. (Arany János.) Isk. kiad.
22. **Kármán József.** Fanni hagyományai. (Bánóczi.)
*23. **Byron.** Manfred. (Ábrányi Emil.)
24. **Ágai Adolf.** Violka Vera.
*25. **Sardou és Najac.** Váljunk el. (Fái Béla.)
26. **Deák Ferenc** 1861-iki felirati beszéde.
*27. **Aischylosz.** A leláncolt Prometheüsz. (Zilahy K.)
28. **Bársony István.** Vadásztörténetek.
29. **Murger-Barrière.** Bohémélet. (Radó A.)
30. Béla király **névtelen** jegyzőjének **könyve.** (Szabó—Mika.)
*31. **Molière.** Dandin György. (Hevesi.)
32. **Gracza György.** 1848. március 15.
33. **Bourget.** Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. **Szabolcska Mihály.** Versek.
35. **Turgenyev.** Az ötödik kerék. (Sz. Nogáll J.)
36. **Kossuth Lajos.** 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. **Flammarion.** Csillagos esték. (Tóth B.)
*38. **Tóth Kálmán.** A király házasodik.
39. **Droz.** Az ur, az asszony és a baba. (Béri Gy.)
40. **Vértesi Arnold.** Kisvárosi történetek.
*41. **Ibsen.** A népgyülölő. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ **költészete.** (Kardos.)
*43. **Schiller.** A messinai menyasszony. (Váradi A.)
44. **Petőfi.** Elbeszélések és hirlapi cikkek.
45. **Poe.** Rejtelmes **történetek.** (Tolnai V.)
46. **Jókai.** Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről.
47. **Kozma Andor.** Vig elbeszélések.
48. **Butti.** Az erkölcstelen. (Tóth Béla.)
49. **Petőfiné** naplója és levelei. (Jókai.)
50. **Tennyson.** Arden Enoch. (Lőrinczy Zs.)
*51. **Murai Károly.** Huszárszerelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
53. **Cavallotti.** Énekek-Éneke. (Radó Antal.)
54. **Fáy András.** válogatott meséi. (Badics.)
55. **Szalagub.** A medve. (Ambrozovics D.)
56. **Ambrus Zoltán.** A hajótöröttek.
57. **Meyer Konrád.** Egy szegény fiu szenvedése. (Hevesi.)
*58—59. **Jókai.** Helvila.
60. **Csehov.** Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. **Kölcsey** válogatott beszédei.
62. **Yke.** Ujjászületés. Amerikai regény.
63. **Áldássy Antal.** Pázmány Péter élete.
64. **Falk Miksa.** Erzsébet királynéról.
65. **Ciceró.** Az öregségről. (Fábián Gábor.)
66. **Rudyard Kipling.** Indiai elbeszélések. (Mikes L.)
67. **Kabos Ede.** A csengeri kalapok.
68. **Szalárdy János** siralmas krónikája. (Angyal D.)
69—70. **Arany.** Toldi. Isk. k.
*71 **Molière.** A fösvény. (Hevesi Sándor.)
*71. **Jókai.** A fekete vér.
73. **Plutarchos.** Perikles. (Kacskovics.)
74—75. **Arany** kisebb költeményeiből. (Moravcsik.) Isk. kiad.
76. **Spanyol** elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. **Nansen.** Éjen és jégen át. I. A Fram utja. (Brózik K.)
78. Ugyanaz II. rész. A A szánut.
*79. **Gvadányi.** A peleskei nótárius. (Kardos.)
*80. **Bracco.** Pietro Caruso. **Verga.** Parasztbecsület. (Radó A.)
81. **Mikszáth Kálmán.** Két elbeszélés.
82. **Coppée.** Henriette. (B. Tölgyessy Margit.)
83. **Matilde Serao.** Lányok. (Tóth Béla.)
*84. **Sophokles.** Antigone. (Kemenes J.)
85. **Ábrányi.** Márciusi dalok.
86. **Tolnai Lajos.** A nagygyágyárosék.
87—88. **Arany.** Toldi estéje. (Bánóczi.) **Isk.** kiad.
*84. **Giacosa.** Borus szerelem. (Radó A.)
90. **Heltai Gáspár** válogatott meséi. (Imre.)
91. **Musset.** Tizián fia. (Marquis Géza.)
92. **Kielland.** Elbeszélések. (Ritoók Emma.)
93. **Wells.** Világok harca. I. rész. (Mikes Lajos.)
94. **Wells.** Ugyanaz. II. rész.
95. **Kölcsey** válogatott versei. (Négyessy.)
96. **Boccaccio** válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. **Keleti Gusztáv.** Markó Károly.
98. **Francia elbeszélők.** II. rész. (Ambrus Z. és Tölgyessy M.)
99. **Olasz elbeszélők.** II. sorozat. (Tóth B.)
100. **Jókai Mór.** Szép Angyalka. Kis képek.
101. **Arany.** Első lopás. Jóka ördöge. (Komáromy.) Isk. kiadás.
102—105. **Arany.** Szemelvények Toldi szerelméből. (Moravcsik.) Isk. kiad.
*106—108. **Shakespeare.** János király. (Arany.) Isk. kiadás.
*109—112. **Shakespeare.** Hamlet. (Arany.) Isk. kiad.
113. **Papp D.** Utolsó szerelem.
*114. **Molière.** Botcsinálta doktor. (Gabányi.)
115. **Virág Benedek** költeményei. (Zlinszky.)
116. **Murai Károly.** Mese-mese.
117. **Kerékpáros káté.** Irta Dr. Korchmáros K.
118. **Orosz elbeszélők tára.** (Ambrozovich.)
119. **Salvatore Farina.** Erősebb a szerelemnél. (Tóth Béla.)
120. **Cserei Mihály.** Históriája. (Arany.)
121—122. **Arany.** Katalin. Keveháza. Szent - László füve. (Radnay.) Isk. k.
*123. **Ibsen.** A társadalom támaszai. (Lázár.)
124. **Coppée.** Adós fizess. Regény. (Tóth Béla.)
125. **Kisfaludy Sándor.** Válogatott regéi. (Szigetváry Iván.)
126. **Tolsztoj N. Leo.** Népies elbeszélések. (Szabó Endre.)
127. **Becsky László.** Amerikába és vissza. (Uti kalandok.)
128. **Byron.** Kain. Misztérium. (Mikes Lajos.)

Kivágandó és beküldendő.

„Budapesti Napló" kiadóhivatalának
Budadest, József-körut 18. szám.

Megrendelő-bárca.

Alulirott megrendelem a **„Magyar Könyvtár" 128 számát** 19 frt 20 kr. értékben. Kötelezem magamat mindaddig minden hó 1-én **havonkint 1 frtot** fentnevezett cégnek befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetés be nem tartása esetén a cég a részletet postai megbizás utján beszedi. A megbizás be nem váltása esetén a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.

Név és állás: **Lakhely és kelet:**

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

ARPÓ HIRDETÉSEK
és
ELŐFIZETÉSEK
felvétetnek a
BUDAPESTI NAPLÓ
részére
a kiadóhivatalban
József-körut 18.,
valamint a következő dohány-tőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Szántó Mór tőzsdé-ében, Kecskeméti-utca 14.

R. G.
Kérem szenteljen nékem néhány percet. Sürgős válaszát várom. 5120

Hölgyeim!
Későbbi érdeknélküli intim ismeretség dolgából levelezni óhajt fiatal szép uri hölgygyel csinos 26 éves lovagias fiatal ember. Leveleket „igazi barátság" cimen a kiadó továbbit. 2601

Fiatal
gyermektelen özvegynél elegáns ujonnan butorozott szoba fürdőszoba-használattal a villanyos vasut mentén, a nyugati pályaudvar közelében egy ur részére november 1-ére kiadó, cim a kiadóhivatalban. 2599

„Faust."
Keveset feleltél kérdéseimre — miért édes? már alig van időd számomra? Mikor akarod, hogy irjak? Csókollak — Istenem! 5116

Nóra
Nagy örömöt szereztél aranyos soraiddal, levél ment Edgártól. 5117

Vámház.
Azon szimpatikus imponáló uriembert, ki a bélyegeket, váltókat nem osztja, az engedje meg, hogy boldogtalan fiatal asszony üdvözölhesse. 5119

Koszoru-
utcában épült háromemeletes házban két és négyszobás saroklakás fürdővel, továbbá egy üzlethelyiség bármely célra alkalmas és egy pinceraktár november elsejére olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5023

Elveszett
egy fehér, barna foltos, simaszőrü vadászkutya. Megtaláló kéretik illő jutalom ellenében „Diana gyógyszertárba" Károly-körut 5. alatt átszolgáltatni.

Butor.
Egy faragott hálószoba, kredenc, divány, asztal, szék olcsón eladók. Kertész-utca 14. ajtó 2. 5115

Egy
III. em. házhoz házmester kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 5112

Elegánsan
butorozott utcai szalon és hálószoba, elő-, fürdőszoba egész külön bejárat a lépcsőházból 1—2 ur részére disztingvált családnál Tudósitást itt a kiadóhivatalban. 5113

Lakás
1899. november 1-re kiadó belváros, Kristóf-tér 2. sz. alatt 4, esetleg 5 utcai szobás lakás.

Urak!
Készitek saját mühelyemben remek szabásu uri öltönyöket, felöltőket, vagy hosszu téli kabátokat finom szövetbéléssel mérték után
18 frtért.
Csakis valódi gyapjuszövetmaradékokból Seiler R. férfiszabó Budapest, Dohány-utca 92. Vidékekre minták mértékutasitással bérmentve. 5122

Ügyes fiatal
müszerészek állandó alkalmazást nyernek. Cim a kiadóhivatalban. 2589

Katonai havidijas
fiatal, müvelt izr. hölgy, esetleg (tanitónő) ismeretségét nősülés céljából keresi. Ajánlatokat „Óvadék szükségtelen" jelige alatt okt. 22-ig közvetit a kiadóhivatal. 5118

Alexandrine.
Sorai igen tetszenek, ajánlata megfelel, szives határozatát és értesitését „Alexandrine" cim alatt Budapesti Napló kiadójába kérem. 5114

Szépirási tanfolyam
Kivánatra este is. Lelkiismeretes tanitásom, valamint Pozsonyban 25 évi müködésem alatt sikerültnek bizonyult tanmódszerem mellett még a legrosszabb irással biró is szerény tandijért szép és folyékony irást sajátithat el. Alapos oktatás a német nyelv és helyesirásban. Mély tisztelettel Adler J., a pozsonyi keresk. ak. v. szépiró tanára. Lakás: V. kerület Nagykorona-utca 4. sz. 3. em. Értekezési órák d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7. 4673

Szépen fekvő ház
esetleg uyaraló Budán, a villamostól 5 percre, télen-nyáron lakható 2150 □-öl telekkel sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Téglagyár
vidéki városban 16 kamarás körkemencével, külön zsindelyégetővel, modern berendezéssel, kitünő és nagymennyiségü földdel betegség miatt felerészben, esetleg egészben eladó. A gyár hajón is nagy vidékre szállit és nem képes a nagy keresletet kielégiteni. Ajánlatokat „Téglagyár" jeligével a kiadóhivatal továbbit. 5108

Birtokeladás.
Somogymegyében egy 300 és egy 360 holdas prima birtok 18 hold fiatal és termő kitünő szőlővel, kellő és szilárd gazdasági épületekkel, urilak és csinos parkkal, felszereléssel és a nélkül is kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó és azonnal átvehető. Ajánlatokat „Birtok" jeligével a kiadóhivatal továbbit. 5107

Distingvált
izlésü **divatárusnő** modell kalapok és átalakitások elkészitését elvállalja. Cim a kiadóhivatalban, vagy leveleket „divatárusnő" jeligével továbbit a kiadóhivatal. 4993

Bolti szolga
vagy bármily más foglalkozást keres egy volt épitő iparos, ki egy baleset folytán több ideig munkaképtelen volt. Nagyon hálás lenne egy szegény családapa, ha egy ilynemü álláshoz segitené valaki. Cime a kiadóhivatalban. 2593

Varrónő
ajánlkozik fehérnemü és ruha javitásra. Cime a kiadóhivatalban. 2590

Különbejáratu
butorozott szoba a Vörösmarty-utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2588

Állást
keres egy fiatal ember, a ki a könyvvitelt, a magyar és német levelezést tudja és bármily irodai teendőket elvégez. Négy esztendeig egy budapesti malomban volt alkalmazva s a legjobb ajánlatokkal rendelkezik.

A főlépcsőházból
nyiló elegánsan butorozott utcai szobák, fürdőszoba használattal három vagy négy fiatalembernek teljes ellátással kiadó. — Cim a kiadóhivatalban. 2582

Füszer és csemege
üzlet a legélénkebb utcájában a fővárosnak, italmérési joggal, szépen berendezve, családi ügyek miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2580

Nevelői
vagy bármilyen irodai munkát elvállal fiatal jogász. Cim a kiadóban. 2559

Intelligens
ügyes comptoirista nagyobb vállalatnál alkalmazást keres. Szives megkeresések „S. I." jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2568

Rövid fekete
zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Rövid zongora" jeligével e laphoz kérek. 2560

Koser husfüstölde
a legélénkebb helyen, bor és sör engedélylyel, hol intelligens urak délben és este étkeznek, azonnal eladó. Levelek „jó üzlet" jelige alatt a kiaóbda kéretnek. 2515

Ügyes szabónő
ajánlkozik házakhoz és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2341

Olcsó telek eladó.
Pest közelében 1500 □-öl telek azonnal eladó, esetleg négy részbe is osztható. Cim a kiadóhivatalban. 2537

English lessons.
Angolul tanulni óhajtóknak kitünő gyakorlattal biró született angol tanitó áll rendelkezésükre mérsékeltáron. Methodusa igen célszerü és érdekes, miáltal tanitványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátitják emlitett nyelvet. Próbaleckét is ad. Leveleket „Mr. Scott" jeligével kér e laphoz. 6725

Bernátfalván
(Pusztapéterin) 1500 □-öl telek kuttal együtt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2536

Köhögésnél,
rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetefücukorkát.

100 frt
kölcsönt keres négyhavi törlesztésre biztos állásu tisztviselő. Ajánlat „kamat 100" cimen kéretik a kiadóhivatalba. 5095

Képes
levelező-lapok nagybani eladásával foglalkozó ügynökök kerestetnek. Cim a kiadóhivatalban. 2598

Butor
szép faragott háló és ebédlő nagyon olcsón eladó. Vörösmarty-utca 17. asztalos mühelyben. 5111

Házvezetőnő
kerestetik vidékre, egy jobb házból való idősebb leány vagy özvegy asszony. Cime megtudható e lap kiadóhivatalában. 2597

Egy jó irásu
Egy jó irásu fiatal ember, ki hosszabb ideig egy tüzifa és szénnagykereskedésben müködött, állást keres. Cime a kiadóhivatalba megtudható. 2587

Ingyenes
esti tanfolyamok megnyitása a francia, angol nyelvben és kereskedelmi levelezésben, külön csoportokban kezdők és haladók számára. Beirási dij 3 frt. Jelentkezések „Labori" alatt a kiadóba cimzendők. 5103

Keresek
francia nyelvből és keresk. számtanból való leckeórák adásához kereskedelmi iskolai tanárt vagy tanárjelöltet, ki a fenti szakmákban különösen jártas. Ajánlatok „Á. G." alatt a kiadóba kéretnek. 2595

Délnek fekvő
egészséges száraz utcai és udvari lakások a **Vámház-körut** közelében — szobaurak részére való bérbeadásra rendkivül alkalmasak, november hó 1-sejétől kezdve olcsón kaphatók: Cim a kiadóhivatalban. 5096

Papirkereskedőknek!
Egy kiváló nagy papirfogyasztási vidéken világos nagy raktár helyiség november hó 1-sejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5098

Az egyetem, technika és a klinikák közelében fekvő
modern berendezésü házban több lakás **célszerü beosztással hónapos szobák bérbeadására** november hó 1-sejétől jutányos áron kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5099

A központi vásárcsarnok közelében egy tágas és világos bolthelyiség terjedelmes pinceraktárral együtt november hó 1-sejétől jutányos áron kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5099

Jó forgalmu
kóser baromfi és libazsir nagyban és kicsinybeni üzlet a tulajdonos megbetegedése folytán olcsón eladó. Ajánlatokat „K. M." jeligével a kiadóhivatal továbbit. 2594

Ügyes szabónő
sok évi gyakorlattal, elvállal ruhavarrást a legegyszerübbtől a legelegánsabbig, — ugyszintén egész kelengyéket mérsékelt ár mellett. Cime a kiadóhivatalban. 2592

Szobát keresek
butorozva, külön bejárattal, az Aréna-ut vagy István-ut közelében. Lakbér megemlitésével kérek C. Gy. jeligés levelet e laphoz. 2591

Virágzó fatelep
eladó Budapesthez közel, vasutállomás közelében. A telep 2000 □-öl területen fekszik, rajta uj, nagy lakóház, magtár, góré, cselédlakás. Forgalom évi 26—30,000 forint. Cim a kiadóhivatalban. 2566

Ügyes varrónők
állandó foglalkozást találnak. Cim a kiadóban. 2579

Vetőgép
17 soros Nicholson-féle egészen jó karban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2542

Tanárjelölt
korrepetitori állást keres, elmenne helyben nevelőnek is. Cim a kiadóban. 2556

4000 □-öl telkek, □-öle 3 forintjával a kelenföldi vasuti állomás közvetlen közelében remek fekvéssel beállott anyagi **viszonyok folytán eladók.**
Venni szándékozók ajánlatait „Br. V." jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbit.

Csak nálam
készitetnek darabonként is Makarrtalakú sikerült fényképek, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként 1 frtjával. Vidéki megbizásokat bármely kis kép után sitnagyitva müvészies kivielben jutányos árban eszközöl Waitzner fényképészeti müterme Budapest, Erzsébet-körut 20. 8408

Urasági butorok.
Kevéssé használt szalongarniturák, barok, ebédlő, hálószobák és konyhaberendezések, irodaberendezések, férfi és női kerékpár, szőnyegek, képek, gáz- és villámcsillárok, ebédlő divánok és uri berendezések potom árban eladatnak Ujvilág-utca 21. I. em.

Méz.
Legfinomabb, pergetett, 5 kilós postacsomag 2 frt 80 kr., hóferhéz lépes-méz postacsomag bérmentve 4 frt 80 kr. Megrendelhető Országos méhészeti egyesület, Budapest, IX., Köztelek; továbbá Damjanich-utca 34. főraktár és a központi vásárcsarnok, fősor, ahol üvegekben és kimérve is lehet kapni. **Hamisitatlan méh-viasz,** szobapadlófényezéshez 1 kg. 1 frt 75 kr.

Zálogházi
cédulákat veszek.
Eladok
13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frttól kezdve, dus választék mindennemü ezüst müötvös tárgyakban, arany férfiláncok kőlóggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyürük 2 frt 40 krtól, tula remontoir órák 6 frt.
Grünberger Armin Béla
örökösei Budapesten,
IV., Városház-tér 9., I. em. 23
Harisbazár.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Készpénz* kölcsön *birtokokra és házakra
valódi becsérték háromnegyed részéig. II. helyre is 20—60 évi örlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem. Lebonyolitás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv másolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

Első budapesti
Kávémagazin
szétküldési osztálya
kávé
Elvámolva és bérmentve. Postán utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldésével
$4^1/_2$ kg. Kuba, Mocca, Jáva, Gyöngy 6.50
$^1/_4$ kg. Császár kev. tea 1.50
$^1/_4$ kg. Karaván tea 1.40
$^1/_4$ kg. Törmelék tea —.90
1 kg. Takarék kávé —.80
Pénteken és szombaton a maradék és kirostált kávék eladása pörkölve $^1/_2$ kgr. —.60
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-u. 4.

Hölgyeim.
Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc ápolásához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal birni. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arccrémekből nem birnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kisértsék meg csak egyszer Mille Fleurs-Crémet, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Créme próbatégely 50 kr. könyvvel; Mille-Fleurs-poudre, fehér, rózsa v. creol (barnáknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajviz, mely bármily ősz hajnak $^1/_2$ óra alatt eredeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasitással (2 hóig elegendő), fekete, barna és arany-szőkébe kapható. Nem eléggé ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokkötőt, mely rövid idei használat után a redőket végképp kisimitja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kötő évekig eltart, drbja 1 frt 50 kr. utasitással. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcban vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolithatják az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasitással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kézpasztám által gyönyörü fehér puhává változik, 1 próbatégely 35 kr. utasitással. Számos elismerő levelekkel bizonyithatom felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvétellel titoktartás mellett akár itt Budapesten, vagy bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz./No.

Egy utcai szobát
keres egy tiszt. nő a VI. kerületben 15-ére. Leveleket „H. N." jeligével kérek e lap kiadóhivatalába. 5087

Veszünk bármely zálogház által kiállitott
zálogcédulát
egmagasabb árban, megvelszünk törött, vagy régi arany, ezüst és egyéb ékszerárukat, esetleg csekély munkadij r fizetéssel ujra is becserélünk
rèszletre
is igen jutányosan elád
Fuchs és Társa
1873. óta létező ékszerész
BUDAPEST,
Erzsébet-körut 17. szám.
I. emelet.
Dus választék mindennemü arany, ezüst és drága-kövekből

Szegheőné S. Lujza
nevelőnőket, bonnokat és gyermekkertésznőket elhelyező intézetét
f. é. november hó 1-től
VI., Dessewffy-utca 22. sz. alá. I. emeletre
helyezi át és kéri a tisztelt közönséget, tartsa meg a 10 éven át irányában tanusitott bizalmában és jóindulatában.

Elektro dupla
Volta-kereszt
51,888. szám alatt törvényileg védve.
Nem lehet eléggé tanácsolni minden embernek, hogy mindig a törvényileg védett dupla Volta-keresztet viselje. Elhajtja a terhes izzadság-szagot, erősiti az idegeket, megujitja a vért és az egész világon el van ismerve, hogy hasonlithatatlan szer a következő betegségeknél: köszvény és rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápkór, asthma, bénulás, görcsök, ágynedvesség, bőrbetegségek, hämorrholdák, gyomorbaj, influenza, köhögés, süketség és fülzugás, fej- és fogfájás stb. Az életerő önkénytelen elvesztése és elerőtlenedés gyógyithatók a dupla Volta-kereszt állandó viselése által.
Asszonyok, leányok a válságos időszakban folytonosan viseljék a dupla Volta-keresztet, mert majdnem mindig enyhiti a fájdalmakat és villamos árama által megóv minden rossz következménytől, a mely már nem egy fiatal életet elszakitott.
Számos köszönő-irat a kitünő hatásról szives betekintés végett mindenkinek rendelkezésére áll.
Ára darabonként 2 frt.
2 frt 20 kr. beküldése mellett (levélbélyegekben is) kapható a dupla Volta-kereszt három elemmel, selyemzsinór és használati utasitással, bér- és vámmentve. — Utánvéttel 20 krajcárral több.
Nem katholikusok számára Volta-félholdakat szállitok csillaggal hasonló árban.
VOLTA-ÖV,
Volta Alessandro tanár után szerkesztve, 10 elemmel és 52,603. szám alatt törvényileg védve, minden testre illő, darabja 4 frt vámentve.
Csak valódian kapható:
CENTRAL-DEPOT HYGIÉNE
M. Winkler,
MÜNCHEN,
Lindwurmstr. 5/NB.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.